

POEMUL PATRIEI

Își lasă patria-n cîntec tezaur de gînd
ce înflorește-n ochii copiilor acum.
Înot în sărbătoare ca mugurul pe ram,
și pentru zborul țării mă fac, prin stele,
drum.

Cuvine-se acestor cîmpii un rod bogat!
Cuvine-se acestui ogor belșug în spic!
Cuvine-se lumina acestui tricolor
pe care-n suflet, mîndru, îl port și îl ridic!

Cuvine-se visării neîntinat contur,
în spațiul purității ce-n univers ne poartă!
Cu patria, și-n cîntec și-n spații și în vis,
avem, deopotrivă, cu toți aceeași soartă.

Din ea ne tragem seva, puterile și zborul.
Cu ea, în zori, ne naștem mai luminoși ca
ieri.

Și ei, deopotrivă-i imaginăm destinul
și-i sîntem, fiecare, pe viață, grăniceri.

DAN ROTARU

FĂURARI CONȘTIENȚI AI NOII SOCIETĂȚI

Făurim prin oameni o societate pentru
oameni: societatea socialistă multilateral
dezvoltată. Această idee de esență
revoluționară, proprie gîndirii novatoare,
profund științifice a secretarului general al
partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, re-
levă rolul și locul de o importanță funda-
mentală ce revin omului în procesul revolu-
ționar al edificării noii orînduiri pe pămîntul
României.

Dar ce fel de oameni participă la edifi-
carea noii societăți și pentru ce fel de oa-
meni este făurită această nouă societate?
Astfel de întrebări au o însemnătate esen-
țială pentru că oamenii se schimbă de la o
etapă la alta.

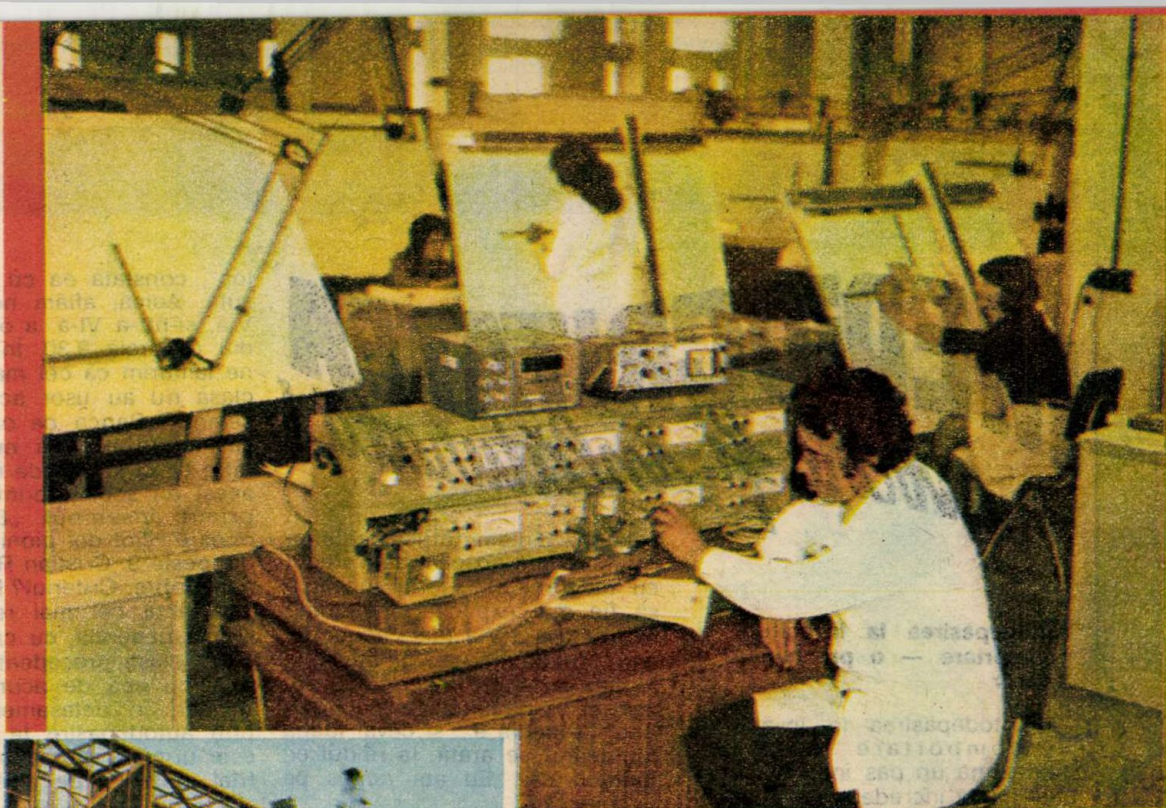
În zorii revoluției și construcției socialiste,
în cei dintîi ani de după marele act pa-
triotic de la 23 August 1944, în fabricile
României, puține la număr și sărăcăcios în-
zestrate din punct de vedere tehnic, cei mai
mulți dintre muncitori erau necalificați. Ei
băteau fierul cu ciocanul, cărau materiale cu
spinarea, în munca lor fiind hotărîtoare forța
bratelor. Agricultură cuprindea peste 80 la
sută din populația activă a României de
atunci. Dar munca în agricultură era rudi-
mentară, se lucra cu unelte tradiționale, ca
și în secolul trecut. În aceste condiții, în in-
dustrie, în agricultură, în alte domenii de ac-
tivitate, cei mai mulți dintre lucrători fie că
nu știau să scrie și să citească, fie că erau
posesori ai unor diplome de absolvire a pa-
tru clase primare. Pentru ei ar fi fost ane-
voios să lucreze în uzinele ultramoderne de



care dispune astăzi țara noastră. Într-adevăr,
cum ar fi putut ei să lucreze eficient în
aceste uzine în care dominante sînt liniile
automatizate, mașinile-unelte cu program și
comandă numerică, în care pătrund tot mai
mult calculatoarele electronice, roboții? Sau
pe ogoarele brăzdate de tractoare moderne,
de alte mașini agricole, în condițiile
interferențelor active dintre științele agri-
cole, chimie și genetică? Este, așadar, lim-
pede că noile condiții le cer oamenilor cali-
tăți noi.

În procesul revoluției și construcției so-
cialiste, cu deosebire după cel de-al IX-lea
Congres al partidului, au sporit de la un an
la altul, de la o etapă la alta preocupările
pentru pregătirea, pentru formarea unor oa-
meni care să corespundă noilor cerințe, noi-
lor exigențe. În cei dintîi ani de după Con-
gresul al IX-lea s-a intensificat transferul de
forță de muncă din agricultură în industrie,
de la sat la oraș. Numeroși agricultori au
devenit muncitori industriali. Tot mai mulți
specialiști cu studii superioare au fost încra-
drați în economia românească și în alte sec-
toare de muncă.

Odată cu demersurile susținute pentru
ca oamenii să învețe mai mult, să-și perfec-
ționeze neîncetat pregătirea profesională, au
crescut preocupările pentru intensificarea
activității politice și educative, pentru dez-
voltarea conștiinței socialiste, revoluționare.
Dacă, azi, România se mîndrește cu o in-
dustrie modernă, cu o agricultură înaintată,



cu edificii impunătoare, ce înscriu în memo-
ria timpului marile prefaceri înnoitoare din
acești ani de glorie ai **Epocii Nicolae
Ceaușescu**, este cert că toate aceste înfăp-
turi sînt opera durabilă a milioanele de
constructori ai socialismului, sub con-
ducerea partidului comunist. Sînt opera omului
nou, format în acest uriaș proces construc-
tiv.

Problema formării omului nou este
din ce în ce mai actuală, din ce în ce mai
importantă. „În întreaga noastră activitate —
sublinia secretarul general al partidului —
să desfășurăm o largă muncă ideologică și
politico-educativă de formare a omului
nou!” Orientările, tezele, ideile cuprinse în
ampla operă social-politică a tovarășului
Nicolae Ceaușescu sînt menite să asigure
dezvoltarea unei conștiințe înaintate, revolu-
ționare, să dinamizeze și să îmbunătățească
substanțial activitatea de formare a omului
nou.

În concepția secretarului general al parti-
dului, ca de altfel și în practica edificării noii
societăți în România, în procesul amplu și
fertil de formare a omului nou, cu o conști-
ință înaintată, un rol de cea mai mare în-
semnătate revine școlii, organizațiilor de ti-
neret și de pionieri. Acestor factori le revine
îndatorirea de a acționa cu perseverență
pentru ca toți tinerii, toți copiii de vîrstă șco-
lară să fie educați, prin muncă și pentru
muncă, în spiritul înaltelor răspunderi față
de partid, față de patrie, față de socialism.

În documentele de partid, în opera tova-
rășului Nicolae Ceaușescu, profilul omului
nou al prezentului și al viitorului apropiat
este trasat în raport cu actualele realități.
Acest profil se identifică pe deplin cu o per-
sonalitate complexă, cu un ansamblu armo-
nios de valori. Omului nou i se cere, azi, să
devină un bun specialist, să aibă un larg ori-
zont politic, să manifeste o înaltă preocu-
pare pentru pregătirea științifică și culturală,
să fie un model de comportare morală, de
principialitate, autoexigență și responsabi-
litate. Să fie un revoluționar în pas cu spiritul
timpului în care trăim, cu ritmurile societății
pe care o făurim.

ANDREI BUZOIANU

MEDIOCRITATEA poate fi înlăturată!

Autodepășirea la învățătură și comportare — o preocupare a tuturor

Autodepășirea la învățătură și comportare înseamnă totdeauna un pas înainte. Cu și mai multă încredere, forță, energie vă străduiți să învățați tot mai bine, să aveți o comportare exemplară. Cunoscându-i de curând pe pionierii din clasele a VII-a A și a VIII-a A, de la Școala nr. 17, din municipiul Tîrgu Mureș, am reținut cu interes că sînt foarte preocupați să obțină rezultate temeinice în această privință. Pionierii din cele două detașamente dețin, ca atare, o experiență interesantă în acordarea însemnului „Banca de onoare”.

Salturi de la... note mici!

La începutul discuției noastre am constatat că promotorii notelor maxime au ținut să se păstreze deocamdată „incognito”. În consens unanim cu colegii din detașament — a VII-a A (promovabilitatea în clasă este de sută la sută), ei se grăbesc ca la întrebarea noastră „Cine ia loc în „Banca de onoare”? să ne prezinte copii aflați, la învățătură, pe „linia de mijloc”... tot deocamdată. Așa este, de pildă, Alexandru Toma... Aflăm că el a reușit să facă un pas la matematică, de la 5 la 6, iar la istorie, de la 5 la 7. „Cum ai izbutit?” îl întrebăm. „Întocmindu-mi un program al zilei, mai chibzuit”. Salturi de la preamodestele note de 5, la note de 7 și chiar 8, au realizat, luînd astfel loc în „Banca de onoare” a clasei, și pionierii Loneta Cociș, Sidonia Mochi, Adrian Peletean și Ioachim Bungean.

Surprize și la... note mari!

Cu o impetuoasă băiețească, Florin Cătana intervine și declară pe un ton nemulțumit: „În acest an școlar am putea fi mai mulți în „Banca de onoare”, dar sînt colegi care nu se străduiesc îndeajuns. Între ei se află și colegul nostru Mircea Costea...”. Noi aruncăm o privire în

catalog. Sîntem totuși nedumeliți. Mircea a absolvit anul trecut cu media 8,81. Florin încearcă să fie mai explicit, menționînd că în clasa a V-a (deci acum doi ani), Mircea era elev de media 9. Mircea se simte afectat. Va dovedi el că poate să revină victorios, la media 9... și cealaltă Ioana Munteanu se arată, la rîndul ei, îngîndurată. „Eu am rămas pe

loc”, constată ea cu voce scăzută. Adică, aflăm noi, și-ntr-a V-a, și-ntr-a VI-a, a obținut media generală 9,30. În acest fel, ne lămurim că cei mai buni din clasă nu au ușor acces la însemnul „Banca de onoare”, că sînt foarte exigenți, nu numai ei între ei, ci și fața de ei înșiși. În acest an școlar, primii care au primit însemnul „Banca de onoare” sînt doi pionieri cu media peste 9: Cristian Rad și Cristian Dobre. Criteriul? Ei au realizat saltul cel mai revelator la media generală, cu care au absolvit clasa precedentă, comparativ cu cea de acum doi ani. Așadar, în detașamente, saltul prin autodepășire la învățătură este urmărit săptămînal, trimestrial, dar și... pe ani!

Banca de onoare

1. Detașamentul — un colectiv unit, ne demonstrează prietenii noștri din clasa a VII-a A.
2. Ana Maria Filip și Sanda Mindru — în „Banca de onoare”.
3. Delia Micu: succesul fiecăruia este într-adevar și rezultatul climatului din detașament; ne-o dovedesc astfel cel mai mult colegii noștri din clasele a VII-a A, a VIII-a A, a VI-a B, a V-a A și B.
4. Florin Cătana: Fiecare poate obține însemnul „Banca de onoare”.
5. Întăritura la învățătură, un imbold și pentru autodepășire.

Foto: cercul foto-cineclub, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Tîrgu Mureș.



În așteptarea surisului dorit în catalog

Un suris în catalog, care s-a stins repede, ca o lumină... Așa ar putea numi Mona Stoian impresia ce i-a lăsat-o colegul ei Cristian Teban cînd, anul trecut, la începutul trimestrului întîi, a luat la prima lucrare scrisă de la fizică nota 8. Pentru că era un elev cu note „palide” în catalog firește un 8 avea darul să surprindă. Din păcate, momentul a trecut... nevalorificat! Colegul a absolvit anul cu media 6,36. Ce s-a întîmplat?... Colegii nu l-au apreciat vădit, în așa fel încît el să se simtă îndemnat să cuteze și mai mult la învățătură. Mona și-a păstrat impresia despre acel moment, doar în forul ei lăuntric, și abia acum, după un an, în discuția noastră îl relevă. Ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi insistat și ea și colegii atunci? Se poate deduce, ca o promisiune, din reacția lui Cristian Teban acum... Căci Mona îi amintește distinct, cu glas tare, despre surprinzătoarea notă de 8, de atunci, și el se concentrează. Trăsăturile feței îi devin severe și răspunde scurt și răspicat: „O să învăț!” Clasa aprobă bucură. Este un moment care le sugerează tuturor colegilor că trebuie să-și perfecționeze modalitățile de încurajare a celor ce dovedesc că pot să învețe mai mult.

Cu graficul în față și diagrama în minte

Ana Maria Filip, din clasa a VIII-a A, și-a reluat în primire graficul săptămînal al notelor primite de toți colegii, în vederea acordării însemnului „Banca de onoare”. La fiecare oră de dirigiență, Ana urmează să prezinte, ca de obicei, situația precisă. Scriind acum graficul pe hîrtia milimetrică, Ana Maria își conturează în minte, cu speranță, o diagramă proaspătă a unei mici revelații. O dată cu începutul acestui trimestru, colegul Ioan Bodo, certat anul trecut cu chimia, dă răspunsuri satisfăcătoare la ore, se pregătește conștiincios pentru fiecare lecție. „Ar fi o victorie sigură pentru el să ocupe un loc în „Banca de onoare”. Pentru că așa cum spune Sanda Mindru, „nu s-a întîmplat pînă acum ca vreun coleg să dețină însemnul „Banca de onoare” și să dea înapoi...”. Totul este să pornești la drum...

Așa cum gîndesc și prietenii noștri mureșeni, însemnul „Banca de onoare”, important stimulent în lupta pentru autodepășire, poate și trebuie să aparțină, în acest an, cît mai multor copii. Pentru că autodepășirea nu înseamnă doar nota din catalog, ci cunoștințe mai temeinice, voință și stăruință. Cu alte cuvinte, un mod superior de a privi îndatorirea principală a elevului — învățătura.

MARGA MICU

Din nou, la ordinea zilei — hârnicia pionierească, pretutindeni în zonele de vîrf ale strînsului recoltei. Astfel, **18 000 de pionieri** din județul **Galați** au recoltat 1 450 t de cartofi, 6 249 t de tomate, peste 17 595 t de struguri și au depănușat 18 000 t de porumb. Pe locurile de frunte s-au situat unitățile din **Măstăcani, Nicorești, Iliești, Liefști, Pectica, Tirgu Bujor, Smîrdan, Tulucești și Borcea**. ● **Reporterii** subredacției din **Miercurea Ciuc—Harghita** ne transmit: pionierii din comuna **Ocland** au fost prezenți în aceste zile, alături de părinți, la strînsul finului, dar au recoltat și 50 t de cartofi din grădinile C.A.P. La **Voșlobeni**, copiii au recoltat strugurii de pe încă 1 ha de viță de vie și au recoltat 8 t de cartofi. Iar la Școala **Tulghes**, pionierii au strîns 10 t de fin. ● **Aflăm că 19 000 de pionieri** din județul **Brăila** (dintre care 6 000 numai din școlile municipiului)

Ritm

participă la depănușatul și încărcatul porumbului, recoltează zilnic 50 t de legume și 80 t de struguri. O parte dintre ei ajută însă și întreprinderilor de industrializare a legumelor și fructelor. **Vădeni, Cireșu, Gropeni, Tufești, Movila Miresii, Gemeenele, Racovița, Spiru Haret și Romanu** — iată doar cîteva localități ale căror școli dețin o redutabilă victorie în ampla bătălie a acestei toamne. Alături de acestea trebuie să menționăm însă și școlile nr. 2, 3, 19, 31 și 32 din municipiul **Brăila**. ● **Iată și fronturile de lucru** în care îi găsim prezenți, într-un număr impresionant, pe pionierii **tulceni**: la **Agighiol** pentru recoltarea cartofilor; la **Somova, Niculițel, Ostrov, Dăeni, Peceneaga** — pentru culesul strugurilor; la **Nalbant, Cerna, Ceamurlia, Casimcea** și **Mahmudia** forțele pionierești sînt concentrate la culesul și depănușatul porumbului, iar în localitățile **Greci, Turcoaia și Măcin** la rectificarea legumelor. ● **35 000 de pionieri botoșăneni** se află și ei în avanposturile culesului bogatelor roade ale acestui an. Prin tradiție, unitățile din localitățile **Dolhasca, Ipotești, Dumbrăveni, Stoicești, Frătăuții Noi și Vechi, Dărmănești și Todirești** se situează din nou în frunte. ● **Bilanțul hârnicii pionierilor sătmăreni** înregistra pînă la ora cînd scriam aceste rînduri recoltarea a 250 t de legume, 450 t de fructe, 150 t de struguri, 450 t de cartofi, 550 t de sfeclă, 800 t de porumb.

FOTOREPORTER „CUTEZĂTORII”

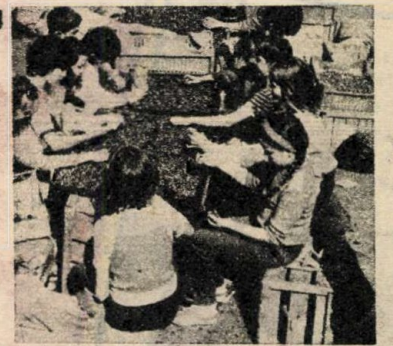
Nota 10 la hârnicie

Frumoasele fapte de hârnicie ale colegilor s-au aflat și în obiectivul pionierilor fotoreporteri. Dintr-un plic cu mai multe imagini, trimise de fotoreporterii doljeni, am ales una care vi-i prezintă pe copiii din **Leșile**, comuna **Simnicu**, aflați la recoltarea porumbului (foto 1).

Pionierii cercului foto de la Casa pionierilor și șoimilor patriei **Tg. Mureș** s-au oprit și în grădinile lequmicole ale C.A.P. Nasna-Mureș, unde copiii din localitate au recoltat 15 t de ceapă și apoi, zilnic, fie cîte 15 t

de sfeclă roșie, fie cîte 5 t de tomate (foto 2-3). Tot ei i-au întîlnit pe pionierii de la Școala nr. 18 din **Tg. Mureș**, la Centrul **UJECOOP**, sortind cu spor „materia primă a vitaminei C”, măce-

șele (foto 4). „La cules” (foto 5) — așa își intitulează imaginea pionierii de la **Școala nr. 8, Focșani**, aflați în plin lucru, în podgorii vrîncene. Odată cu imaginile trimise, fotoreporterii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei **Rm. Vilcea** ne anunță că printre cei 15 000 de pionieri și școlari din județul **Vilcea**, care au dat un ajutor prețios la recoltarea strugurilor, legumelor, fructelor, porumbului, cartofilor, sfecele furajere și furajelor, se numără și copiii pe



care-i vedeți în imagini (foto 6-7-8) de la școli din **Drăgășani** și **Școala nr. 3, Zlătărei**.

CĂTRE TOȚI CITITORII: odată cu acest număr, începe o nouă ediție a concursului nostru „Fotoreporter „Cutezătorii””. Îi invităm pe toți membrii cercurilor foto și pe fiecare pionier care a învățat să fotografieze să participe la concurs cu imagini cit mai diverse, mai actuale și mai sugestive din activitatea pionierească. Într-un număr viitor vom anunța și premiile concursului. Așteptăm fotografiile voastre, însoțite de scurte texte explicative și, bineînțeles, de numele celor care le-au realizat. Trimiteți plicurile pe adresa redacției. Specificați pe plic: Pentru concursul „Fotoreporter „Cutezătorii””.

În lanurile bogate de porumb

Dimineța, în zori, aerul proaspăt cu miros de toamnă îi întîmpină pe cei trei sute cincizeci de copii de la **Școala nr. 20 din Arad**, care, pe bicicletele pregătite de cu seară, se îndreaptă către lanurile bogate de porumb ale întreprinderii agricole de stat „Aradul nou”. După ce își așază cu grijă, într-un loc anume stabilit, mijloacele personale de transport, după ce și adăpostesc la umbră pachetele în care fiecare și-a luat cîte o gustare, își sufleca

voinicește minicile treningurilor și se apucă de lucru. Care va ajunge mai întîi la capătul sirului? În fiecare zi, tot alt detașament reușește lucrul acesta... Și, așa este stabilit, ca aceia care ajung primii să scoată din fîntînă și gălețile cu apă pentru pauza de masă. O plăcere pe care acasă nu ai cum să ți-o îndeplinești... Camioanele nu mai prididesc cîrînd recolta adunată de copii. **Florentina Bota, Romulus Vizireanu, Florin Istrate** țin cu strășnicie numărătorea coșurilor cu roadele aurii. Colegii din co-

muna **Șiria**, cu care aceștia corespund, i-au anunțat că au reușit să culeagă și ei, din grădinile Asociației legumicole „Horea”, sute de kilograme de ardei, ceapă, fasole, cartofi, iar de la I.A.S. „Baratsca” alte sute de kilograme de struguri. De altfel, în întreg județul, încă din primele zile ale activității pionierilor în agricultură, la recoltat s-au înregistrat 1 575 t de porumb depănușat, 126 t de roșii, culese și sortate, 173 t de struguri, 70 t de fasole.

Se culeg merele. Într-o necontenită revărsare de forme și culori, diminețile acestui octombrie își declină ritmurile rodniciei, într-o impresionantă alternanță de frumusețe și bucurie. Drumurile toamnei amplifică în livezile patriei rezonanța hărniciei omului și dăruirea pământului lucrat cu har și trairnică reușită. Freamătul muncii coboară dinspre pantele aurii ale dealurilor Oltului și Mureșului, ale Argeșului și Dimboviței, dind de veste, tuturor, împlinirea acestui anotimp al marilor izbni. Pretutindeni, acum, toamna, livezile patriei cunosc, mai mult ca oricând, fapta brațelor tinere, gata să-și pună amprenta abnegației și iscusinței, alături de oamenii satelor, la marea întrecere pentru strângerea recoltei.

Să descoperim
implemna

TOAMNA

ÎN
LIVEZILE
PATRIEI



Citeva secvențe pline de prospețimea acestui anotimp, al bucuriei livezilor le-am trăit, de curind, în județul Bistrița-Năsăud, unde emblema împlinirii prezentului înscrie cu trairnică realizările unei activități în continuă ascensiune: pomicultura. Și iată de ce:

■ **Bistrița-Năsăud se situează între primele trei județe ale țării după suprafața pe care o ocupă livezile de pomi fructiferi.**

Am pornit în descoperirea acestui adevăr cutreierind imbelugatele dealuri ce reliefează geografia județului. Acum, în miez de toamnă, aroma fructelor coboară cu dărnice în aerul dimineții, revărsind, într-o explozie cromatică, belsugul unui an rodnic. La **Slătinița, Vișoara, Sigmir**, în toate fermele ce înconjoară municipiul reședință de județ, privirea îmbrățișează geometria fascinantă a livezilor de meri.

Constelația unei indeletniciri străvechi

La **Teaca și Lechința**, vâpaia fructelor coapte te întâmpina cu

neasemuita lor strălucire, așa cum pe valea Șieului întinderile aurii ale plantațiilor și-au cistigat un binemeritat prestigiu. Și chiar dacă parfumul florilor și fructelor a rămas în amintirea anotimpului călduros, nu putem lăsa la o parte din acest fascinant „spectacol” al frumuseții și bogăției **Braniștei, Cireșoia și Malinul**, repere statornice în constelația cireșului și vișinului. Poposim, în cele din urmă, acolo unde această minunată realitate este mereu reclădită pe fundamentul științei și al confruntării cu noul. Sintem la Stațiunea de cercetare și producție pomicolă din Bistrița, unde puterea de investigație și creație a specialiștilor asigură ascensiunea marilor producții. Inginerul Nicolae Drăgan, directorul stațiunii, ne confirmă:

— Într-adevăr, Bistrița-Năsăud face parte din rindul județelor în care pomicultura a dobândit valențe noi. Și aceasta nu numai datorită condițiilor prielnice pe care le oferă clima și relieful sau îndelungatei tradiții a locuitorilor, ci mai ales hotărârii cu care se acționează pentru valorificarea superioară a pământului. Urmind indicația secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cincinalul

trecut am extins suprafețele de pomi fructiferi cu încă 5 000 ha de livezi intensive și superintensive. Pentru 1986—1990, potrivit programului județean, prunul, mărul și, mai spre culmile dealurilor, nucul, vor înobilă încă 3 000 ha de teren în panta. Demnă de menționat este și începerea plantării de arbuști fructiferi, care în 1986 și 1987 vor cuprinde 400 ha.

Un bilanț edificator

Semnificativă pentru neîntrepută metamorfoză a îndelungatei pasiuni a bistrișenilor și năsăudenilor este chiar ascensiunea stațiunii de cercetare. De la 30 ha, cit deținea la înființare, acum munca și priceperea inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor se desfășoară pe aproape 900 ha de livadă, organizate în patru ferme de producție și una pentru material săditor. Anual, din pepiniera S.C.P.P. Bistrița, 400 000 de pomi întineresc cu rodnicia fructului aromat dealurile județului. Cu spărgica truda se acționează însă și pentru revigorarea livezilor create în urmă cu 15—20 de ani. Prin lucrările de modernizare și, mai ales, prin supraaltoire, pomicultura județului își recapătă acum, pe sute de hectare, prestanța producțiilor înalte.



■ **Iscusița și priceperea, pasiunea pentru promovarea noului dau mereu cistig de cauză performanței și calității.**

Aprecieră de mai sus ne-a fost împărtășită de toți cei care și-au asumat răspunderea indeletnicirii de pomicultor. Experițele și preocupările cercetătorilor din laboratoarele stațiunii se întind pe o arie largă de rezultate, confirmind încă o dată că știința este un valoros factor în reușita obiectivelor noii revoluții agrare. Iată, de pildă, ce ne spunea dr. ing. Ioan Dumitrache despre „ajutorul” dat producțiilor înalte de noile sisteme de tăiere și formare a coroanelor la pomi:

— Poate că puțini dintre cititorii tineri știu că un element hotărâtor pentru vigoarea și productivitatea unei livezi este expunerea frunzișului la radiațiile luminoase. De aceea, una dintre preocupările noastre esențiale este realizarea unor sisteme de coroane cit mai prielnice pentru fiecare dintre soiurile de pomi. La măr, de pildă, tehnologiile noi adoptate în procesul de tăiere și formare a habitusului (taliei) au determinat dublarea și chiar triplarea roadelor livezilor. Rezultate deosebite dau noile metode de plantare, cum sint cele în benzi înierbate sau alei tehnologice, care contribuie la diminuarea degradării solului și a tasării excesive a terenurilor.

Cercetarea și producțiile înalte

Rezultatele căutărilor și reușitele sint aplicate în județ pe scară... industrială. Adică, în fermele agricole. Acest fapt a făcut ca pomicultorii de la C.A.P.-Șintereag să obțină, în acest an, de pe fiecare dintre cele aproape 150 ha cite 20 tone de mere. Spre comparație, menționăm că într-o livadă clasică producția de fructe nu depășește 8 000 kg la hectar.

Bătălia pentru nou, pentru îmbogățirea randamentului și calității pomiculturii din județ se îndreaptă cu perseverență spre piscurile performanței. În terenurile experimentale ale stațiunii încă patru hibridi de cireș, trei de prun și doi de măr parcurg ultimele etape ale omologării, urmând a fi destinați marii producții. Să nu credeți însă, cumva, că bilanțul acesta este urmarea unui an-doi de muncă. Dimpotrivă, ing. Ion Ivan ne precizează:

— Crearea unui soi nou de măr, păr, cireș sau orice alt pom fructifer se desfășoară pe parcursul a 10—15 ani de cercetări și eforturi de ameliorare. Începem cu alegerea „părinților”, adică a acelor plante care, prin încrucișare, să contribuie la înfăptuirea obiectivelor propuse: fructe de calitate, cu precocitate și productivitate cit mai înalte. Numai așa, în urma unor exi-

gente și îndelungate etape de selecționare se poate realiza un material săditor cu caracteristici superioare.

În procesul de ridicare a randamentului și calității livezilor o atenție deosebită acordăm realizării unor soiuri rezistente la boli și dăunători. Din acest punct de vedere aș remarca faptul că în stațiunea noastră se produc pomi liberi de boli virotice, iar într-una din fermele S.C.P.P. Bistrița avem o plantație de meri la care, în acest an, nu s-a administrat nici un tratament chimic.

■ **Alături de gospodarii și făuritorii roadelor toamnei, cutezanța pionierească este mereu la datorie.**

Un gând, dintre multe altele, „culese” de noi într-una din zilele trecute în Ferma nr. 1, Slătinița. Alături de oamenii inginerului Adrian Trișcas, am întâlnit, la tot pasul, detașamente pionierești.

Pasiune și hărnicie

La Ferma din Crainimă, sute de copii din școlile Bistriței erau prezenți la culesul merelor. Veniseră, alături de părinți, pentru a le da o mină de ajutor în această toamnă rodnică. Nu numai la Crainimă, dar și la Vișoara și Cetate, la Singeoz și Slătinița purtătorii cravatei roșii cu tricolor s-au întrecut în hărnicie.

— Aș vrea să rețineți, ne preciza ing. Aurel Vlaicu, directorul I.A.S. Bistrița că în toate cele 600 ha de livezi, cite se află pe rod aici, la noi, pionierii și elevii sint, din primăvară pînă în toamnă, o prezență de neînlocuit în realizarea lucrărilor pe care le avem de efectuat. Ajutorul lor cel mai substanțial îl avem însă, așa cum vedeți, acum, la cules în întinderile livezilor pline de rod.

Peste tot, în hotarele de muncă și creație ale pomicultorilor din Bistrița-Năsăud merele Jonathan, Golden Delicious, Starkrimson, Gemes Grive aruncă scinteieri de aur și belsug, îndreptând bucuria eforturilor unui an rodnic. Pe frontul bătăliei pentru strângerea producției, pe lângă operativitate, cuvintul de ordine era calitatea. Nici un fruct nu trebuie vătămat, lovit, aruncat. Culesul este o operație ce necesită atenție, migală și, deopotrivă, dăruire. Sint condiții îndeplinite pretutindeni unde voioșia și cutezanța copiilor și-au făcut resimțite prezența. Dovadă stau, iată, fructele aromate și parfumate pe care voi, cititorii, le aveți acum pe masă sau calificatele de „excellent” pe care merele de Bistrița le obțin pretutindeni, în aceste zile.

CONSTANTIN RĂDUT
Foto: MIHAI NIEDI



Semaf

RECUPERAREA MATERIALELOR - ENERGIE

IMPORTANTĂ SURSĂ DE

cea prea departe, cu toate acestea cei cîțiva lei primiți intrau cu regularitate în pușculița-brosuță. Sub privirile mulțumite ale tuturor, Lucian Șerban nota și el conștiincios în caietul împărțit pe mai multe capitole, încasările, pînă la ultimul bănuț primit.

Cînd hotărîsc, din cînd în cînd (mai ales după cîte o zi-record de colectare) să tragă linie și să adune numărul sutelor de kilograme de hîrtie predate, Livia Dogaru, Cristina Stănescu, Geni Ureche, Cătălin Marian, Sebastian Drăghici, de fapt cu toții se grabesc să socotească numărul copacilor falnici rămași în pădure datorită hîrniciei lor.

Pentru că...

...O TONĂ DE MACULATURĂ înlocuiește o tonă de celuloză care se obține din 3-4 mc de lemn, consumîndu-se 800 KWh energie electrică și 250 kg combustibil. Dintr-o tonă de celuloză se pot realiza 12 500 ziare, 2 500 caiete, 400 cutii de ambalaj etc.

CE SE ÎNTÎMPLĂ ATUNCI...

...cînd perseverezi?

— „Nici n-au vrut să audă să ne ducem pe șantier! Au zis că e plin de fier-beton cu care ne-am putea chiar și zgîria și că nu avem de adunat decît niște biete bucățele ramase din taieri care cîntăresc puțin”. Așa au povestit colegilor, cu năduf, cei cîțiva băieți care merseseră pe cel mai nou șantier de construcții din Rm. Vlcea, aflat în apropierea școlii lor — Școala nr. 1.

— O să vorbesc cu tata, cînd va veni acasă, spusesese atunci Adriana Ciobanu.

— Și eu am să-i spun tatei, adăugase Lucian Șerban.

— Aș putea să mă sfătuesc cu unchiul, se repezise încă un băiat.

În cele din urmă, în seara aceea, în multe din familiile copiilor de la a VI-a C se discuta problema fierului vechi. Copiii susțineau că ei știu să se poarte pe un șantier și că fiecare bucățică nefolosită acolo va fi adunată și că în felul acesta se va face chiar și... curățenie, atît de anevoios de păstrat pe un șantier în lucru. Cei ce-i ascultau — oameni ai șantierului — se convingeau că nădrăvanii știau să... pună „problema”.

Numai peste cîteva zile, detașamentul matematicienilor a fost înștiințat că va avea la dispoziție — pentru cîteva ore — chiar și un camion! Bucuroși de succes s-au apucat deîndată de treabă, astfel că în camion au fost încărcate — cu ce mai aveau și la școală — 3 tone de fier vechi într-o singură zi. Și iarăși cîteva socoteli:

O TONĂ DE FIER VECHI înlocuiește o tonă de fontă care se obține din: — două tone de minereu extras de un miner, în subteran, timp de 14 ore de lucru;

— o tonă de cărbune cocsificabil extrasă de un miner în timp de o oră și jumătate de lucru.

CE SE ÎNTÎMPLĂ ATUNCI...

...cînd pornești de la ideea că dacă vrei se poate?

La intrare, pe toate scările din blocurile cartierului au apărut, într-o după-amiază, anunțuri formulate cu multă grijă și politețe — în care pionierii detașamentului clasei a VIII-a C le dădeau „întîlnire” locatarilor în vederea colectării de ambalaje de sticlă. Unii fuseseră sceptici venind cu argumentul firesc că lumea poate avea treburi și n-o să și le lase deoparte pentru ei. Alții glumeau făcînd observația că și „conservele de iarnă ale gospodinelor urmează să stea în... borcane”. „Să încercăm totuși, nu avem ce pierde. Stocul nostru este încă destul de mic față de ceea ce ne-am propus”, au insistat mulți dintre ei. Așa că, în ziua și la ora anunțate pe „invitații”, cei 35 de fete și băieți s-au împrăștiat, așa cum stabiliseră, repartizați pe blocuri și pe scări, utilizați cu plase și coșulețe. Reîntîlnirea, la același punct, peste o oră!

Cum s-a încheiat acțiunea? Cu rezultate chiar peste orice așteptări. Absolut la toate apartamentele erau întîmpinați. Dacă nu de locatari, cel puțin de ambalajele puse cu grijă la ușă! Sute de borcane și sticle, ba în unele locuri li s-au oferit și materiale plastice, hîrtie, textile. „Știm că sînteți gospodari și colectați și astfel de materiale. Luați-le!”, li s-a spus cu amabilitate.

Din nou să ne oprim asupra cîtorva cifre:

O TONĂ DE STICLĂ reintrodusă în circuitul de fabricație înseamnă 2 000 sticle și borcane noi! O tonă de resturi de polietilenă economisește circa 7 tone de petrol. Prin valorificarea acestor resturi se înlocuiește materia primă pentru fabricarea a 6 000 mp de polietilenă netransparentă sau 3 000 saci groși pentru ambalaj, sau 950 produse injectate sau sintetizate.

Și o concluzie firească pe care o putem extrage din faptele de hîrnicie, buna organizare și inițiativa pionierilor vilceni de la Școala nr. 1: spiritul de economie are valoare numai atunci cînd el face parte din gîndirea și comportarea noastră de fiecare zi!

ELENA MĂNESCU

CE SE ÎNTÎMPLĂ ATUNCI...

...cînd o idee este pusă cu interes în aplicare?

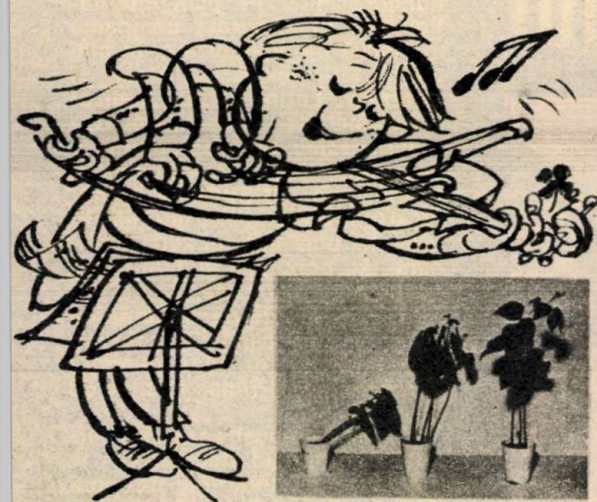
În nici o clasă nu lipsea sacul acela mare, din material plastic opac, așezat într-un colț în care copiii urmau să arunce chiar și cel mai mic ghemotoc de hîrtie. Discutaseră aceasta în comandamentul unității și cu toții fuseseră de acord că astfel nu se va risipi nici măcar un petecut de hîrtie. Și cu toate acestea, sacul se umplea greu și cîntărea atît de puțin încît se considera că nici nu merita oboseala de a fi dus la toneta din apropierea școlii unde nea Stănică putea fi găsit mai toată ziua. „Pentru 5-6 lei să ne pierdem vremea ducîndu-ne la tonetă”... își ziceau ei așteptînd să se adune ceva mai substanțial, măcar în valoare de 100 de lei, acolo. Dar momentul acela venea greu, uneori după săptămîni de așteptare. Se obișnuiseră cu gîndul că „sacul” e, într-un fel, doar un ajutor foarte bun de a înlătura neglijența unora care obișnuiau să arunce hîrtii prin clasă sau să le lase în bănci.

Clasa matematicienilor, a VI-a C (în care, probabil, nu întîmplător media generală este peste 8,50), a gîndit însă altfel. Și anume că hîrtia adunată și dusă la nea Stănică, chiar și în valoare de cîțiva lei, va însemna lunar peste 200 de lei. Sacul mereu golit îi îndemna pe copii să aducă de acasă și cutii de carton goale care ocupau inutil spațiul, și hîrtii de la pachete, ziare vechi. Un desen vesel, simpatic, din care nu lipsea semnul de recunoaștere al detașamentului, făcea inconfundabil sacul ce lua zilnic drumul spre tonetă. Un alai vesel atragea atenția colegilor din celelalte detașamente. După numai o lună de școală, din graficele afișate reieșea că punctajul maxim îl dețineau pionierii detașamentului matematicienilor. De acum, nea Stănică știa numele tuturor celor 44 de fete și băieți de la a VI-a C pentru că, de fiecare dată, pe rînd, tot alții se înfățișau la cîntar. Acul acestuia, de obicei, nu se du-



• **ALEXE ZAMFIR, din MEDGIDIA, a aflat că plantele nu sînt indiferente față de muzică. Iată, pe scurt, despre ce este vorba:**

Observații și experiențe repetate de-a lungul multor ani au pus în evidență influența diferitelor frecvențe și intensități ale muzicii asupra creșterii și comportamentului plantelor. În condiții egale de însoțire, temperatură și umiditate, plantele suportă greu muzica exagerat de sonoră. Imaginea noastră înfățișează trei plante gemene. Prima din stînga, supusă prea îndelung unei „muzici” foarte zgomotoase și ritmate, și-a pierdut vitalitatea și s-a înclinat în direcția opusă sursei sonore. Cea din mijloc surprinde o fază intermediară a procesului, și numai a treia, ferită de agresiunea zgomotului, și-a păstrat nealterată tinuta. Dimpotrivă, o muzică armonioasă, calmă, executată de preferință la instrumente nemetalice, pare să favorizeze creșterea unor plante. Dar, în această direcție, experiențele continuă.



• **GEORGE OPRIȘ, BUZĂU:** Ce animale erau contemporane cu omul în perioada de început a evoluției sale?

Acum 2—3 milioane de ani, omul, desprins de curînd încă de strămoșul comun al oamenilor și al maimuțelor de astăzi, trăia într-o lume foarte bogată în animale. Nu toate acestea aveau însă înfățișarea de acum. Desenul care însoțește aceste rânduri își propune să demonstreze cum arătau pe atunci o serie de animale bine cunoscute de voi: elefantul, pantera, porcul mistreț, antilopa, zebra, cămila, girafa și chiar unele specii de maimuțe. Majoritatea caracterelor acestora s-au păstrat. Altele însă au suferit modificări, ceea ce poate lesne constata fiecare dintre voi.



ALEGERILE PIONIEREȘTI

Agenda
PIONIERULUI COMANDANT

2

Alegerile pionierești reprezintă un eveniment deosebit în viața grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, ele contribuind în egală măsură atât la asigurarea cadrului organizatoric și democratic al activității din perioada următoare, cât și la mobilizarea tuturor pionierilor și școlarilor la îndeplinirea îndatoririlor ce le revin ca membri ai Organizației Pionierilor.

În perioada de pregătire a alegerilor, o importantă sarcină a pionierilor membri ai consiliilor și comandamentelor este aceea de a acționa la nivelul grupelor, detașamentelor și unităților pentru cunoașterea și înțelegerea de către toți copiii a marilor îndatoriri patriotice ce revin tinerei generații din hotărârile Congresului al XIII-lea al partidului privind educarea comunistă, patriotică, revoluționară, prin și pentru muncă, din indicațiile, orientările și îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai apropiat părinte și îndrumător al tuturor copiilor țării, adresate tineretului și elevilor la deschiderea noului an de învățămînt. Dezbaterile, mesele rotunde, întîlnirile organizate la nivelul detașamentelor sînt forme de activitate eficiente pentru dezvoltarea convingerii pionierilor și școlarilor că munca, învățătura sînt îndatoririle fundamentale ale tinerei generații în pregătirea pentru muncă și viață, ca oameni folositori patriei.

O altă sarcină a pionierilor comandanți, a celorlalți membri ai consiliilor și comandamentelor pionierești, acum, în perioada alegerilor, este antrenarea tuturor pionierilor și școlarilor la îndeplinirea acestor importante îndatoriri, la stimularea preocupării lor de a munci și învăța neconștient, pentru a răspunde prin fapte griji și încrederii pe care Partidul Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu le investesc în copiii țării.

Fiecare comandant, ca și fiecare pionier în parte, trebuie să ia măsuri concrete pentru îmbunătățirea activității, să se simtă responsabil de situația la învățatură din grupe și detașamente, de întărirea ordinii și a disciplinei, îndeplinirea angajamentului la muncă patriotică, participarea eficientă la recoltarea roadelor toamnei, înscrierea și participarea la cercurile tehnico-aplicative și științifice din școli și case ale pionierilor și șoimilor patriei, pregătirea formațiilor artistice și a echipelor sportive pentru marele Festival „Cîntarea României” și competiția națională „Dacia”, de buna desfășurare a întregii activități pionierești.

Toți pionierii trebuie nu numai să cunoască faptul că în adunările de alegeri un punct important al ordinii de zi îl reprezintă dezbaterile critice și autocritice a activităților desfășurate în anul precedent, dar să se și pregătească pentru o activă participare la analiză, cu propuneri pentru îmbunătățirea muncii.

Acționînd astfel încă din perioada anterioară alegerilor, consiliile și comandamentele pionierești vor asigura condițiile prielnice pentru ca analiza întregii activități care se va realiza în adunări să devină un fructuos prilej de mobilizare a tuturor pionierilor și școlarilor la îndeplinirea sarcinilor ce le revin, în scopul perfecționării întregii munci de educație comunistă, patriotică, revoluționară a copiilor.

De participarea pionierilor la dezbaterile activității desfășurate, de conținutul măsurilor care vor fi propuse, de exigența cu care vor fi înfățișate lipsurile și nerealizările în propria activitate depinde creșterea eficienței în activitatea grupelor, detașamentelor și unităților în îndeplinirea sarcinilor ce revin Organizației Pionierilor în acest nou an școlar.

• **CONSTANTIN CHIRU, din BOTOȘANI, și alți cititori, se interesează de problemele date la concursurile de matematică și rezolvările lor. Publicăm în acest număr două dintre ele.**

1. Se dă ecuația $m^2(x-1) = 2m(2x-1) - 4x$, unde m este un parametru real.

a) Să se rezolve și să se discute ecuația după valorile lui m .

b) În ce caz ecuația are soluții în $\mathbb{Z}$? Să se determine aceste soluții.

Soluție:

a) Ecuația devine:
 $(m^2 - 4m + 4)x = m^2 - 2m$
sau
 $(m - 2)^2x = m(m - 2)$.

Dacă: $m \neq 2$, avem $x = \frac{m}{m-2}$;
 $m = 2$, ecuația se reduce la o identitate adevărată pentru

$(\forall) x \in \mathbb{R}$;
 $m > 2$ și $m < 0$, soluția este întotdeauna pozitivă;
 $m \in (0, 2)$, soluția este negativă;
 $m = 0$, avem $x = 0$.

b) Avem $x \in \mathbb{Z}$ pentru $m - 2 \in \{\pm 1, \pm 2\}$

Rezultă $\in \{-1, 0, 2, 3\}$

2. Fie $E = (x + y)^5 - x^5 - y^5$

a) Să se descompună în factori.

b) Să se arate că pentru orice $x, y \in \mathbb{Z}$, E se divide prin 15.

Soluție:

a) $E = x^5 + 5x^4y + 10x^3y^2 + 10x^2y^3 + 5xy^4 + y^5 - x^5 - y^5 = 5xy(x^3 + 2x^2y + 2xy^2 + y^3) =$

$= 5xy[x^2(x+y) + xy(x+y) + y^2(x+y)] =$

$= 5xy(x+y)(x^2 + xy + y^2)$.

b) Se observă că E se divide prin 5.

Să arătăm că E se divide și prin 3.

$x, y \in \{3k, 3k+1, 3k+2\}$.

Pentru $(\forall) x$ sau $y = 3k$ E se divide și prin 3.

Rămîn cazurile $x = 3k+1, y = 3k+1; x = 3k+1, y = 3k+2$ și $x = 3k+2, y = 3k+2$.

În primul și ultimul caz $x^2 + xy + y^2 = 3(3k+1)^2$, respectiv $3(xk+2)^2$, deci E se divide prin 3.

În al doilea caz $x + y = 6k + 3 = 3(2k+1)$, deci E se divide prin 3.

În concluzie E se divide prin 15.

Problemele au fost propuse la Concursul de matematică, etapa locală, 17 II 1985, județul Prahova, pentru clasa a VIII-a.

LA 15 SEPTEMBRIE, UN SFERT DIN POPULAȚIA ROMÂNIEI SOCIALISTE A LUAT LOC ÎN BĂNCILE ȘCOLILOR. CLASELE, LABORATOARELE DOTATE CU APARATURĂ MODERNĂ, CABINETELE, ATELIERELE, AMFITEATRELE AU ÎNȚIMPINAT PRIMITOARE, CA ÎN FIECARE AN, MILIOANE DE COPII ȘI TINERI. AVÎND CREATE CONDIȚII MINUNATE, CU TOTII — DE LA COPIII CARE AU PĂȘIT ÎN CLASA I ȘI PÎNĂ LA CEI AFLAȚI ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR — AU PORNIT ÎNTR-O NOUĂ ETAPĂ A PREGĂTIRII LOR PENTRU VIITOR.

MERIDIANELE COPILĂRIEI

UN PARADOX AL SECOLULUI XX

Analfabetismul

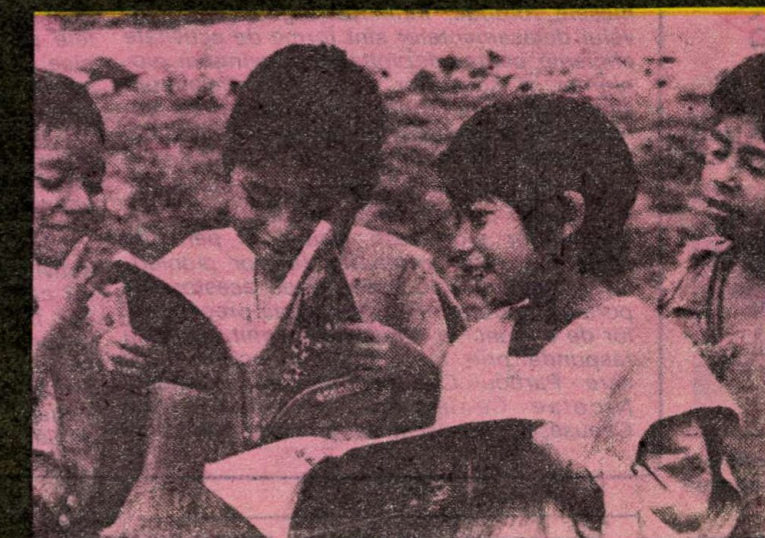
În multe țări ale lumii, septembrie a readus cu sine tradiționala sărbătoare a redeschiderii școlilor. Plini de speranțe și vise, copiii au pășit din nou pe porțile locașurilor de lumină.

Dreptul la învățătură este un drept fundamental al omului. Dar bucuria începutului de an școlar n-a fost trăită de toți copiii lumii. Mulți, foarte mulți dintre ei n-au putut răspunde nici în acest an la chemarea clopoțelului, neavând asigurate condițiile necesare.

Pe planeta noastră trăiesc astăzi peste patru miliarde și jumătate de oameni. Peste 900 de milioane nu știu să scrie și să citească.

Dacă am privi harta neștiinței de carte din lume, am constata că cea mai mare parte a celor ce au rămas în afara școlii trăiesc în țările aflate în curs de dezvoltare. Din numărul neștiutorilor de carte ai lumii, 785 milioane trăiesc în Asia, 162 milioane în Africa, 50 milioane în America Latină. Harta analfabetismului coincide în cea mai mare măsură cu aceea a sărăciei. Această situație este nemijlocit legată de lunga perioadă de dominație colonială și de urmările ei care s-au repercutat dureros asupra dezvoltării economico-sociale și culturale a popoarelor.

Deși în aceste țări lupta împotriva neștiinței de carte constituie una dintre preocupările majore, analfabetismul rămâne încă o problemă nerezolvată. El face parte dintr-un larg evantai de dificultăți cu care se confruntă un mare număr de oameni. Mizeria, subnutriția, bolile, alături de lipsa accesului la lumina cărții le limitează, încă de la vârste tinere, posibilitățile dezvoltării și



afirmării personalității. Există țări în care, cu toate eforturile depuse pe plan național, pro-

centul neștiutorilor de carte atinge incredibilă cifră de 80 la sută. În altele, precum Burkina



Faso, 91 la sută din numărul total al bărbaților și 99 la sută din numărul femeilor nu știu să scrie și să citească.

Mulți copii ai lumii își doresc să învețe, dar nu au asigurat un loc într-o bancă fie din cauza numărului mic, insuficient, de cadre didactice, fie a lipsei de edificii școlare. Potrivit unor estimări făcute de UNESCO, în țările lumii a treia, în acest septembrie nu au putut lua loc într-o bancă 134 milioane de copii între 7 și 11 ani. Cei mai mulți sînt în Asia, Africa și America Latină. Lipsurile materiale îi determină pe mulți dintre acești copii să efectueze munci necalificate, pentru a putea contribui și ei cu ceva la bugetul familiei.

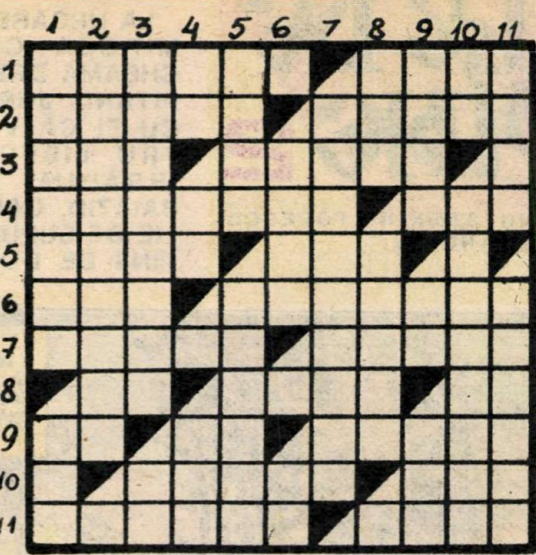
Pentru eradicarea neștiinței de carte, adevărat flagel al secolului XX, eforturile popoarelor și ale guvernelor din țările afectate sînt conjugate cu eforturile comunității internaționale, în special cu cele ale unor instituții specializate ale Organizației Națiunilor Unite. Pe plan internațional a fost lansată campania mondială de alfabetizare. În mai multe țări din Asia, Africa și America Latină s-au realizat programe de alfabetizare. Cu toate acestea, la 8 septembrie, zi declarată Ziua internațională a alfabetizării, UNESCO a comunicat că, dacă nu se iau măsuri urgente, pînă în anul 2000 o cincime din populația globului va fi neștiutoare de carte.

Nu sînt scutite de neștiința de carte nici țări capitaliste dezvoltate. În S.U.A., de pildă, numărul analfabeților se ridică la circa 20 de milioane.

Cifrele demonstrează că exercitarea dreptului fiecărui om la educație continuă să fie unul dintre marile deziderate neîmplinite ale lumii contemporane. Cu toate eforturile materiale și spirituale depuse în fiecare țară, cu toate înfăptuirile remarcabile din ultimele decenii, analfabetismul continuă să fie o tristă realitate.

Școala, principalul mijloc de formare a personalității umane, factor de civilizație important în dezvoltarea materială și spirituală a fiecărei țări, și ca atare a întregii omeniri, ar putea satisface setea de cunoaștere a fiecărui copil al planetei dacă în lume s-ar construi școli și nu arme. Căci numai cu contravaloarea unui tanc s-ar putea construi 520 școli, iar cu aceea a unui avion modern militar ar putea spori numărul de săli de clasă cu 1.000.

Epoca în care omenirea asaltează noi și noi piscuri ale științei impune eliminarea cit mai grabnică a neștiinței de carte — paradoxul secolului XX. Pentru ca progresul civilizației să fie cit mai rapid este nevoie de aportul fiecărui locuitor al planetei, de folosirea multiplelor resurse ale acestora nu în scopuri distructive, ci, dimpotrivă, pentru dezvoltarea tuturor popoarelor și statelor lumii.



Solarausca

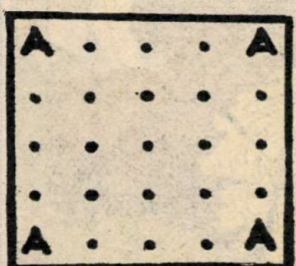
ORIZONTAL: 1) Instituție de învățămînt. Oră. 2) Scrisă cu creta. De vîrstă școlară. 3) În butoi! Manuale. 4) Învățători (od.). Educat în cele din urmă! 5) Tînar aflat pe băncile școlii. Tulpină de hamei! 6) Nouă (reg.) Ținerea unui curs. 7) Tas. La începutul sau sfîrșitul cărților. 8) Coperta de „Gramatică”! Siglă pentru Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică. Introducere în muzică! 9) Vocale. Ten! Mlădiță (fig.). 10) Profesorii, în fond. Noțiuni de etimologie! 11) Intră în sesiune. Îndrumare competentă.

VERTICAL: 1) Cursant în învățămîntul superior. Cursuri. 2) Oglinda pregătirii școlare (pl.). 3) Urmează unui efort. Primele la catalog! 4) ...și altele înscrise în catalog! 105 la romani. Interjecție. 5) Nume masculin. A învăța (fig.). 6) La călărie! Ren! 7) Trei la școala generală. 8) O întrebare la care răspunde matematica. A învăța (fig.). 9) Singular. Acum! Responsabil de grupă. 10) Restanțieră în final! Fără prea multă carte. 11) Furaj concentrat. Învățat; cult.

Dicționar: UTO, AME, NOA, ALAR, SROT.

Radu Stoianov — Ottenița

Pătrat cu surprize

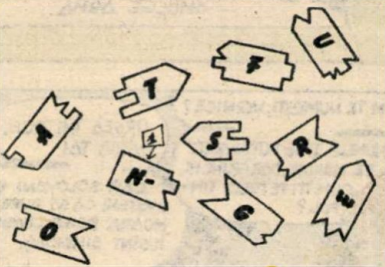
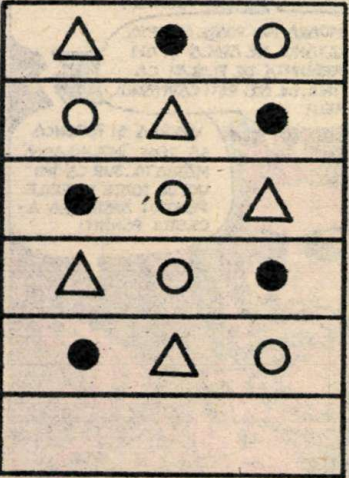


Completînd spațiile libere cu litere, potrivit definițiilor, veți afla cinci cuvinte palindrom sau polindrom din care primul se repetă și pe două coloane.

- elementul chimic cu nr. atomic 29
- care se învîrtește
- a însufleți
- cel mai mare
- fruct de pădure

PERSPICACITATE

PRIVIND CU ATENȚIE DESENUL NOSTRU, POTI AFLA LESNE CE COMBINAȚIE A CELOR TREI FIGURI POATE COMPLETA LOGIC ACEASTĂ SERIE.



IMBINĂ CORECT PIESELE DIN IMAGINE, ÎNCEPÎND CU NR. 1

SAH

Diagrama sau controlul poziției:
Alb: Tb1, Tf1, Rg1, Ng3, Dg4, pioni d6, f2, g2, h2;
Negru: Nb2, Db2, Cb6, Tc8, Rg8, pioni a6, b7, e5, f7, g6, h6.
Albul mută și negrul cedează după trei mutări.
Rezolvarea în numărul următor.

O MINUNATĂ ȘI INSTRUCTIVĂ CĂLĂTORIE ÎN UNIVERSUL CUNOAȘTERII

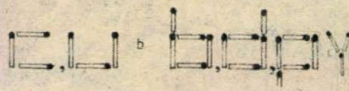
Vă oferă tuturor

ALMANAHUL Cutezătoriilor

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 40

Pe stadion: Atacanți; meciuri; an; irosi; salt; cert; Inter; andin; inse; Ag; SR; ir; atracții; retur; cap; me; op; bare; antrenori.

Ingeniozitate:



Arena matematicienilor: Cererea învățatului reprezenta, de fapt, o progresie geometrică de tipul:

$2^{64}-1 = 18\,446\,744\,073\,709\,551\,615$ boabe de grîu. Dacă admitem că un metru cub de grîu conține circa 15 000 000 de boabe, rezultă că numărul calculat ar reprezenta circa 1 200 000 000 000 de metri cubi, o cantitate care nu s-ar putea recolta decît în patru ani, obținîndu-se cîte două recolte pe an de pe întreaga suprafață a planetei noastre, incluzînd oceanele și zonele polare, munții și deserturile. Firește că, în aceste condiții, învățatul nu a putut satisface dorința învățatului, recunoscîndu-se un slab matematician!

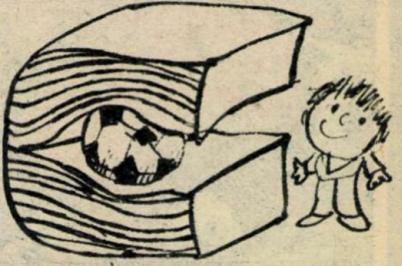
DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 41

Fructe: Caragiale; Irimescu; ai; rodi; panere; Emi; fișă; at; saci; ra; ACR; etanșe; pl; zmeură; ACU; Nos; struguri; de; operă; acri; renete; Ania.



TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚA A GĂSIT UN TRIFOI CU PATRU FOI DAR CÎND SĂ-L PUNA LA PRESAT... L-A RĂTĂCIT PE ÎNDEVA.



Instantanee de la Școala nr. 117 și Palatul pionierilor și șoimilor patriei



Foto: GR. PREPELIȚA

COPERTA NOASTRĂ

CUTEZĂTORIILE 42

Redactor șef ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr: CONSTANTIN RADUȚ
Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU. Prezentare tehnică: IOAN MIHAESCU

Redacția *Piața Științei* nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Știința”
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshr București, Calea Griviței nr. 64-66.



DE DIN VALE DE ROVINE 2

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU
Desene: SORIN ANGHEL

LA URCAREA SA ÎN SCAUN, MIRCEA CEL MARE ÎSI CHEAMĂ DREGĂTORII ȘI CĂPITANII JURÎND ÎMPREUNĂ CU EI CĂ VOR LUPTA PENTRU LIBERTATEA ȚĂRII. IBRAHIM, TRIMISUL LUI BIAZID, CARE VINDE CU SO-LIE DE SUPUNERE, ESTE RES-PINS DE DOMNITOR.



STAI LINGĂ MINE, VORNICE CUMBATĂ, SĂ-MI SPUI CARE SÎNT FLĂCĂII CEI MAI BUNI!

SÎNT BUNI TOȚI, MĂRIȚA TA... DAR OTOMANII AU...



ÎN ZORI PLECARĂȘ DRU-MUL TRECEA PRINTR-O PADURE DEODATĂ ÎN FATA ALAIULUI DOMNESC APARE UN URS...

VOIEVODUL SARE DIN ȘA, CU SABIA ÎN MÎNĂ, DAR...



...URȘUL, CU LABA, ÎI SMULGE ARMA.



LA LUPTA, URSULE!



CUM TE NUMEȘTI, VOINICE?

NUMELE ȚI SE POTRIVEȘTE DE MINUNE, DAR SUNE-MI, CUM ÎȚI PETRECI TIM-PUL?

URȘEA ÎMI ZICE, MĂRIȚA TA!

CĂR BOLOVANI ȘI BUSTENI CĂ SĂ DUREZE MOARĂ BOIER CEASNIC ÎI SÎNT SIMBRÎAS.



PAȘOȘUL ȚII SĂ-L MINUEȘTI?

NU PRES, N-AM ABUT RĂGAZ!

MOARĂ MAI POȘTE AȘTEPTĂ. SULTANUL NE ATACĂ ȘI AM TREBUIȚA DE FLĂCĂI CĂ ȚINE. DE AZI EȘTI CĂPITANUL MEU!

VREȚEA ȘI PORUNCĂ SĂ ȚI SE ÎMPLINEASCĂ, MĂRIȚA. JUR CĂ ÎMI VOI DA TOATE PŢERILE PENTRU APĂRAREA A-CESTUI PĂMÎNT!



JOI, 23 OCTOMBRIE 1986.
ANUL XX (NR. 994)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

*Sînt copil în România,
Tricoloru-l urc pe cer,
Port în inimă mîndria
De-a fi astăzi pionier.*





CADRAN POLITIC

Săptămîna trecută s-au desfășurat evenimente de o deosebită importanță în viața social-politică și economică a patriei.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a inaugurat cea de-a XII-a ediție a Tîrgului Internațional București, prestigioasă manifestare economică, devenită tradițională, organizată de țara noastră.

Ediția din acest an a Tîrgului Internațional București evidențiază progresele obținute de România, în anii inaugurați de cel de-al IX-lea Congres al partidului, în toate domeniile activității economice, succesele obținute de oamenii muncii în ampla acțiune, inițiată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizînd mai buna organizare și modernizare a proceselor de producție din toate sectoarele de activitate, concretizată în sporirea productivității muncii și în ridicarea nivelului tehnic și calitativ, al produselor, al competitivității lor.

Desfășurată sub deviza

„Comerț - cooperare - dezvoltare - pace!”, ediția a XII-a a tîrgului relevă dorința nestrămutată a României socialiste de a-și dezvolta conlucrarea pe tărîm economic cu alte țări, de a-și întări legăturile de prietenie cu acestea, de a contribui prin întreaga sa activitate la asigurarea păcii și securității, înțelegerii și prieteniei între toate popoarele lumii. Bucurîndu-se de o largă apreciere în lume, Tîrgul Internațional București reunește peste 490 de firme importante din 36 de țări de pe toate continentele, precum și 700 de întreprinderi producătoare, centrale industriale, institute de cercetări, proiectări și de învățămînt superior din România, care expun prin 44 de întreprinderi de comerț exterior.

În timpul vizitării pavilioanelor,

tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat cu interes produsele prezentate, s-a întreținut cordial cu participanții la tîrg.

Miile de bucureșteni aflați în incinta Complexului expozițional din Piața Scînteii și-au manifestat sentimentele de înaltă stimă și prețuire față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa Elena Ceaușescu, exprimînd, totodată, hotărîrea neabătută a întregii națiuni de a acționa strîns uniți în jurul partidului pentru îndeplinirea mărețelor hotărîri ale celui de-al XIII-lea Congres al partidului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășa Elena Ceaușescu au participat duminică, 19 octombrie, la Slatina, la sărbătorirea Zilei recoltei.

Sărbătorirea Zilei recoltei a avut loc în acest an în județul Olț în semn de prețuire a muncii rodnice, a rezultatelor de seamă obținute de lucrătorii ogoarelor din această parte a țării, în creșterea producțiilor vegetale și animale, la nivelul cerințelor și exigențelor puse de partid, de Congresul al XIII-lea în fața agriculturii noastre socialiste.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au vizitat expoziția „Agricultura județului Olț în Epoca Nicolae Ceaușescu”, în care sînt evidențiate pregnant transformările profunde ce au avut loc în agricultura acestui județ ca urmare a transpunerii în practică a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, a obiectivelor noii revoluții agrare, a indicațiilor și orientărilor secretarului general al partidului.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au luat parte la marea adunare populară ce a avut loc în

municipiul Slatina. Zecile de mii de participanți la această entuziastă manifestare prilejuită de sărbătorirea Zilei recoltei au dat expresie marii bucurii a tuturor locuitorilor acestor meleaguri, de a se reîntîlni cu conducătorul iubit al partidului și statului, de a sărbători împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu această zi de cinstire a muncii oamenilor de pe ogoare.

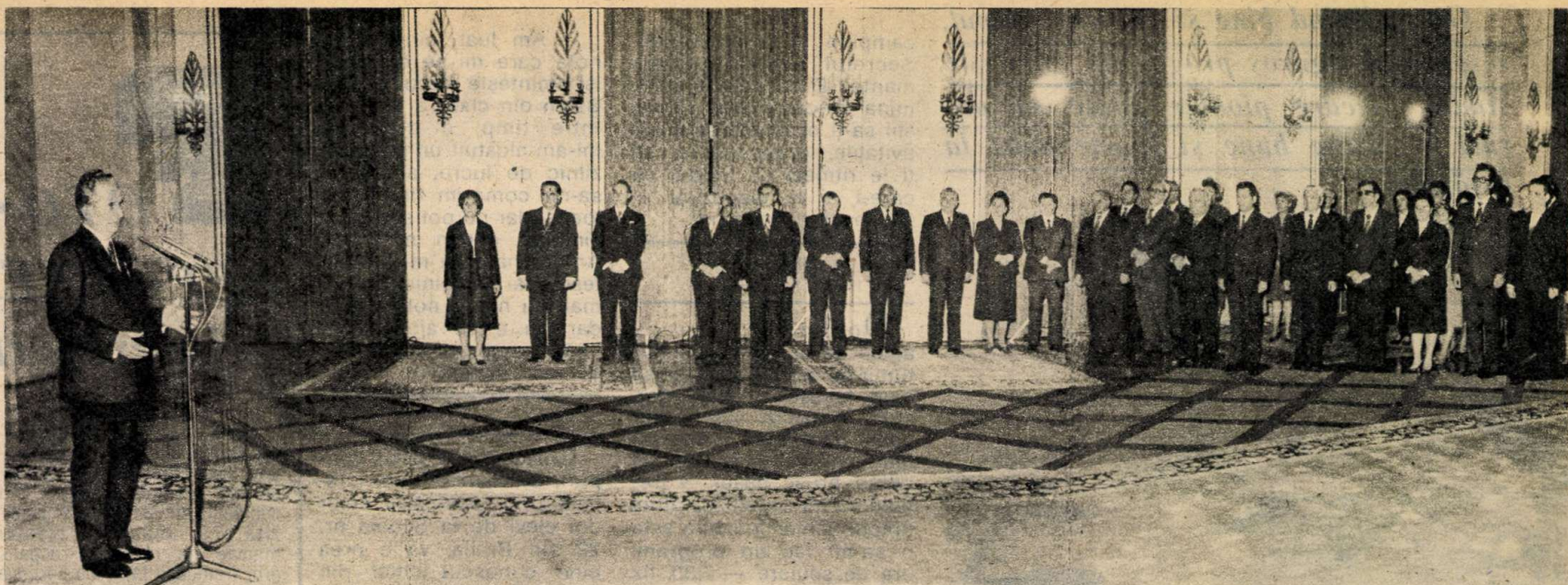
În cadrul marii adunări populare s-a dat citire decretului prezidențial, semnat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin care se conferă înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare” județului Olț, tovarășului Vasile Bărbulescu, prim-secretar al Comitetului județean Olț al P.C.R., unor cooperative agricole de producție și întreprinderi agricole de stat din județele Arad, Călărași, Olț, Timiș, Dolj, Ialomița, Giurgiu, Teleorman, Bihor, Brașov, Harghita, Suceava, unor unități agricole socialiste de stat și cooperatiste care au obținut producții agricole vegetale și animale la nivelul obiectivelor noii revoluții agrare.

Întîmpinat cu multă însuflețire, cu cele mai calde sentimente de dragoste și stimă, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost urmărită cu un deosebit interes și deplină satisfacție, fiind subliniată în repetate rînduri cu îndelungi și puternice aplauze, urale și ovații.

Cei prezenți la marea adunare populară și-au exprimat înaltele sentimente de dragoste și recunoștință față de partid și secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, hotărîrea fermă de a-și spori contribuția la opera de înflorire continuă a patriei, la triumful cauzei păcii și colaborării internaționale.





Aleasă prețuire și recunoștință celui mai iubit fiu al poporului nostru

TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU I-A FOST CONFERIT ÎNALTUL TITLU DE „EROU AL NOII REVOLUȚII AGRARE“

În luminoșii ani ai socialismului, cu precădere după cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, în patria noastră s-au obținut realizări deosebite în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei, învățămîntului, culturii și în ridicarea generală a nivelului de trai al poporului nostru.

Mărețele transformări revoluționare din viața patriei se datorează Partidului Comunist Român, conducătorul națiunii noastre pe calea socialismului și comunismului, secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor al României moderne, strateg înțelept al luptei revoluționare a partidului și poporului român, comunist și patriot exemplar, a cărui viață și activitate revoluționară sînt dedicate, din cea mai fragedă vîrstă, îndeplinirii idealurilor comuniste ale poporului nostru.

Noua revoluție agrară, proces revoluționar amplu, în conceperea, organizarea și desfășurarea căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu are o contribuție inestimabilă, înscrie în cronică de aur a dezvoltării multilaterale a României socialiste pagini de muncă eroică, de dăruire și abnegație comunistă, revoluționară. Realiza-

Doresc să exprim cele mai vii mulțumiri Comitetului Politic Executiv și Consiliului de Stat pentru hotărîrea de a-mi acorda înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare“ din România. Consider aceasta atît ca o apreciere — cum se subliniază în Hotărîrea-Decret — a activității mele, dar, totodată, ca o deosebită apreciere a justeței politicii agrare a partidului nostru, a justeței hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului cu privire la dezvoltarea generală a patriei noastre în noua etapă, în care agriculturii îi revine un rol de mare însemnătate.

NICOLAE CEAUȘESCU

tile obținute în agricultura patriei în acest prim an al celui de-al 8-lea cincinal, concretizate în bogatele recolte smulse ogoarelor, în condiții climatice nefavorabile, consfințesc justetea liniei politice a partidului privind dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste.

Conferirea înaltului titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare“ tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin Hotărîrea-Decret a Comitetului Po-

litic Executiv al C.C. al P.C.R. și Consiliului de Stat al R.S.R., exprimă deosebita prețuire a întregului nostru popor față de secretarul general al partidului, președintele Republicii, pentru contribuția sa determinantă la dezvoltarea intensivă și modernizarea continuă a agriculturii noastre socialiste, la elaborarea unei concepții științifice, de largă perspectivă privind rolul și funcțiile acestei importante ramuri a eco-

nomiei naționale, la fundamentarea și îndeplinirea obiectivelor noii revoluții agrare, la progresul multilateral al patriei și ridicarea permanentă a nivelului general de viață și de civilizație al satului românesc, al întregii țări.

Ca urmare a eforturilor creatoare ale întregului nostru popor de a asigura o nouă calitate muncii din agricultură, a aratat tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la solemnitatea înmînării înaltului titlu ce a avut loc vineri, 17 octombrie, în anul 1986 se obțin 28 milioane de tone de cereale — cea mai bună producție pe care a avut-o vreodată România.

Subliniind că sîntem încă la început de drum, că în fața tuturor oamenilor muncii, a lucrătorilor ogoarelor stau sarcini importante privind ridicarea agriculturii tuturor județelor țării la nivelul cerințelor Congresului al XIII-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat noi idei și teze de o deosebită valoare, referitoare la unitatea obiectivă, legică, în condițiile economiei noastre naționale, dintre industrie și agricultură, la căile de îndeplinire a obiectivelor revoluției tehnico-științifice și ale noii revoluții agrare.

*Gospodărinte bine și eficient timpul,
respectând riguros programul zilnic de
studiu, fiecare pionier poate să ob-
țină rezultate bune și foarte bune la
învățatură.*



CEASUL CU DOUĂ...TIMPURI

UN IMBATABIL
CAMPION
AL PUNCTUALITĂȚII

Ca de obicei, Bogdan se trezi exact cu câteva clipe înainte să se declanșeze matinalul zbîrniit al deșteptătorului. Cu impeturbabilul său calm de scoală, se îmbracă, aerisește, deretică prin cameră, pregătește micul dejun pentru el și pentru frațele mai mic. Trece apoi în revistă orarul, își alege cărțile și caietele și se așază la masa de lucru. Se uită la ceas: nu, n-a depășit nici măcar cu un minut jumătatea de oră rezervată „punctului 1” din programul său zilnic. Deschide manualul de matematică: citește cu atenție și după ce e sigur că a înțeles absolut totul trece la „aplicarea în practică” a celor învățate. La capătul fiecărui exercițiu e de-a dreptul fericit: rezultatul, intuit pe traseele rezolvării, e identic cu răspunsul din culegere. Și totuși matematica, obiectul lui preferat, îi pune serioase... probleme! Dar să revenim la orarul zilei: astăzi are și fizica. Bogdan nu e un tocilar, însă de data asta e nevoit să reia lecția de mai multe ori. E intrigat: câteva lucruri îi par de neînțeles. Exact când era pe punctul să renunțe, își dă seama că ceva îi „scăpase” dintr-o lecție trecută. Descoperind „veriga” care-i lipsea, reușește apoi să înțeleagă totul perfect. Se uită din nou la ceas. Acum trebuie să repete la istorie,



să-și scrie tema la franceză (ce bine că lecția a învățat-o de-aseară), să-și termine planșa la desen.

S-a făcut ora 12: așadar, s-a încadrat perfect în timpul stabilit pentru azi. Dă apoi o fugă la piine. La întoarcere verifică dacă frațele său și-a făcut corect temele, apoi prinzesc și pornesc împreună spre școală.

Mai e nevoie să spunem că la fiecare oră de curs, elevul Bogdan Boldeanu a răspuns cu aceeași obșnuită precizie la toate întrebările adresate de tovarășii profesori? Azi, după ce, la ora de istorie, a fost lăudat pentru interesantele lui completări, a fost ascultat și la franceză. A luat nota 10!

Captivat de lectură, pasionat matematician (acum e pe cale să devină și fizician!), poet (membru al cercului „Gymnazium”), saxofonist (în fanfara Casei pionierilor și șoimilor patriei) și fotbalist, **Bogdan Boldeanu**, din clasa a VI-a A, este un imbatibil

campion al punctualității. Secretul acestei performanțe? E cel aflat la îndemina oricărui elev: dacă știi să-ți ordonezi bine activitățile, preocupările, să-ți le ritmezi cu timpul pe care-l ai la dispoziție — succesul e asigurat!

DIN NECAZURILE
UNUI FOTBALIST

Dorian se întorcea agale de la școală nemulțumit că azi nu prea știuse când fusese întrebat, dar, spre norocul lui, „scăpase” fără notă. „Așa nu mai merge! — își zise el iuțind brusc pasul — trebuie să-mi organizez altfel timpul. Chiar în seara asta o să-mi fac un program: ora de scolare — 7,30; fix la 8 mă apuc de lecții și...”

— Am luat, bineînțeles, nota care mi se cuvenea, își amintește elevul **Dorian Bălan** din clasa a VIII-a B. Între timp, e drept că mi-am alcătuit un program zilnic de lucru, am decis să-mi comprım timpul de joacă, dar nu pot spune că sînt pe deplin mulțumit. Ambiționez să mă pregătesc mai temeinic, să nu mai iau nici o notă sub 7, dar nu e de ajuns doar să-mi propun, ci trebuie să trec imediat la fapte.

CEASUL FĂRĂ... TIMP!

Ceasul cu... doua timpuri, așa cum vi l-am înfățișat prin ipostazele celor doi elevi de la Școala nr. 22 din Brăila, vă e prea bine cunoscut chiar din modul în care voi înșivă va



OTO- REPORTER „Cutezători

Pe adresa concursului nostru continuă să sosească imagini prin care pionierii fotoreporterii prezintă aspecte din campania de strîngere și depozitare a roadelor acestei toamne, la care au răspuns prin frumoase fapte de harnicie mii și mii de pionieri.

De data aceasta am ales câteva imagini primite din județele **Hunedoara** și **Constanța**. În fotoreportajul pe care-l intitulează „**Și noi am gospodărit roadele toamnei!**”, pioniera **Ionela Vlad**, de la subredacția „Tot înainte”, municipiul **Hunedoara**, ni-i prezintă pe cîțiva dintre colegii ei de la școlile nr. 8, 10 și 11, care au dat un prețios ajutor la sortatul și depozitul porumbului (foto 1). Prin harnicie pionierească au fost așezate în pătule peste 1000 tone știuleți de porumb.

„Și la sortatul cartofilor s-a muncit cu spor”, ne anunță **Ionela Vlad**. Zilnic, pionierii au sortat și depozitat în silozuri peste 40 tone de cartofi. Imaginea 2 ni-i prezintă la lucru pe pionierii Școlii nr. 3.

Din grădiniile Cobadinului, județul **Constanța**, mii de kilograme de gogonele au luat drumul spre cămări. Ele au fost culese de către pionierii din Cobadin — cei mai tineri gospodari ai comunei (foto 3).

gospodăriti timpul sau, dimpotrivă, îl irosiți păgubitor. Dar iată că începînd cu milenara clepsidră și sfîrșind cu cele mai complicate ceasuri electronice de azi, nici un instrument de măsurare a timpului nu poate egala uimitoarea „invenție” a elevului **Laurențiu C.** dintr-a VIII-a B: ceasul fără... timp! Din păcate ea nu e nouă, ba e chiar veche (din primii ani de școală) și continuă s-o „experimenteze” cu aceleași efecte dăunătoare și acum cînd a trecut pragul clasei a VIII-a. În prima zi, „uitînd” să vină la școală. A doua zi, întîrziînd o jumătate de oră pe motiv că nu cunoștea orarul! A treia zi, tot nu-l știa, dar i-a făcut o vizită colegului Tudorică să și-l copieze. Dimineața celei de a patra zile s-a curs „pe nesimțite”, admirînd zborul rotat al frumoșilor săi porumbei... Și tot așa pînă cînd au trecut două săptămîni și a luat o notă de 2. Abia atunci a început Laurențiu să se mai trezească...

— Lupta noastră cu inerta lui Laurențiu s-a repetat an de an, ne spune **Marinela Bălan**, comandanta detașamentului. Pentru el parcă nici nu există timp. Credeam că în acest an, hotărîtor pentru noi, cei dintr-a VIII-a, va înțelege că trebuie să muncească mai stăruitor, să-și organizeze mai bine activitatea zilnică de elev.

Sînt, desigur, și printre voi, dragi cititori, colegi care fac regretabile concesii preocupărilor minore risipind timp prețios, care nu au înțeles că un sistem de lucru ordonat, disciplinat, condiționează randamentul studiului, succesul la învățatură. Anii de școală înseamnă educare, instruire, dar și autoeducare, autoformare, autodisciplină.

ILEANA PIȚA



SEMNAL!

AMPLA ACȚIUNE DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ

„TOT ÎNAINTE!”

Potrivit unei frumoase tradiții, în dimineața zilei de 26 octombrie, în toate unitățile de pionieri din țară se va declanșa o nouă ediție a amplei acțiuni de educație patriotică „Tot înainte!”

În acest an școlar, acțiunea „Tot înainte!” este dedicată aniversării a 110 ani de la proclamarea Independenței de stat a României.

Începând de duminică, sub cele patru cunoscute generice ale acțiunii, pionierii fiecărui detașament vor participa la realizarea obiectivelor pe care și le-au propus în ordinele de acțiune, îmbogățind zi de zi, prin faptele lor frumoase, luminoasă cronică a pionieriei. Ca întotdeauna, acțiunea „Tot înainte!” se desfășoară în trei etape: etapa de masă — 26 octombrie 1986 — mai 1987; etapa pe localitate: mai — iunie 1987. Finalizarea acestei etape va avea loc în „Săptămâna pionieriei”. Etapa județeană: în vacanța de vară.

Parcurgând itinerarele noii ediții a acțiunii „Tot înainte!”, fiecare pionier va cunoaște marile realizări ale poporului nostru în anii luminoși ai Epocii Nicolae Ceaușescu, contribuind, totodată, și prin munca sa, la îmbogățirea tezaurului de frumusețe al patriei noastre.

Vă dorim tuturor succes!



La Monumentul Independenței din municipiul Oradea, 10 șoimi ai patriei din clasa a II-a A, de la Școala nr. 17, au trăit emoția vibrantă a primirii lor în Organizația Pionierilor. Proaspeții purtători ai cravatei roșii cu tricolor, împreună cu pionierii din clasa a III-a C, au prezentat un impresionant program artistic și au depus flori la monument. **Aniversarea a 600 de ani** de la urcarea pe tronul Țării Românești a viteazului domnitor Mircea cel Mare i-a îndemnat pe pionierii de la școlile Săveni și Leorda, din județul Botoșani, să studieze cu multă dăruire acest capitol eroic de istorie și să participe la concursul gen „Cine știe răspunde”, organizat de ei și dedicat evenimentului aniversării. **Pionierii din detașamentele claselor a VIII-a**, de la Școala din Sadu, județul Sibiu, se pregătesc cu responsabilitate să pășească pragul vârstei de 14 ani, să devină uteciști. Zilele acestea

Ritm

au organizat întâlniri cu uteciști frunțași din comuna lor. **Studioul de teatru**, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Avrig, din același județ, a prezentat de curând o seară de muzică și poezie patriotică, mult apreciată de spectatorii copii și adulți. **Toamna își marchează prezența** sa și prin aceea că frunzele își încep cunoscutul lor „dans” de rămas bun. Ca orice fenomen al naturii, el trezește în mintea iscoditoare a copiilor întrebarea „de ce”, care-și cere răspunsul exact. Prietenii adevărului științific de la Școala Marghita-Bihor le-au oferit colegilor din clasa a III-a o interesantă activitate,

intitulată „De ce cad frunzele?”. **La Salonta, pe terenurile C.A.P.** — unitate agricolă frunțasă pe țară —, cei peste 1 300 de pionieri din localitate au înscris exemplare fapte de muncă: într-o singură săptămână, la începutul acestui octombrie, ei au recoltat 66 t de fasole, 90 t de roșii, 68 t de ardei și ceapă, au depănușat 384 t de porumb. **În întimpinarea alegerilor pionierești**, care se desfășoară în această lună, pionierii din Brașov, Făgăraș, Șinca și Săcele și-au propus să depășească angajamentul lor de muncă patriotică cu 30%. **La Brădet-Petroșani**, ziua de 5 octombrie a cunoscut veseliea unei duminici cultural-artistice pionierești. 1 500 de copii de mineri din Petroșani, Aninoasa, Iscroni, Banița au participat la parada „Trec detașamentele”, întreceri la orientare turistică, stațeta aplicativă, concursul muzical „Cetina de brad” și la felurite jocuri distractive.

PRIETENII NATURII

ORHIDEEA DE LA Adîncata

Descoperirea a avut loc mai demult. Era o zi însorită de mai, când membrii cercului „Prietenii naturii” (proaspăt înființat atunci) hotărâseră să întreprindă o excursie de documentare științifică în pădurea din preajma satului. Aceasta avea, de fapt, dublu scop: cercetarea florei pădurii Adîncata și colectarea de plante medicinale specifice sezonului. Cu treierau, așadar, voioși cărările și luminșurile codrului când, deodată, colegul lor, Neculăiță Pricop, izbucni într-un strigăt de uimire: „la te uită ce minunăție! Nu-mi vine să-mi cred ochilor. Veniți repede!” Copiii sosiră în grabă și ce văzură? În mina lui strălucă, în raza soarelui de primăvară, o floare de o neasemuită frumusețe, cu petale galbene, de forma unui delicat pantofior, și presărată cu linii și puncte fine, vișnii... Colegii îl potopiră pe Neculăiță cu ploaie de întrebări: Cum și unde a descoperit-o? Nu mai zărise și alte asemenea exemplare?... De descoperit, băiatul o descoperise în... propria-i mină, strecurată printre plantele medicinale abia culese. Cît despre loc, nu putea fi altul decît cel unde se afla împreună cu prietenul său, Ionică Cucu, și cu tovarășa profesoară. Toată lumea intră în alertă. Cercetînd cu de-amănuntul nu numai locul cu pricina, ci toată acea zonă a pădurii (numită Călugăreni), copiii au depistat alte ci-

teva asemenea nestemate ale naturii.

...Timpul a trecut. Actualii membri ai cercului, preluînd ștafeta generațiilor de „prietenii ai naturii” care i-au precedat, au investigat și au descoperit încă două zone ale pădurii Adîncata unde sălășluiește acest monument al naturii — „Papucul Doamnei” sau „Sabotul lui Venus” (*Cypripedium calceolus*). După ce au inventariat toate exemplarele acestei frumoase orhidee, au îngrădit cele trei locuri unde li s-a semnalat existența ei, declarîndu-le, din proprie inițiativă, „rezervațiile naturale Adîncata”. Dorința pe care ne-au mărturisit-o? Aceea de a le vedea cît de curînd consemnate pe harta județului lor — Suceava.

Dar ce s-a întîmplat cu exemplarul descoperit atunci de Neculăiță Pricop? El „trăiește” și azi, dar, între timp, s-a... înmulțit! „Prietenii naturii” din Adîncata sînt acum în posesia a cinci exemplare cărora le-au creat condiții pedoclimatice asemănătoare biotopului lor natural, le urmăresc permanent evoluția. Adică și fetele — Cătălina Onofrei, Carmen Sireteanu, Valentina Aistodoaiei, Daniela Apăvăloaie, Elena Grosu — și băieții — Ioniță Briant, Mihăiță Atanasoae. Și, desigur, Haralambie Portaru care, spre a ne convinge că plantele se dezvoltă frumos, ne-a trimis imaginea unui exemplar aflat în plină floare.

Către toți participanții la concursul „Prietenii naturii”.

- Așteptăm relatări și imagini din activitatea desfășurată de echipele atît în timpul verii cît și în prezent.
- Redați cît mai pe larg întîmplări de pe parcursul itinerarelor voastre de cercetare, evidențiînd și rezultatele obținute.
- Trimiteți scrisorile voastre pe adresa: Cutezătorii, Piața Scintei nr. 1, București, Cod 71 341 (Pentru concursul „Prietenii naturii”).

25 Octombrie 1944 — filă de cronică cu semnificații profunde în viața poporului român și a oștirii sale. În dimineața acelei zile, prin vitejia, eroismul, puterea de sacrificiu ale unei întregi națiuni și a armatei sale, Tricolorul nostru scump s-a desfășurat larg, triumfător și suveran, deasupra Careilor, semnificând eliberarea ultimei brazde de pământ românesc de sub ocupația fascistă, alungarea de pe teritoriul patriei a cotropitorilor hitleriști și horthyști.

Pentru a cinste trecutul glorios de luptă al armatei sale, jertfele ei de sînge în războiul antihitlerist, în fiecare an poporul nostru sărbătorește, la 25 Octombrie, Ziua Armatei Republicii Socialiste România.

Răspunzînd cu însoflete și profund sentiment patriotic vibrantei chemări a Partidului Comunist Român „Totul pentru front, totul pentru victorie!”, armata română a desfășu-

**25 OCTOMBRIE — ZIUA ARMATEI
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

SUB GLORIOSUL TRICOLOR

rat în cursul lunii octombrie 1944 lupte eroice respingînd, în cooperare cu trupele sovietice, inamicul dincolo de frontiere. Între 23 august și 25 octombrie 1944, armata română a dat lovituri nimicitoare inamicului, provocîndu-i acestuia pierderi cifrate la 72 937 de oameni. Îndeplinindu-și cu cinste îndatorirea internațională, armata română, umăr la umăr cu armata sovietică, a luptat mai departe pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, pînă la victoria finală asupra hitlerismului. Prin efectivele angajate atît în zilele fierbinți ale lui August 1944, cît și pe frontul antifascist, prin marele efort militar și economic, prin jertfele grele de sînge, România s-a situat a patra țară în rîndul statelor coaliției antihitleriste, determinînd scurtarea celui de-al doilea război mondial cu peste șase luni. În aprigile înclătări cu un inamic puternic, fanatic și setos de sînge, drapelele unităților și marilor unități române s-au acoperit de glorie nepieritoare.

Continuatorii strălucitelor tradiții ale oștirii române, dintotdeauna apărătoare de glie străbună, fiii și fiile fiilor legendarilor luptători de pe frontul antihitlerist, urmași ai celor ce-au luptat și-au învins la Posada și Rovine, la Podul Înalt și la Călugăreni, la Plevna și la Mărășești, la Oarba de Mureș și la Carei se instruiesc astăzi sub luminoasele drapele pe mătasea cărora stă înscrisul cu litere de aur: **Pentru patria noastră, Republica Socialistă România!** Cuvinte cu rezonanță profundă ce semnifică deopotrivă misiunea nobilă a armatei noastre și datoria ei sacră.

Pentru patria noastră! Cu trecutul ei glorios, cu prezentul încărcat de lumina, cu viitorul ei de aur. Pentru înflorirea, libertatea și neatințarea ei, fiii și fiicele poporului ro-

mân se pregătesc cu stăruință și vrednicie, cu responsabilitate și abnegație pentru a fi gata în orice moment ca, împreună cu întregul popor, să apere marile noastre cuceriri revoluționare, independența, suveranitatea și integritatea patriei.

Pe terenurile de instrucție și pe cîmpul aplicațiilor tactice, în poligoane și săli de specialitate utilizate modern, la bordul navelor maritime și fluviale, al aeronavelor de luptă

se formează și se călesc zi de zi temerarii străjuitori de țară. Griji permanente pe care partidul, secretarul său general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, comandantul suprem al forțelor noastre armate, o manifestă pentru întărirea capacității de apărare a patriei, față de oștirea țării, întreaga armată îi răspunde prin rezultate deosebite obținute în pregătirea de luptă și politică, prin îndeplinirea ireproșabilă a misiunilor încredințate, a cerințelor Directivei comandantului suprem.

„**România** — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — dispune de o forță armată bine dotată și temeinic instruită, provenind din sinul poporului și legată strîns de popor, cu un înalt nivel de conștiință politică, pe deplin conștientă de înalta răspundere ce-i revine în marea operă istorică pe care o înfăptuiește poporul nostru. Formată și dezvoltată sub conducerea nemijlocită a Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii noastre națiuni — armata este oricînd gata să servească patria, să apere orînduirea nouă, socialistă, libertatea și independența întregii națiuni”.

Celebrăm Ziua Armatei în acest arc de timp roditor al țării, pe care îl numim cu mîndrie, respect și recunoștință **Epoca Nicolae Ceaușescu**, în anul 65 de la crearea gloriosului nostru partid comunist. Succesele dobîndite atît în pregătirea de luptă și politică, precum și pe șantierele economiei naționale se constituie în cel mai convingător raport solemn pe care ostașii noștri îl dau poporului, partidului. Aliniați sub faldu-rile glorioaselor noastre drapele, în această zi de sărbătoare ostășească, apărătorii țării îi prezintă iubitului comandant suprem, cu gîndul, inima și fapta: **Onor!**

Colonel ADRIAN MIERLUȘCA



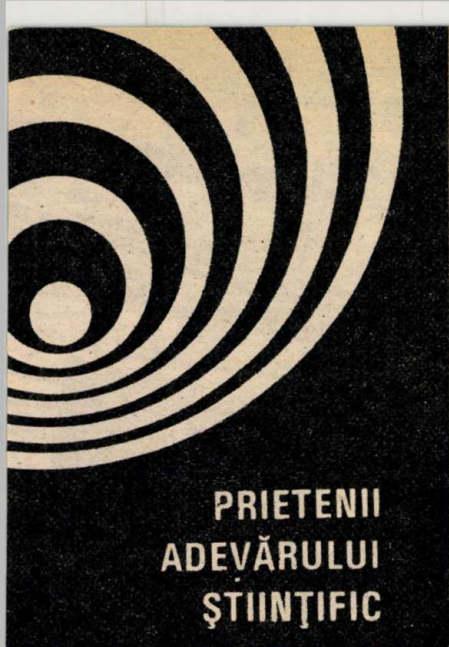
ONOR!

*Aici sîntem, de cînd ne știu Carpații,
Cu bunii și străbunii temelii,
Ne-am făurit o țară legendară
Și-o străjuim sub arc de ciocîrliei.*

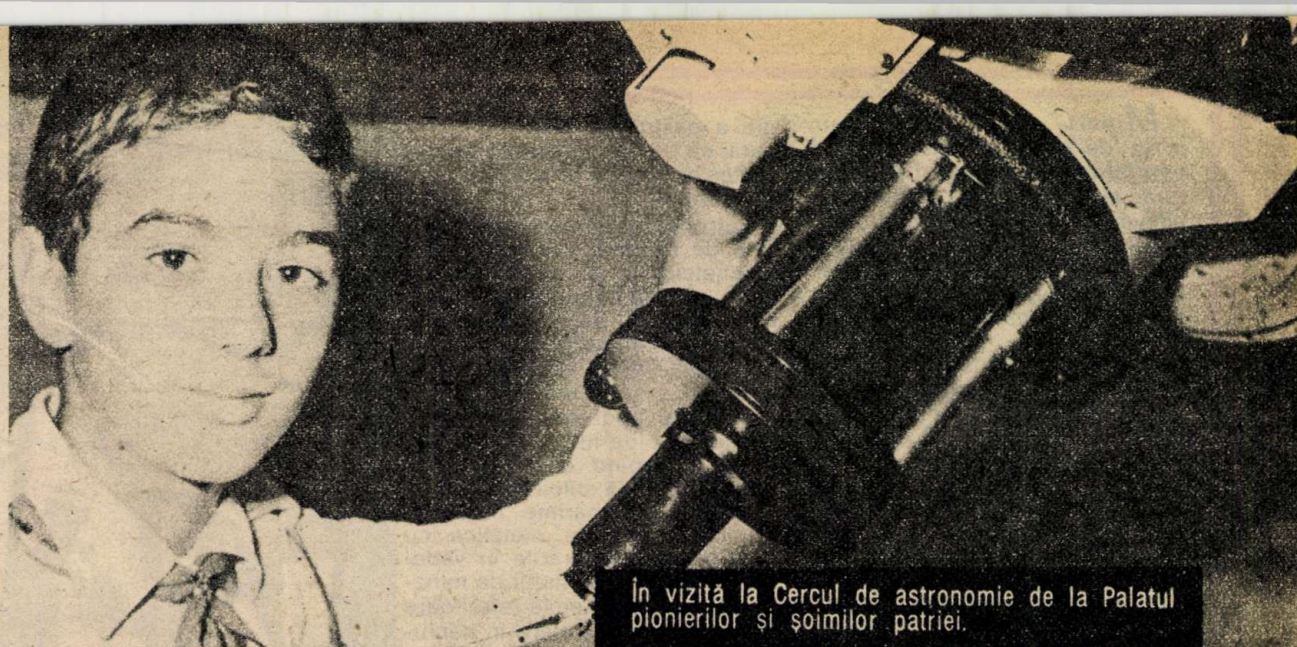
*Cînd ne-ai cerut, tu, patrie eternă,
Cu braț ne-nfrînt și pieptul de oțel
Să fim în frontul neatințării tale,
Am strălucit sub glorios drapel.*

*Ne-ai dăruit, partidule părinte,
Mindria demnității de soldat,
De neclintit sîntem, pe orice vreme,
În postul de onoare-ncredințat!*

*Cu sentimentul de aleasă stimă,
Ne-aliniem sub fald de Tricolor
Și-i prezentăm Eroului din frunte
Prin faptă, inimă și gînd — Onor!*



PRIETENII
ADEVĂRULUI
ȘTIINȚIFIC



În vizită la Cercul de astronomie de la Palatul pionierilor și șoimilor patriei.

PE TĂRÎMUL FASCINANT AL

CUNOAȘTERII

V-ați întrebat, desigur, mulți dintre voi, cum a apărut și după ce legi există alcătuirea fascinantă de licăriți strălucitoare pe care le contemplăm, adesea, pe bolta cerească. Din dreptunghiul ferestrei apartamentului, sau așezați pe banca din parcul apropiat, geometria curioasă a stelelor ne călăuzește mereu imaginația pe tărîmul captivant al descoperirii Universului. Dar cum de la curiozitate la cunoaștere nu este decît ...un pas, vă propunem să-l facem cu toții, însoțiți de cîțiva dintre mulții „prieteni ai adevărului științific”, membrii cercului de astronomie de la Palatul pionierilor și șoimilor patriei. Cu atît mai mult cu cît, acum, odată cu inaugurarea noului an de activitate, preocupările lor de observatori și cercetători ai constelațiilor urcă mereu treptele pasiunii și cutenjanței.

Așadar, iată-ne, aici, în cupola observatorului astronomic al Palatului în „legătură directă” cu imensa boltă cerească. Cu ochiul liber ne-ar fi destul de greu să recunoaștem așezarea unor stele și constelații ce străjuiesc orizonturile privirii. Avem însă la îndemină un aparat de mare sensibilitate și precizie. Cu ajutorul telescopului refractor (luneta), cele mai neînsemnate și „invizibile” corpuri cerești se măresc de pînă la 400 ori, astfel încît acestea apar „vii” și apropiate. Cu ajutorul lui pornim într-o adevărată expediție de explorare a Universului apropiat. Iată Carul Mare, cu toate cele șapte stele ale sale. Dacă unim steaua „beta” cu „alfa” din Ursa

Mică și prelungim acest segment de cinci ori, găsim Steaua Polară. Vizavi se află constelația Căsiopaea. Iată și coada Dragonului, al cărui corp se încovoie pe lîngă Ursa Mică. Mai la est, zărim și frumoasa constelație a Leului. Dar îngrămădirea aceea de stele dinspre vest? Sînt Pleiadele sau, cum se mai numesc, „Cioșca cu pui”. În sfîrșit, Gemenii, Perseus și mult îndrăgitul Luceafăr „de seară” — planeta Venus.

Acest spectacol de neuitat, la care au luat parte, de curînd, și pionieri de la școlile nr. 36 și 190, 99 și 119, ne dezvăluie, de fiecare dată, noi și noi informații despre poziția sau mișcarea cor-

purilor cerești, obiectelor cosmice, despre aspectul cerului într-o perioadă sau alta a anului. La început mai mult un joc, drumul cunoașterii tainelor universului astronomic este plin de... surprize. Așa cum a fost nu demult cometa Halley, pe care membrii cercului de astronomie de la Palatul pionierilor și șoimilor patriei au „urmărit-o” în prima jumătate a acestui an, prin ocularul lunetei, dar cu ochii omului de știință și pe baza coordonatelor stabilite dinainte cu ajutorul calculatorului electronic.

— Da, să nu vă mire — ne previn pionierii Mihai Stoica și Antoniu Dobre, de la Școala nr. 202 — pentru că în cercul nostru astronomia se întîlnește și cu informatica. Am învățat aici să „citim” bolta cerească, să facem observații asupra planetelor și Lunii, să urmărim și să desenăm petele solare. Toate acestea au însemnat, dincolo de bucuria privirii, multe calcule, programe cibernetice, experiențe deosebit de pasionante.

În cercul de astronomie pionierii deprind „gustul” cercetării. Revelator este, de pildă, programul EFEM, cu ajutorul căruia se

pot calcula coordonatele heliocentrice și geocentrice ale oricărui corp ceresc. Prin tipărirea unui tabel — „efemeridă”, de unde și numele programului — se poate stabili și prognoza mișcării astrilor din galaxia noastră. Prima utilizare a programului EFEM s-a făcut chiar asupra evoluției cometei Halley. Mare a fost satisfacția membrilor cercului cînd, în acest an — de „virf” al reîntoarcerii cometei spre Soare —, efemerida calculată de micii astronomi de la Palatul pionierilor și șoimilor patriei (din rîndul cărora am reținut cîteva nume: Răzvan Nanciu, Alexandru Suciu, Bogdan Baliuc, Maria Șerban, Emil Cristian, Irina Popa, Cristian Cosma) s-a dovedit a fi exactă atît în raport cu o lucrare realizată de specialiștii Centrului de astronomie și științe spațiale, cît și în realitate, mult așteptata cometă evoluind pe orbita prevăzută de pionierii-astronomi. Sigur, pentru aceasta a trebuit să fie însușit la perfecție limbajul de programare FORTRAN, a trebuit învățată ceva geometrie spațială, ecuațiile lui Kepler...

Profesorul Gh. Vass, astronom și doctor în matematici, ne oferă numeroase alte amănunte cu privire la pasionanta activitate ce se desfășoară în cercul pe care-l coordonează. O parte din preocupările acestor „prieteni ai adevărului științific” se regăsesc în lucrarea „Astronomie, matematică, informatică”, cît și în „Buletinul astronomic”, pe care membrii cercului îl vor realiza trimestrial. Între noutățile de ultimă oră se înscrie și „Celostatul”, un aparat inezestrat cu oglinzi plane, cu ajutorul căruia se va pune în funcțiune „Serviciul Soarelui”, adică urmărirea zi de zi a mișcării și activității astrului ce dă viață, lumină și căldură pe Pămînt. Dar cîte alte lucruri extraordinare nu se pot întîlni și descoperi la Palatul pionierilor și șoimilor patriei din București. Încearcă și tu, dragă cititorule, și vei vedea!

B.C. RĂDUȚ



Minerii... Despre ei s-au scris, de-a lungul anilor, pagini emoționante; biografiile acestora au intrat, cu dreptate și adevăr, în substanța unor cărți, viața lor, de-o orgolioasă simplitate, le-a confirmat virtuțile, dragostea lor bărbătească pentru meseria transmisă prin generații cu vigoare.

Istoria le-a consemnat destinele așezându-le, inconfundabil, în cea mai glorioasă tradiție a luptelor muncitorimii române pentru dreptate, adevăr, demnitate.

Au fost numiți „oameni ai adâncurilor”, oameni „cu stea în frunte”... Oricât însă metafora ar încerca să le întipărească profilul, va fi obligată, de fiecare dată, să o ia de la capăt, pentru că adevărata fascinație începe și se sfârșește în sufletul acestor oameni demni.

Minerii... Oameni care, în robusta lor încheștare cu întunericul dinlăuntru, au - poate în înțelesul cel mai adânc - dimensiunea luminii binefăcătoare, a prieteniei statornice și, nu în ultimul rând, prețuirea pentru vorbe puține, acelea care spun totul fără emfază, fără „ocolisuri”. Probabil și pentru faptul că, acolo, în „adâncurile pământului”, cuvintele sînt de prisos sau de puțin folos, ei își cunosc meseria comparabil cu precizia... aparatelor electronice. Iar acolo, în adâncuri, ideea de demnitate a muncii înseamnă, mai întâi de toate, a scoate cât mai mult minereu, cât mai multe tone de cărbune atît de necesare economiei naționale.

Robusta frumusețe a meseriei lor se transmite, astfel, cu o firească demnitate, din generație în generație; iar ei au conștiința faptului că fără munca lor, lumina „din afară” n-ar avea aceași necesară, binefăcătoare strălucire.

De aici, de pe platoul modernului centru civic al Petroșaniului, Întreprinderea minieră Dîlja ar putea trece neobservată. Spun ar putea pentru că, în puternica strălucire a luminii din aceste zile de toamnă, dealul (ce-i drept, imens...) Dîlja își revărsă coamele abrupte fără a „trăda” cituși de puțin mișcarea uriașă a oamenilor și utilajelor, dinlăuntru. Doar mica siluetă a sediului administrativ al întreprinderii și vagoanele încărcate cu cărbune îți pot atrage atenția, obligându-te să privești cu atenție. La ora aceasta, minerii sînt de mult în abataje. Împreună cu un grup de pionieri de la Școala nr. 2 din Petroșani ne facem pe loc un plan de „atac”, dar nu în straturile de exploatare, ci în, deocamdată, tainele stăpînirii meseriei de miner. La cițiva pași se află clădirea Centrului de instruire a exploatării miniere. Ne întîmpină, cu o bucurie... molipsitoare, un om de-o mare ener-

gie a gesturilor, dispus, dintr-o dată, să ne... pregătească pentru partea a doua a incursiunii care va urma.

Pătrundem într-una dintre clasele de la etajul clădirii - sala machetelor - și aici ni se explică, pînă la cele mai mici detalii, „schema” de funcționare a exploatării miniere. De fapt, pe un perete întreg, este sugerată o secțiune prin dealul imens al Dîljei. Mai apoi ne familiarizăm cu uneltele de lucru ale fiecărui miner: începînd de la perforatoare și pînă la stîlpii metalici de susținere (în mărime naturală) ori la burghiurile metalice cu care se fac perforările în vederea dinamitării stratului de minereu. Privim machetele referitoare la tehnica de înalțare ale nervurilor adîncului. Pelicula care ni s-a proiectat avea să ne pună în contact cu modul de transport al minerilor în subterane, cu transportoarele cu palete folosite în abataje, cu benzile transportoare ce adună minereul și-l scoate la lumină. În sfîrșit, mais-

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ:



trul instructor Andrei Colda ne face un ultim instructaj de protecția muncii în subterane și ne pregătim, abia acum, de...

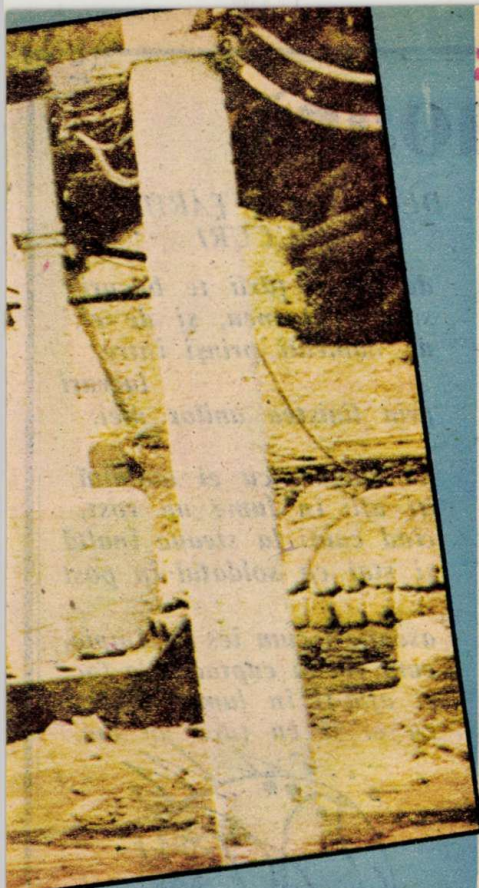
...O scurtă incursiune în adâncuri

Urcăm însă, mai întâi, coama domoală a unui deal. Este o lumină puternică, a cărei strălucire face ca de aici să ni se dezvăluie panorama Petroșaniului pînă spre cartierul Aeroportului, de-acolo de unde șoseaua urcă spre marile întreprinderi miniere ale Văii Jiului. Roșul aprins al țiglelor smălțuite iradiază peste ansamblurile arhitectonice ale orașului de azi, imprimînd în verdele limpede al dealurilor din jur tonuri inconfundabile. Oricît ar părea de ciudat, la numai cițiva zeci de metri, coamele dealurilor încep să urce vertiginos, presărate din loc în loc cu mesteceni cruzi, sclipînd în lumina din ce în ce



Frumus
MESERIEI DE M





mai puternică. Acolo, sub straturile din adâncuri, într-o desăvârșită precizie, oameni și utilaje „scormonesc” în dura alcătuire a straturilor de cărbune.

Sîntem la intrarea în **mina-școală** a întreprinderii. O mină adevărată, dar la „scară” redusă. Maistrul ne „avertizează” că aici trebuie să ne comportăm ca adevărații mineri.

Contrastul dintre puternica strălucire a luminii de afară și întunericul care ne întîmpină este izbitor. Nu, nu ne facem griji, sîntem pregătiți. Știm cît prețuiește lampa electrică ce se atășează la cască. Aici, luminile par licurici. Simțim greutatea vorbelor. Minerii — spune maistrul Colda — nu vorbesc în mină decît atunci cînd este absolută nevoie. Ei comunică prin semnalele precise ale luminilelor. Unul lîngă altul, în echipe. Echipele, mai departe, formează brigăzi, brigăzile sectoare. Aici, vorba înseamnă tone și tone de cărbune. Ei știu ce au de făcut și tocmai de aceea nu au timp de explicații.

...Înaintăm. Evident, cu grijă,

de lucru. La un moment dat banda transportoare se oprește. Nu intrăm în panică. Un pionier-muncitor se apleacă asupra ei.

— Stop! se aude răspicat cu vîntul maistrului-instructor. Unde-i greșeala?

— Nu are voie să intervină decît șeful de echipă, se aude răspunsul. Iar acesta este în măsură să anunțe mecanicul de serviciu al brigăzii.

— Vedeți, spune maistrul. Vorbeam de disciplină. Aici fiecare om al echipei trebuie să respecte cu strictețe disciplina de producție. În asta constau de fapt forța și coeziunea oamenilor adîncurilor. Ne regroupăm... Ne pregătăm să ieșim din schimb. Pentru că, după această lecție de minerit în mina-școală, mai avem ceva de făcut.

Ne lămurim abia cînd ajungem afară. Pe tot parcursul schimbului uitasem pur și simplu că se apropia ora ieșirii din subteran a...schimbului adevărat, cel al minerilor. Ajungem însă la timp și trăim un moment pe care cu greu îl vom putea

uita: deși obișnuiți cu astfel de prilejuri, mineri și pionieri (cei mai mulți, fii de mineri) se privesc cu o bucurie pe care cuvintele n-ar putea-o sugera nici pe departe. Florile strălucesc în lumina orbitoare a zilei. Iarăși, cuvinte puține. Florile trec din brațele copiilor în mîinile puternice ale minerilor. Da, florile. Dar mai presus de ele, am sesizat, în lumina strălucitoare a zilei, strălucirea luminii din ochii minerilor și ai pionierilor care, după o zi de... inițiere în tainele meseriei, le aduceau prinosul lor de recunoștință și dragoste.

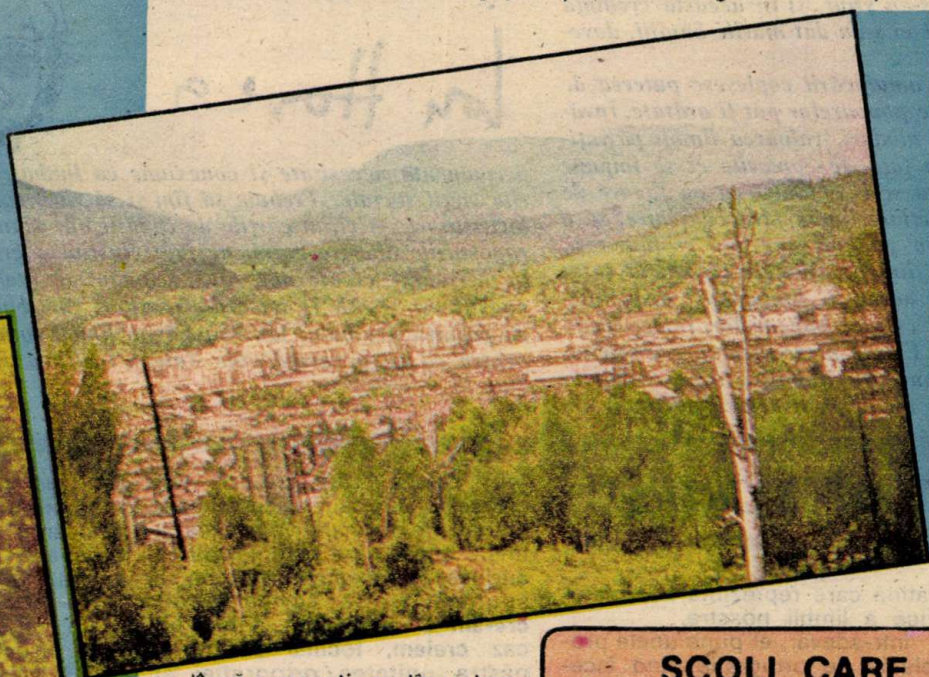
Schimbul se terminase cu bine. Celălalt putea începe. „Noroc bun!” — aveam să le spunem noi, la rîndul nostru, la plecare...

În parcul din fața Teatrului de Stat din Petroșani se află, expusă simbolic, pe un pedestal de piatră, o lampă de miner. Nu departe de aici, ajungi la Muzeul mineritului, un veritabil locaș ce sintetizează tradițiile glorioase de luptă ale minerilor Văii Jiului de-a lungul vremurilor. Tot foarte aproape te întîmpină clădirea impunătoare a Institutului de mine. Trenurile încărcate cu cărbune, care ies din curtea Exploatării Dîlja, se îndreaptă spre Livezeni.

Petroșaniul este poarta de intrare în masivul bazin minier al Văii Jiului. O carte de vizită și de onoare totodată.

Minerii știu ce-i aceea onoare. Nobila, bărbătească, tenaceă lor meserie spune multe despre sentimentul și certitudinea acesteia. Iar fapta lor înseamnă enorm: cărbunele, atît de necesar economiei naționale, își aduce din plin contribuția la programul de asigurare a independenței energetice a țării.

VIOREL SÂMPETREAN
Foto: FRANCISC TECUȘ



pe lîngă vagonete, pe lîngă benzile transportoare, pe lîngă... rostogol. Avem de verificat mai întîi buna funcționare a instalației de aeraj. Aceea care asigură aerul necesar. Ajungem într-unul din punctele de lucru. Știm fiecare ce avem de făcut. Schimbul de dinaintea noastră ne asigurase frontul de lucru. Putem chiar să estimăm cu cît s-a înaintat.

— Nu cumva am uitat ceva? întreabă maistrul Colda.

— Ba da, vine răspunsul prompt al pionierului șef de brigadă. Trebuie să verificăm, cu metanometru, presiunea gazelor în frontul de înaintare.

Verificăm. Aparatul ne indică faptul că sîntem în afara oricărui pericol. Așa că, echipa se apucă

ȘCOLI CARE VĂ AȘTEAPTĂ:

Răspundem, și cu acest prilej, interesului crescînd manifestat de tot mai mulți dintre cititorii noștri, oferindu-le citeva amănunte, legate de domeniul — atît de complex și de frumos, totodată — cel al mineritului:

În treapta întîi de liceu — clasa a IX-a și a X-a — liceele industriale din rețeaua Ministerului Minelor pregătesc elevii în trei profiluri specifice: **profilul mine, profilul mecanic și profilul electrotehnic**. În treapta a doua de liceu — clasa a XI-a și a XII-a — se continuă pregătirea, acum începînd specializarea pe meserii. La profilul mine: minier, preparator cărbune și mine-reuri, topograf de mină, operator lucrări geologice, operator geofizician. La profilul mecanic: mecanic mașini și utilaje de mină. La profilul electrotehnic: electromecanic de mină, electromecanic de suprafață, electrician de mină, electromecanic de suprafață, electrician de mină. După absolvirea

treptei întîi a liceului industrial cu profil minier, există și posibilitatea frecventării cursurilor școlilor profesionale cu durată de un an sau un an și jumătate. Vă prezentăm acum localitățile din țară în care există licee industriale cu profil minier. **Jud. Alba:** Zlatna, Abrud, Baia de Arieș; **Jud. Argeș:** Cîmpulung Muscel; **Jud. Bihor:** Popești; **Jud. Caraș-Severin:** Anina, Moldova Nouă; **Jud. Cluj:** municipiul Cluj-Napoca (Liceul industrial „Emil Racoviță”); **Jud. Constanța:** municipiul Constanța; **Jud. Covasna:** Baraolt; **Jud. Gorj:** Motru, Peștișani, Bîlteni, Rovinari; **Jud. Harghita:** Bălan; **Jud. Hunedoara:** municipiul Deva, Petroșani, Lupeni, Vulcan, Brad, Barza Crisior; **Jud. Maramureș:** municipiul Baia Mare, Borșa, Cavnic, Tg. Lăpuș; **Jud. Prahova:** Filipești; **Jud. Sălaj:** Sărmășag; **Jud. Suceava:** Gura Humorului, Valtra Dornei, Iacobeni; **Jud. Vîlcea:** Berbești.

atea
NER



„Limba noastră-i o comoară”

CA LUMINA OCHILOR

Vorbim despre limba română chiar în limba română. Ființa noastră națională oglindită în ea însăși. Cuvântul care se judecă pe sine, prin sine. Nici unul dintre semnele de comunicare și de luminare a lucrurilor nu poate spune despre noi, și, pentru noi, despre lume, ceea ce poate să ne spună limba noastră. Prin ea, pentru noi, se întemeiază viața omului, se exprimă înfățișările ei.

Istoria noastră, de la începuturi, este istoria limbii române. Prin ea am existat în fața tuturor vitregiilor, ea a rămas la ceasurile hotărâtoare de constituire a națiunii argumentul nostru suprem. Ea ne-a arătat lumii lumina sufletului, prin ea ne-am recunoscut, peste locuri și timp, frate cu frate. Vorbită sau scrisă, cântată ori șoptită, pe văile apelor ori pe plaiurile munților, pe drumurile străvechi ale întemeierilor, limba română și-a purtat neamul cu demnitate și frumusețe, din poveste în poveste, din proverb în proverb, din doină în cântec de jale ori de viteză, îmbogățindu-se mereu din izvoarele înămpinate, nicio dată pierzându-se, nicio dată trădând ori uiându-și menirea ei în destinul poporului român.

Așa s-a întemeiat geografia spirituală a țării, peste și dincolo de toate hotarele timpurilor, una și nedespărțită, cu conștiința cărturărească a unității sale, așa a rămas înscris tălmăcirea neamului românesc. Moldovean, muntean ori ardelean, de dincoace ori de dincolo de munți, bănățean, dobrogean, crișan ori maramureșean, de dincoace ori de dincolo de ape, de un neam s-au știut, și în această credință s-a întemeiat statul român, în numele ei s-au dat marile bătălii, dovezi ale ei au biruit.

În lumea modernă, când semnele comunicării copleșesc puterea de cuprindere a oamenilor, când chipurile popoarelor pot fi arătate, învățate și înțelese într-o multitudine de moduri, valoarea limbii părinților tăi este cu atât mai mare, grija față de comorile ei se impune într-un fel deosebit. „Văd poezi ce-au scris o limbă ca un fagure de miere” — scria Eminescu. Să ne prețuim limba fără conținut, să o citim mereu, ca niște învățăcei, din paginile marilor ei făuritori.

Una și de neclătinat este limba ființei naționale, distinctă între toate limbile pământului, și alta este aceea a „limbajului” disciplinelor care constituie astăzi civilizația și cultura popoarelor, întreprinderii și comunicarea valorilor vieții. Este o mare încercare a spiritului, această grijă pentru păstrarea purității limbii, a ceea ce comunică valorile fundamentale, specifice ale unei structuri spirituale, în



Ion Horea

DE PACEA ȚĂRII TE BUCURI

de pacea țării te bucuri
suflete al meu, și de ei,
de oamenii prinși între
lucruri
prin liniștea anilor mei.

nu singur, cu ei laolaltă
îți afli în lume un rost,
când cauți la steaua înaltă
și stai ca soldatul în post

ascultă-i cum ies în câmpie,
cum vin la cuptoare la foc,
și află-ți în lume și ție,
cu ei și cu țara un loc.



permanenta necesitate și conexiune cu limbajele cerute de preocupările vieții sociale. Trebuie să fim și să rămânem la toate vrstele școlare silitori, să citim cărțile de căpățâi ale neamului, să comunicăm în raporturile noastre cotidiene fața cinstită a graiului nostru, să trăim în orizontul creatorilor fără seamăn ai literaturii române. Ființa noastră să se știe în bucuriile cărților, căci bucurie este comunicarea cu părinții neamului tău. Să păzim limba română ca lumina ochilor, pentru că ea ne arată cine sîntem, în limpezimea și în puritatea ei.

ION HOREA

CUM VORBIM? CUM SCRIM?

Numai că nu plînge prietenul meu mai mic, Costel, elev prin clasa a șasea! „Mereu mă împiedic de cuvîntul ăsta! Cum să-l scriu? Crează? Creiază? Creează? Uf! Nu mai știu nimic!” S-o luăm — cum se spune —

UN VERB CU BUCLUC

incet, Costele. Cuvîntul acesta este un verb bine cunoscut și mult întrebuit, a crea este forma lui la infinitiv, așa cum poți s-o găsești în orice dicționar, și are la origine cuvîntul francez créer (cu exact același sens ca și al nostru) care se trage la rîndul lui din latinescul creare. Îți vei da deci seama de ce lingviștii noștri au ales forma cu un singur e la infinitiv, ca să o apropie cît mai mult de limba

latină care reprezintă baza istorică a limbii noastre.

Într-adevăr, el pune unele probleme de ortografie cînd începem să-l conjugăm, dar există o soluție pe care sînt sigur că o știți de la școală. Hai s-o luăm pe îndelete.

Să vedem mai întîi cum îl pronunțăm la infinitiv. Atenție! Nu într-o singură silabă (ca grea, de exemplu), ci în două: cre-a. De aici încolo problema este ca și rezolvată dacă te vei servi ca model de un alt verb de conjugare I: a lucra. Cum îl conjugăm pe a lucra? Desprindem mai întîi sufixul de infinitiv și rămînem cu lucr-, căruia începem să-i atașăm sunetele sau literele care îi indică persoana. Deci: (eu) lucrez, (tu) lucr-ezi, (el) lucr-ează.

Să facem exact la fel și cu a crea. Detașăm -a de la sfîrșit și rămînem cu cre-, apoi începem:

(eu) cre-ez, (tu) cre-ezi, (el) cre-ează. Din cauza acestei asemănări de formare vom avea și unele forme care ți se vor părea curioase, de exemplu, trebuie să spunem și să scriem (noi) cre-ăm și nu creem, în nici un caz creiem, tocmai pentru a păstra unitatea ortografiei și gramaticii.

Vom avea atunci, la gerunziu cre-înd și nu creind, iar la participiu, cre-at (adu-ți aminte, exact ca pentru lucr-at!), tot niște forme cam ciudate pentru pronunțare, dar singurele corecte.

Și să-ți mai spun ceva. Dacă așa stau lucrurile cu verbul, este foarte clar că și cu substantivele derivate din el se va întîmpla la

fel. Deci: creație (despărțit în silabe cre-a-ți-e), creatură, creator (încearcă să le desparți singur în silabe pe acestea două din urmă!).

Nu-i așa că nu e foarte greu? „Ei, sigur, dumneavoastră vă vine ușor să spuneți asta — parcă îl aud pe imaginarul meu Costel spunînd — doar ați învățat bine toate regulile de cînd le predați...”

Nu, Costele, uite, îți fac încă o mărturisire: mi se mai întîmplă cîteodată, mai ales cînd scriu, să am ezitări. Dar atunci fac imediat apropierea pe care ți-am sugerat-o și ție: a cre-a cu a lucr-a. Și rezolv imediat problemele!

CEZAR TABARCEA



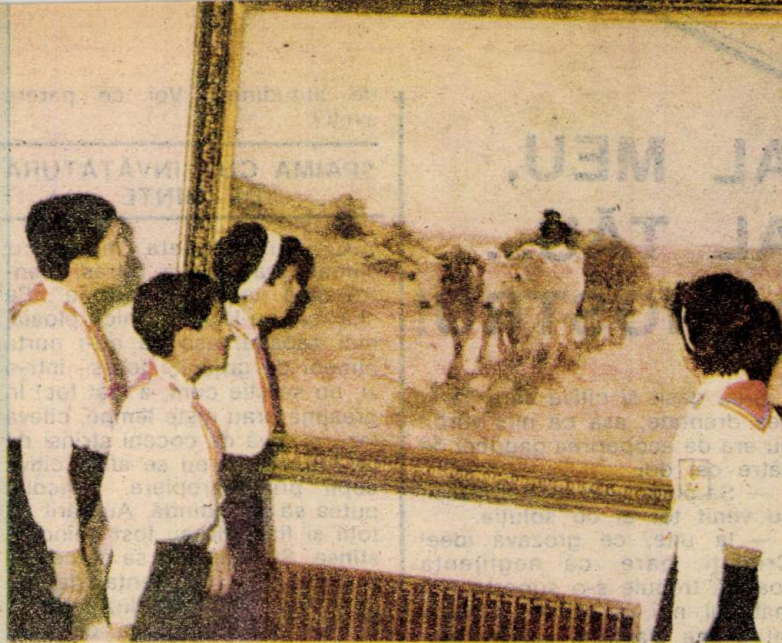
„Izgonirea turcilor, la Călugăreni” de Theodor Aman, „Printre dealuri și muncele” (cunoscut mai mult sub denumirea „Car cu boi”) de Nicolae Grigorescu, autoportretul și celebrele flori ale lui Ștefan Luchian... În tăcere, concentrați, vizitatorii parcurg sălile muzeului, oprindu-se îndelung și admirând capodoperele picturii noastre din Galeria Națională. Puțini însă știu că respectivele tablouri n-ar putea fi admirate dacă... n-ar fi trecut — unele cu mai mulți ani în urmă, altele, recent — prin atelierul de restaurare al muzeului. Aici e locul unde tablourile sînt tratate, operate, însănoșite și reîntinerite. Pentru că și ele îmbătrînesc. Ba, din diverse motive, se pot îmbolnăvi, pot fi rănite, deteriorate.

Celebrul tablou al lui Grigorescu „Printre dealuri și muncele”, de pildă, datorită procesului de îmbătrînire ajunsese la un moment dat nu numai să arate mult mai sters, mai „stins” față de starea lui inițială, ci și să riște căderea culorii de pe suport. Și-atunci a fost adus aici și restaurat. La fel s-au petrecut lucrurile și cu autoportretul lui Andreescu, tablou care a necesitat și el lucrări de consolidare și de redare a culorilor inițiale, pe cînd autoportretul lui Grigorescu i s-a dublat suportul vechi cu unul nou. Dar pe lîngă aceste cazuri obișnuite sînt și unele mult mai complicate. Cum a fost, de pildă, acela cu „Fetița pădurarului”, de Tonitza. Povestea acestui tablou, realmente palpitantă, pe care v-o prezentăm pe scurt, ne este relatată de către tovarășa Alice Moagăr Poladian, restaurator principal, gazda noastră.

Printr-o fericită întîmplare, acest tablou a fost descoperit în... podul unei case, printre niște vechituri. Era însă atît de deteriorat!... Mototolit, cu suportul de pînă rupt ici-colo, cu vopseaua fărîmitată, prăfuită și pătată că abia se mai înțelegea despre ce e vorba. A intrat însă pe mîinile unui experimentat restaurator. Și după vreo doi ani de muncă migăloasă, științific executată, după numeroase operații de o finețe greu de închipuit, tabloul a fost salvat. El și-a recăpătat aspectul original și azi poate fi văzut și admirat de public, fiind expus în sălile Galeriei Naționale.

Cum de sînt posibile asemenea performanțe? Ce se întîmplă, de fapt, cu tablourile aduse în acest atelier? Care sînt, în ce constau operațiile și tratamentele la care sînt supuse? Ni se explică totul, pe îndelete, și descoperim astfel că ne aflăm, de fapt, într-un adevărat... spital al tablourilor unde medicii lor sînt restauratorii.

Mai întîi, o comisie formată din specialiști examinează, studiază cu atenție tablourile atît



ACOLO UNDE TABLOURILE ÎȘI RECAPĂTĂ TINEREȚEA



din galerie și din depozitul muzeului, cît și pe cele primite de la colecționari sau descoperite prin diverse alte locuri. Le pun cu precizie diagnosticul, apoi le trimit în acest atelier. Aici, restauratorii — cu toții specialiști — se apucă de treabă, le aplică cele mai adecvate tratamente. Le examinează și cu ochiul liber, dar și cu lupa, ba chiar și cu microscopul, și cu raze ultraviolete, și cu raze infraroșii, le fac și radiografii cînd e cazul, și analize chimice (ale vopselelor și ale suportului). După care hotărîsc „rețetele” de tratament. De regulă, acestea sînt diferite

nu numai de la tablou la tablou, ci și chiar de la o porțiune la alta a aceleiași picturi. Apoi cu pensula, cu penseta, cu vopsele preparate special pentru a fi identice cu cele originale ale respectivului tablou, încep migăloasă, extrem de fină muncă de restaurare. Uneori, cînd e vorba doar de consolidarea (de relipirea) vopselelor pe suport, adezivul se introduce cu pensula prin crăpăturile ivite, după ani și ani, inevitabil, pe suprafața lui, după care acestea se retușează. În alte cazuri, mai grave, pun și lipește, pe fiecare la locul lui, fragmentele de vopsele desprinse,

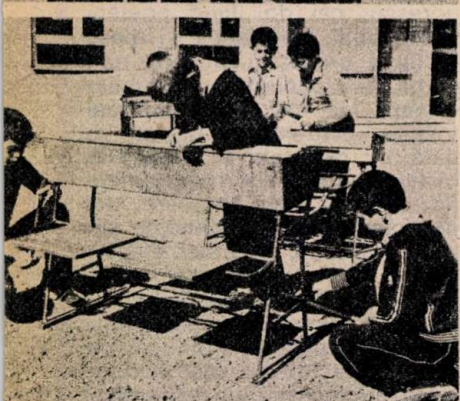
repară rupturile din suportul de pînă sau chiar îl dublează cu altul, din material „asemănător cu cel utilizat de pictor, umplu eventualele goluri ghidindu-se după culorile din jur.

E o muncă făcută în tăcere, cu migală și cu multă concentrare. Și privită superficial pare plictisitoare. Dar nu-i cituși de puțin așa. E, realmente, pasionantă în cel mai înalt grad. Satisfacția ei este dată de ivirea, tot timpul, de situații noi (uneori de la un centimetru pătrat la altul al pînzei) care te obligă să cauți și să găsești soluții, modalități diverse, adecvate pentru fiecare caz în parte. Ba uneori și de descoperiri și realizări de-a dreptul senzaționale. Alice Moagăr Poladian ne prezintă o asemenea realizare care-i aparține și pe care o consideră ca fiind unul dintre cele mai mari succese ale activității sale de 25 de ani în această profesie.

Prin '78 sau '79 i-a ajuns în mină pentru restaurare un portret al doctorului Carol Davila făcut, după cum se știe, de Grigorescu, cei doi fiind prieteni foarte buni. Se credea, și dînsa la fel a crezut la început, că-i vorba de o copie fără prea mare valoare, mai ales că pictura mai fusese, evident, restaurată o dată, cu mulți ani în urmă. Dar restauratorul acela, nedispunînd nici de priceperea necesară, nici de materiale și posibilitățile științifice și tehnice de azi, efectuase o lucrare de-o asemenea stîngăcie, încît schimbase complet fizionomia portretului. Alice Moagăr Poladian s-a apucat de lucru încercînd să înlăture greșelile predecesorului restaurator cînd, deodată, după cîteva luni, pornind de la un detaliu mărunț, de la o fărîmă de vopsea sărită, și-a dat seama că dedesubtul primului strat se afla un altul, al doilea, de fapt o altă pictură care pînă la urmă s-a dovedit a fi cea originală. Trei ani încheiați a lucrat la acest tablou — pînă a reușit să înlăture primul strat de vopsea, pe cel fals, pînă l-a refăcut pe cel inițial. Azi portretul doctorului Davila, originalul, se află expus în Galeria Națională.

E, într-adevăr, interesantă, pasionantă și, în același timp, de o evidentă valoare și utilitate, munca acestor specialiști, a acestor „medici de tablouri” — între care, pe lîngă Alice Moagăr Poladian și Gheorghe Pătrașcu, restauratori principali, cu mare experiență, mai amintim, pentru rezultatele lor meritorii, pe Pia Stinghe, Manuela Ioanid, Constantin Rîtiloiu și Ion Popa. Modesti, aproape anonimi, ei ne redau sub priviri, însănoșite, întinerite, capodopere ale picturii românești și universale.

CONSTANTIN DIACONU
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ



● Geamul „vechi” ● ● Încuietoarea buclucașă ● ● În căutarea unui vinovat

La început situația părea simplă ca „bună ziua”: **Paul** și **Marius** spărseseră un geam care fusese deschis în timpul recreației pentru aerisire. Geamul trebuia, bineînțeles, înlocuit de urgență și nu mai încăpea îndoiala că cei doi zburdalnici urmau să rezolve treaba aceasta. Dar surpriză!

— Nu sîntem vinovați noi, susțineau băieții. Este neglijența elevelor de serviciu care aveau datoria să închidă fereastra deîndată ce se terminase recreația. Și-apoi, probabil că era și foarte vechi!

— Bine, bine, le răspunsese supărată **Alina Leca**, comandanta detașamentului, fără să „guste” gluma, dar voi de ce alergați prin clasă chiar și după ce a sunat clopoțelul?

— Nu alergam. Mergeam doar mai repede! a venit prompt răspunsul.

AL MEU, AL TĂU... AL NOSTRU!

S-au găsit și cițiva care să le dea dreptate, așa că nici vorbă nu era de acoperirea pagubei de către cei doi.

— Să plătim din fondul clasei, au venit tot ei cu soluția.

— Ia uite, ce grozavă idee! Credeți, oare, că neglijența voastră trebuie s-o suportăm și material, noi, cu toții? s-a supărat **Ileana Dascălu**, casiera clasei.

— Ei, i se poate întîmpla oricui așa ceva, a ponderat-o **Adrian Boruz**.

Ce mai încolo și încoace. Geamul a fost înlocuit prin... contribuția tuturor celor dintr-a V-a C. **Paul** și **Marius** au cedat, „acceptînd” să se ocupe de partea practică, adică să ia banii, rama și să se ducă la geamgerie. Astfel, „cazul” se părea închis.

Cîteva zile mai tîrziu, fără să știe de întîmplarea de la a V-a C, sora lui **Adrian**, **Carmen**, elevă la aceeași școală, nr. 15, i-a povestit, fratelui ei, o întîmplare asemănătoare de la a VI-a C. Încuietoarea ușii lor — atît de solicitată de ei toți pentru că le plăcea să o răsucească mereu — a cedat la încercarea lui **Petrișor Urucu** și n-a mai putut fi reparată. **Petrișor**, cu ochii în lacrimi, a spus că o să ceară părinților banii necesari înlocuirii încuietorii. Cu toții însă au fost de acord că sînt vinovați și trebuie să contribuie în egală măsură. Lui **Carmen** i s-a părut atitudinea corectă, solidară.

— Și noi am procedat la fel, s-a lăudat **Adrian** și a relatat cazul care tocmai fusese rezolvat.

Carmen l-a privit uimită, susținînd că între cele două situații este o mare deosebire. Mai ales

de atitudine... Voi ce părere aveți?

SPAIMA CU... ÎNVĂȚĂTURĂ DE MINTE

Cazanul acela mare cu smoolă era undeva, retras, „pentru cînd va mai fi nevoie”. Se știa că nu-l strică nici ploaia, nici zăpada, așa că nu-i purta nimeni de grijă. Și totuși, într-o zi, nu se știe cum, a luat foc! În preajmă erau niște lemne, cîteva lăzi, o stivă de coceni strînși de pe lot... Dacă nu se aflau cițiva copii prin apropiere, pericolul putea să se extindă. Au sărit cu toții și flăcările au fost deîndată stinse. S-au apucat să cerceteze a cui a fost neglijența, dar au ajuns repede la concluzia că, de fapt, a tuturor. Așa că, decît să caute „acul în carul cu fin”, și-au zis că e mai bine ca o școală mare ca a lor (Școala nr. 14, cu 21 săli de clasă, laboratoare, ateliere, sală de sport, cu 1 400 de copii) să fie nu numai înfrumusețată și îmbogățită an de an, dar acest avut obștesc să fie și cu multă grijă păstrat. **Eliza Odescu**, comandanta unității, împreună cu **Gabriela Boicu**, cu **Marius Nan** și cu toți ceilalți pionieri din comandament au împărțit întreaga suprafață pe care este dispusă școala în cîteva „zone” de care răspund anumite detașamente. La sfîrșitul orelor, reprezentanții acestora se întîlnesc pentru cîteva minute. „Nu am de semnalat nimic deosebit, în zona mea. Poate doar c-a apărut încă un ghiveci cu flori...”, se raportează cel mai adesea.

BIBLIOTECA CU 1 820 DE... BIBLIOTECARI

La Școala nr. 4 învață foarte mulți copii. Cartierul nou în care se află crește mereu cu alte familii din care nu lipsesc, bineînțeles, școlari... Așa că, pînă se va termina construcția noii școli, aici se învață „în flux continuu”. Dacă faci o „plimbare” prin școală, seara, atunci cînd glasurile vioaie ale copiilor nu se mai

aud, totul strălucește de curățenie. Nimeni nu lasă în urmă nici cea mai mică hîrtiuță. Dar nu pentru aceasta le place lor să fie lăudați. „Așa e normal să fie”, zic ei. Ci pentru faptul că au hotărît să realizeze, și au realizat în fiecare detașament, cîte o bibliotecă cu care s-ar putea mîndri oricare pasionat de literatură, ca și unul interesat de tehnică sau un îndrăgostit de artă.

Astfel cele mai diferite domenii pot fi explorate de către „Prietenii cărților”, cum s-au autointitulat toți cei 1 820 de bibliotecari. Mereu le place să aducă de acasă cîte o carte pe care au citit-o, cîte o culegere care nu le mai este necesară. În felul acesta, într-adevăr, „al meu, al tău” înseamnă și „al nostru”. Dar mai înseamnă și colegialitate, dorință de cunoaștere, altruism.

Eroii acestor însemnări sînt copii dintr-un minunat oraș de la porțile Dunării — municipiul **Drobeta-Turnu Severin** — în care s-a construit mult și în care se mai construiește încă din plin. Cei mai tineri locuitori ai săi se pot mîndri că fiecare școală, fiecare parc, fiecare cartier poartă — în frumusețea și bogăția sa — o pîrtică din entuziasmul și hîrnicia lor. Dar după cum ați putut deduce din întîmplările povestite, avuția de care ne bucurăm cu toții — bu-nul obștesc — poate fi privită, uneori, ca și cînd s-ar cuveni de la sine și de care putem dispune după bunul nostru plac.

Oare, așa să fie?

Așteptăm să ne scrieți părerile voastre despre acest aspect al comportării de fiecare zi; să ne relațiți fapte privind atitudinea colegilor față de bunurile puse nouă, tuturor, la dispoziție de către societate, prin investiție de inteligență, de mijloace materiale costisitoare, și prin muncă, uneori foarte multă muncă!

ELENA MĂNESCU

SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI

În toamna fiecărui an, perioada 25—31 octombrie este consacrată economisirii prin serviciile C.E.C., acțiune la care vă invităm să participați cu toții. De altfel, ultima zi a lunii, 31 octombrie, coincide cu sărbătorirea „Zilei mondiale a economiei”.

„Ziua elevului econom”, 26 octombrie, v-a fost dedicată vouă, pionierilor și școlărilor. Casa de Economii și Consemnațiuni v-a pus la dispoziție atractive și interesante instrumente de economisire: foaia cu timbre de economii; cecurile de economii școlare și libretul de economii pentru elevi.

Este o datorie de onoare a fiecărui pionier de a-și consolida spiritul de ordine și cumpătare, economisind cu chibzuință orice sumă mică. Folosind cele trei instrumente de economisire, vă însușiți neputîntul obicei de a păstra banii în mod organizat, în scopul satisfacerii unor dorințe personale chiar din propriile economii.

SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI





ȚINTEA ILEANA din SATU MARE se interesează de pelican.

Zoologii au constatat că familia pelicanilor cuprinde opt specii: șase se întâlnesc în Europa și două în America. În țara noastră trăiesc două specii: **pelicanul comun** (*Pelicanus onocrotalus*) și **pelicanul creț** (*Pelicanus crispus*); popular li se spune „babiță”, „babose”, „babiță creată” ori „babose zbirlită”. Ambele specii sunt migratoare, dar Delta Dunării este locul unde an de an se-ntorc pentru a scoate pui. Aceste specii trăiesc mai bine de 50 ani.

Pelicanii sunt păsări greoaie, mari și atrag atenția în special prin ciocul lor enorm, sub care se găsește un sac de piele galben-cenușie, uneori roșiatică, adevărată „magazie de provizii” în care transportă peștii vinați pentru pui; deși natura i-a înzestrat cu un astfel de cioc și cu un sac de provizii imens, limba lor n-are decât cîțiva milimetri. În ciuda mărimii, pelicanii nu sunt grei și nu se pot scufunda, ca alte specii de păsări acvatice. Pelicanii sunt un fel de nave aeriene vii, care zboară după principiul aerostatelor. „Secretul” constă în existența așa-numitelor saci aeriени din schelet și a unui strat de aer sub piele. Pornite din ținuturile unde-și petrec iarna (țările din estul Mediteranei), păsările sosesc în zonele temperate prin martie-aprilie. O parte rămâne să cuibărească în Delta Dunării, alta pornește mai departe pînă în Delta Volgăi. Acestea sunt singurele locuri din Europa unde ele se mai reproduc, și pe care le părăsesc toamna târziu, cînd se simte apropierea iernii.

Subredacția „Cutezători”
din județul Cluj



MARGA PREDESCU din CORABIA a citit despre migrația polilor și deriva continentelor. Ea ar vrea să-și lărgască și în acest domeniu cunoștințele.

În spațiul acestei rubrici putem adăuga la cele știute de Marga o constatare aptă să dea o idee despre amploarea, de-a lungul erelor geologice, a unor fenomene ca migrația polilor și deriva continentelor. Cu cîțiva timp în urmă, savanții din 11 țări ale lumii au ajuns la convingerea că, în urmă cu 450 de milioane de ani, Polul Sud se afla... în Sahara! Geologii își bazează concluziile pe faptul că centrul Saharei actuale se prezintă ca un teren în general plat, cu văi paralele care striază stîncă pe sute de kilometri, date caracteristice urmelor unei glaciații „locale” de proporții cu neputință de atins altfel decât sub o calotă polară. Se crede că Sahara este cea care a ajuns la Polul Sud, și nu invers, ca urmare a deriverii continentelor în jurul globului, axa terestră rămînînd staționară. În vremea respectivă Antarctica era un teritoriu ecuatorial.



CUM NE OCUPĂM DE PIONIERII DIN CLASA A II-A

În aceste zile de prim trimestru al anului de învățămînt, conform Statutului, școlarii din clasele a II-a, care au împlinit vîrsta de 7 ani, sînt primiți în Organizația Pionierilor, trăind unul din cele mai emoționante momente din viața lor: rostirea Angajamentului pionierului, sub faldurile drapelului patriei și primirea cravatei roșii cu tricolor.

Pregătirea copiilor pentru a deveni pionieri începe încă din perioada preșcolară și se intensifică în timpul clasei I și a II-a, pînă la primirea în organizație. Ea cuprinde organizarea sistematică a unor activități prin care copiii sînt ajutați să cunoască **scopul și sarcinile Organizației Pionierilor, conținutul Angajamentului și Devizei, drepturile și îndatoririle pionierești, semnificația simbolurilor, însemnelor și distincțiilor, ceremonialul, modul de desfășurare a adunării de primire** ș.a.

Odată cu primirea în organizație a școlariilor, preocuparea membrilor comandamentelor, a pionierilor comandanți-instructori și a ajutoarelor acestora de a-i îndruma pe colegii mai mici nu încetează. Acum, lor le revine răspunderea de a-i ajuta să se familiarizeze cu noile îndatoriri pe care le au în calitate de pionieri, să se integreze deplin în viața de organizație.

În acest sens, pînă la constituirea detașamentelor la clasele respective, pionierii intrați de curînd în organizație își vor desfășura activitatea în detașamentele în cadrul cărora s-au organizat adunările de primire. Activitățile organizate vor urmări aprofun-

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

3

darea înțelegerii de către copii a răspunderilor sporite pe care le au ca membri ai Organizației Pionierilor în educarea comunistă, patriotică, revoluționară, prin și pentru muncă a celor mai tinere generații. Vizitele în întreprinderi și în alte unități economice, întîlnirile cu oamenii muncii, învățarea cîntecelor și poeziilor patriotice, activitățile științifice, sportive, turistice și cele cu conținut etic vor contribui la cunoașterea de către copii a bogăției vieții de organizație.

Pionierii mai mici vor fi ajutați, de asemenea, să organizeze activități proprii la care să participe și școlarii care încă nu au primit cravata roșie cu tricolor și care își continuă astfel pregătirea pentru a deveni pionieri. Cu aceste prilejuri, fiecărui pionier de cîrînd intrat în organizație i se vor repartiza sarcini privind pregătirea și organizarea activităților, urmărirea situației la învățătură și disciplină, realizarea angajamentului de muncă patriotică ș.a. Cu atenție și grijă li se va explica și arăta, totodată, cum trebuie să procedeze pentru îndeplinirea acestor sarcini, cum să acționeze în diferite situații.

O atenție deosebită a comandamentelor și a celorlalți pionieri care îndrumă activitatea noilor pionieri din clasele a II-a trebuie acordată permanent creării în colectivul colegilor mai mici a unei atmosfere de mare răspundere față de învățătură și disciplină, față de celelalte îndatoriri pionierești.

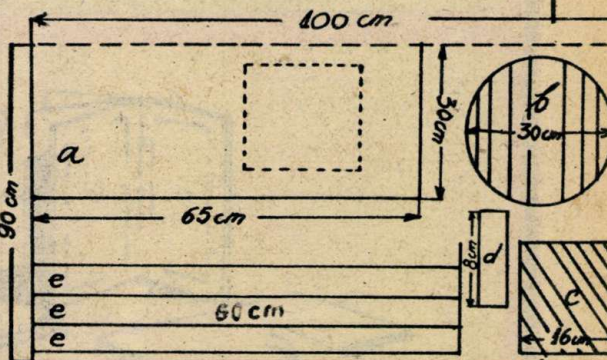
Acționînd sistematic, fiind prezenți cît mai des în mijlocul pionierilor și școlariilor din clasele a II-a, membrii comandamentelor pionierești, ceilalți pionieri vor constata în curînd că străduința lor a dat roade, trăind satisfacția îndeplinirii cu succes a unei importante sarcini primite pe linie de organizație.



Obțuta
VĂ SFĂTUIEȘTE

Multe dintre voi, dragi prietene, practicați diferite sporturi. Iată, pentru echipamentul vostru, un model de sac pe care-l puteți confecționa singure. Urmăriți cu atenție schița. Aveți nevoie de 1 m de material, lat de 90 cm. Materialul trebuie să fie mai plin, doc sau pînză groasă. Dacă aveți resturi de materiale, asamblați-le, ținînd seama însă de armonizarea culorilor! Îndoiiți materialul pe lungimea lui (deci pe fir drept), dați semne cu creta de croitorie pentru fiecare parte componentă a sacului, apoi croiți, lăsînd rezerve pentru cusături. Fundul sacului (b) și buzunarul (c) se taie dublu și se matlasează, pentru a le da rezistență. Fixați buzunarul, după dorință, mai sus ori mai jos, pe bucată (a). Coaseți părțile laterale ale acesteia, apoi, la unul din capetele cilindrului obținut, faceți un tighel lat de 3

cm (lăsînd un mic spațiu necusut, prin care treceți, ca pe un elastic, breteaua), iar la celălalt capăt însăilați cercul matlasat (b), apoi îl coaseți. Suprapuneți două cusături pentru a fixa cît mai bine baza sacului. Între părțile (b) și (c) coaseți și gaica (d), prin care treceți breteaua de umăr a sacului. Dacă doriți să înfrumusețați sacul, prin gaică treceți un inel metalic sau de plastic și prin acesta breteaua. Din benzile (e), late de 4 cm, realizați breteaua sau, dacă preferați, puteți folosi un șnur mai gros, care va avea o lungime totală de 180 cm. Pentru a da stabilitate bretelei ori șnurului pe umăr, cele două părți ale sale, înainte de a fi trecute prin tivul de sus și a fi cusute sau înno-date, vor fi trecute, de asemenea, printr-un inel mai mic.



În imagine: Pelsaj din era paleozoică. După datele amintite, o asemenea pădure s-ar fi putut afla pe teritoriul Antarctidei de astăzi.

UNELTELE SCRISULUI, DE-A LUNGUL TIMPULUI

Încă din zorii civilizației, acum circa 20 000 de ani, omul a căutat să creeze un „vehicul” pentru a-și transmite gândurile și cunoștințele. Acest vehicul a fost scrisul. Mai întâi s-a scris pe materiale dure ca piatra, stinca, metalul, osul, lemnul. Cele mai multe din inscripțiile în piatră sint scrise prin incizie sau prin excizie (în relief), cu ajutorul dăbților. Inscriptiile în metal sint scobite cu un fel de dorn numit piboi.

Un rol important între suporturile pe care s-a scris l-a jucat papirusul confecționat din trestia Cyperus papyrus, care creștea în Delta Nilului. Într-un mormint care datează din anul 2500 î.e.n., patru scribi așezați în aceeași poziție în în mîna lor un kash, instrument de scris confecționat din pipirig. El mai poartă după urechi alte două kashuri, care, împreună cu cele două călmări, constituie o dovadă că se scria în două culori: negru și roșu. Kashul era confecționat din trestie. Începînd din secolul III î.e.n., kashul din pipirig moale a fost înlocuit cu calamusul, obținut din trestie spîntecată și ascuțită oblic, pentru ca în secolul al IV-lea î.e.n. să se introducă pana de gîscă.

Vechea scriere sumeriană era constituită la început din desenele unor obiecte. Ea s-a redus, mai târziu, prin stilizare, la imprimarea în argila moale a unor semne în formă de „cui”. Lutul aflat din abundență în ținutul dintre cele două fluvii era prelucrat sub forma unor tăblițe dreptunghiulare. Odată lutul puțin uscat, putea fi folosit pentru „scris”. În școlile de scribi, copiii învățau cu trudă arta de a scrie cele 891 de semne, reduse apoi la 300. Ei își făceau singuri mici pînișoare de lut pe care scriau cu ajutorul unui bețișor, căruia i se dădea în secțiune forma unui triunghi, pentru ca semnele să apară citețe, iar unealta de

scris să nu se răsucescă în mîna. Această scriere a fost moștenită de babilonieni și a devenit o scriere universală în Orientul antic.

Scrisul a apărut la chinezi în timpuri îndepărtate. Scrierea din perioada în (secolele XVI—XI î.e.n.) era compusă din pictograme (înfățișarea cu ajutorul desenelor a unor obiecte), ideograme (semne care exprimau noțiuni) și mai târziu fonograme (semne pentru sunete). Inscriptiile din această perioadă au fost realizate pe oase de animale, carapace de broaște țestoase sau pe obiecte de bronz. Mai târziu s-au folosit scindurele de bambus, salcie sau dud pe care se grava sau se scria cu tuș. Scrisorile de acreditare ale soilor și operele de valoare erau

caligrafiate pe pinză de borangic. Cum prețul era exorbitant, mintea inventivă a poporului chinez a dat umanității un nou suport pentru scris. În anul 105 î.e.n., Cai-Lun anunța împăratului He (89—105 î.e.n.) o nouă invenție: „zhi”, adică hirtia.

Odată cu ea, folosirea pensulei inventată de Min-Tian și mulată în tuș se generalizează. Pensula „hu” din păr de capră, de lepure sălbatic ori nevastăică era produsul a peste 70 de operații.

Tușul „hui” era obținut prin prelucrarea negrului de fum cu adaosuri din zece plante aromatice și cleiuri, care îl făceau de neșters.

În regatul Pergam din Asia Mică, în anul 190 î.e.n. are loc prima fabricare a adevăratului pergament, întrucît pieile de animale au fost folosite pentru scris cu mult înainte. Realizat din piei de oi și capre, apoi de vițel, noul suport pentru scris a atins o finețe rară. El a deținut un loc important pînă în secolul al XVI-lea. Atît pentru pergament cit și pentru hirtie s-a constatat că pana de pasăre este ustensila de scris cea mai potrivită și mai puțin costisitoare, generalizîndu-se în secolul al XII-lea. Pana era frecată cu nisip și cenușă pentru a se curăța pielețele. Urma o încălzire ușoară care îndepărta resturile de grăsime, făcînd-o și mai elastică. Pana era apoi ascuțită, dîndu-i-se o formă asemănătoare peniței metalice.

Elevii din Grecia antică își începeau ucenicia scriînd pe tăblițe de lemn acoperite cu un strat subțire de ceară, pe care zgîria literele cu un bețișor de os sau de metal ascuțit la un vîrf. Acesta se numea stil. În cazul unei greșeli, foloseau capă-

tul celălalt, plat, al stilului, cu ajutorul căruia netezeau la loc ceara. După ce elevul își însușea scrisul, locul tăbliței îl lua papirusul sau pergamentul, iar stilul era înlocuit cu un condei de trestie.

Pe lingă tăblițele cerate, romanii mai foloseau papirusul și pergamentul pentru corespondență, documente și opere literare. Pe acestea se scria cu un fir subțire de trestie calamus sau cu o pană de pasăre, ambele ascuțite la capăt și despicate asemănător penițelor din zilele noastre. Romanii foloseau și condeiele de metal, în special de bronz. Cerneala era de obicei neagră, obținută din funingine, rășină sau smoală, și negru de sepie, la care se adăugau substanțe gelatinoase diluate în apă. Pentru ștergere, pe pergament și papirus se folosea un burete umezit în apă.

Penița metalică din bronz apăruse sporadic în Orientul antic. Penița de fier a fost folosită încă de acum aproape 2 300 de ani, cînd Aristotel se servea pentru scris de o bucată de fier tăiată subțire, ca o pană de gîscă. O generalizare a peniței de fier are loc abia în Evul mediu prin secolul al XIV-lea.

Mult utilizatul creion își are originea în condeiele obținute din topirea cositorului și a plumbului. Creioanele de astăzi cu mină de grafit și-au început cariera în secolul al XVIII-lea.

La 25 mai 1827, românul Petrache Poenaru a obținut brevetul de invenție pentru „un condei portăreț fără sfîrșit alimentîndu-se el însuși cu cerneală”. Se inventase stiloul cu peniță metalică.

Mașina de scris a ușurat mult munca, a unificat caligrafia. În prezent a ajuns, prin perfecționări neînrerate, să scrie și singură după dictare.

Scrisul, creație colectivă a civilizației umane, a evoluat de-a lungul mileniilor, iar odată cu el și uneltele de scris, și materialul pe care s-a scris, oglîndînd fidel progresul realizat de omenire.

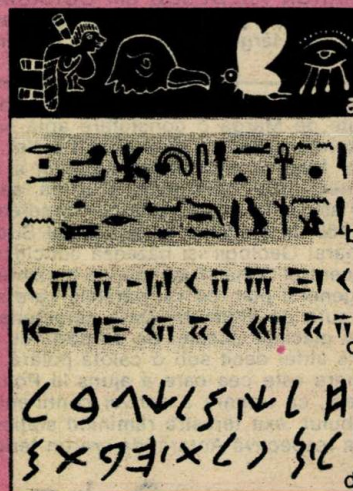
Prof. TEODOR AXIOTI



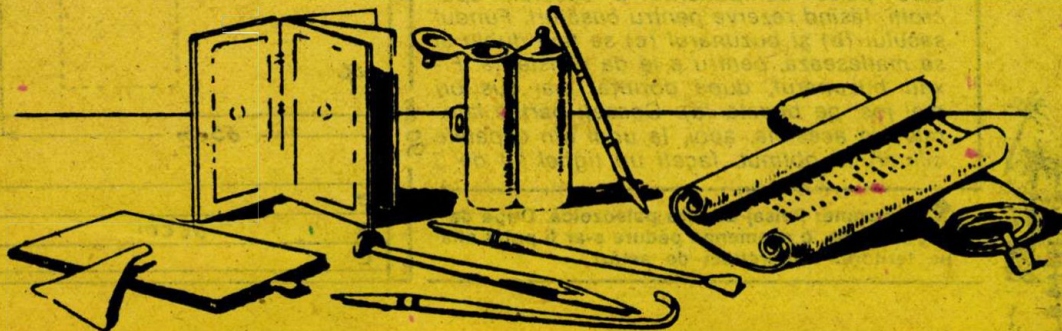
Înainte scrierii propriu-zise, în Iranul străvechi se utilizau astfel de însemnări în lut, prin care erau notate convențional cantitățile produselor livrate, reprezentate și ele prin simboluri. În imaginea de sus apar și pecetea contractanților.

Cei patru scribi de la Gizeh vorbesc despre începuturile scrisului în Egiptul antic. Ei scriau pe papirus cu kashuri de trestie.

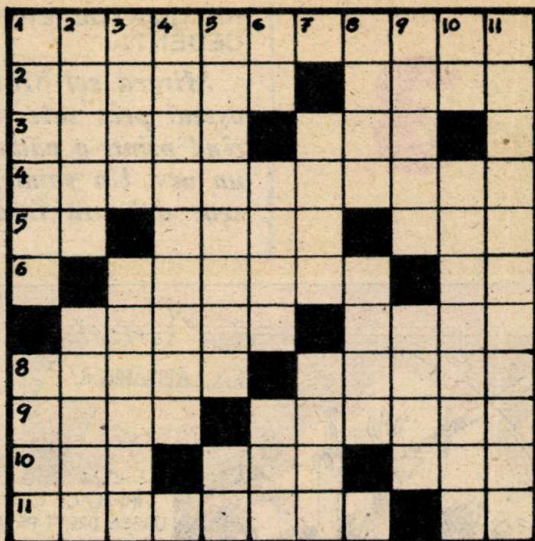
Instrumente de scris din vechime: stilul, netezitorul de ceară alături de tăblița de scris, condeiul de trestie alături de un pergament și un papirus, o călmă portativă și o pensulă.



Din istoria scrisului: a) Ideogramele operează cu simboluri; b) Hieroglifile notează o idee sau o silabă; c) O silabă reprezintă și semnele scrierii cuneiforme; d) Scrisul fenicienilor dă o identitate grafică numai consoanelor.



CALEIDOSCOP



De toate pentru toți

ORIZONTAL: Variantă de deschidere. 2) Alăturată (fem.). Aplecat asupra unei albi. 3) Unitate de măsură (pl.). A suna prelung. 4) Specialiști în studierea întinderilor albastre. 5) Intrate în finală! A acri. În necaz. 6) Agenți de legătură. În răscuit! 7) Un spirit rău din fundul apei. Pasager! 8) Tic-tac (pl.). Fixează obiecte la bordul unei nave. 9) Așa pe toate le pricepe. Întins. 10) Apar din senin (sing.). Braț de lemn. A ieși (pop.). 11) Precursor. În timp și în spațiu!

VERTICAL: 1) Ceaun umflat, peste lume răsturnat. Fieare de la banca.

2) Imbrăcăminte de tors (pl.). Vehicul de transport. 3) Le dezbraci ca să te îmbraci (dim.). Sămînță de vorbă. 4) Face materiale pentru zid. 5) Modelări. Extrase din urnă! 6) Metodă de predare. A decora. Ochi (sing.). 7) Piatră semiprețioasă. Concluzia adunării generale. 8) Își joacă rolul după o cortină roșie. Omul înălțimilor. 9) Derivat al titanului. Gem de mure (pl.). 10) Rîdate! Participant la ultima probă. 11) Depășire de plan (pl.).

Pop Teofil,
Hunedoara

Sah

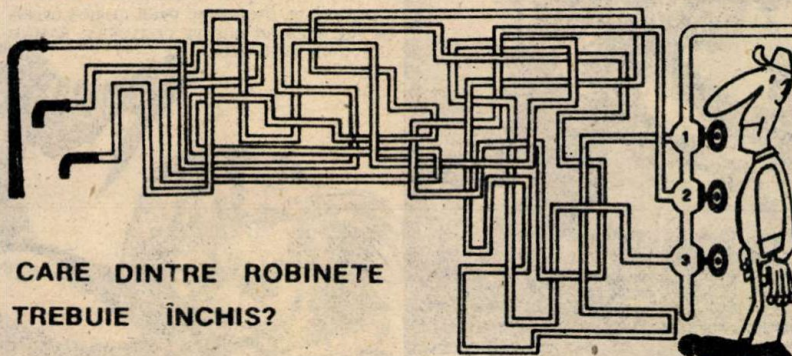
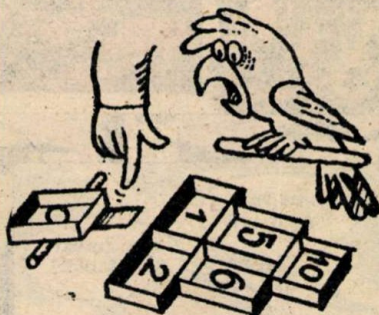
Diagrama sau controlul poziției:
Alb: Rg1, Ta1, Dh4, Cg5, Nd4,
pioni a2, b2, c3, e6, g4, h3;
Negru: Rg8, Dc7, Tc6, Nf8, Nc2,
pioni a7, b7, d5, e7, h6.

Albul mută și dă mat în 3 mutări.
Rezolvarea în numărul următor.

Joc

ARUNCĂTORUL DE... BILE!

Iată un nou joc pe care puteți să-l construiți singuri. Luați șase cutii de chibrituri goale, trageți „sertașele” și lipiți ca în desen cinci dintre ele. Pe fundul „sertașelor” veți scrie cifrele care se văd în imagine. Pe al șaselea lipiți-l pe un creion rotund, adăugându-i și un prelungitor din carton sau tot



CARE DINTRE ROBINETE
TREBUIE ÎNCHIS?



O surpriză
plăcută
pentru toți
cititorii noștri:
a apărut
Almanahul

„CUTEZĂTORII” 1987!



UNDE-I GREȘEA?

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚA
SI-A
PIERDUT
UMBRELA.
AJUTĂȚI-L
VOI
S-O
GĂSEȘCA.



DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 42

Școlărească: școală; curs; table; tî-năr; UTO; cărți; O; dascăli;
CAT; elev; AME; G; NOA;
predare; taler; sumar; GA;
IATC; MU; OE; TN; răsad; R;
cadre; ETI; examen; sfat;
Pătrat cu surprize: aramă; rotor;
anima; maxim; aluna;

La jocul îmbină corect piesele din
imagine, începînd cu nr. 1,
soluția: N-a fost greu.

Perspicacitate:



Moment de neuitat:
primirea cravatei
roșii cu tricolor.



Foto: M. NIEDL

COPERTA
NOASTRĂ

CUTEZĂTORII 43

Redacția revistelor
pentru copii — București

Redactor șef: ION IONĂSCU. Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA
Responsabil de număr: ELENA MĂNESCU. Prezentarea artistică: POMPIU DUMITRESCU.
Prezentarea tehnică: VIOREL SÂMPETRICAN

Redacția: Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRATIA, Editura „Știința”
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona
prin „ROMPRESFILATELIA” — Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshr
București, Calea Griviței nr. 64-66.



Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 16 pagini 1,50 lei

DE DIN VALE DE ROVINE

3

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU
Desene: SORIN ANGHEL

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT:

Mircea cel Mare pleacă după oșteni prin sate și ȋrguri. Tre-cînd printr-o pădure, e atacat de un urs. Un voinic, pe nume Ur-sea, doboară ȋnsă fiara.



(VA URMA)



Din sumar:

- Demnitatea noastră este demnitatea muncii
- "Zimbrul Carpaților"
- Originile chimiei
- Arena matematicienilor — la o nouă ediție!

Cutezătorii

REVISTĂ SAPTĂMINALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR



44

JOI, 30 OCTOMBRIE 1986,
ANUL XX (NR. 995)



Întreaga activitate a partidului și statului, desfășurată sub înțeleaptă conducere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit al poporului român, este dedicată împlinirii celor mai înalte idealuri ale națiunii noastre socialiste, ridicării României pe luminoase culmi de civilizație și progres, făuririi unei lumi a păcii, a colaborării și înțelegerii între popoare.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, ale cărei lucrări s-au desfășurat miercuri, 22 octombrie a.c., sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, a abordat probleme de o deosebită importanță pentru viața social-politică și economică a țării. Dezbătând Raportul Consiliului de Miniștri cu privire la realizarea planului națio-

CADRAN POLITIC

nal unic de dezvoltare economico-socială pe 9 luni și măsurile pentru realizarea integrală a planului pe anul 1986, plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român a adoptat o Hotărâre-Call care către organizațiile de partid, către toți oamenii muncii și întregul popor, pentru realizarea la toți indicatorii a planului unic de dezvoltare economico-socială pe anul 1986, primul an al celui de-al VIII-lea cincinal.

Plenara C.C. al P.C.R. a aprobat propunerile pentru modificarea unor prevederi din Constituția Republicii Socialiste România și a adoptat ho-

„Să demonstrăm prin votul nostru pentru reducerea unilaterală cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare voința nestrămutată a poporului român pentru împlinirea dezarmării și, în primul rând, a dezarmării nucleare, hotărârea poporului nostru de a se angaja cu toate forțele și de a participa activ la lupta pentru o lume fără arme, fără războaie!”

NICOLAE CEAUȘESCU

tărea privind reducerea de către Republica Socialistă România cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare și convocarea, în legătură cu aceasta, a unui referendum.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost urmărită cu deosebit interes, cu profundă satisfacție și deplină aprobare, fiind subliniată în repetate rânduri cu puternice și îndelungi aplauze.

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, joi, 23 octombrie, s-au deschis lucrările sesiunii a IV-a a celei de-a IX-a legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a rostit o importantă cuvântare.

Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost consacrată activității internaționale a României privind dezvoltarea relațiilor politico-e-

conomice, a colaborării multilaterale cu toate statele, participarea activă la soluționarea problemelor complexe ale vieții mondiale, prin dialog și negocieri, la lupta pentru dezarmare și pace.

Deputații și invitații au însoțit cuvântarea conducătorului partidului și statului nostru cu îndelungi aplauze, cu puternice urale și ovații, exprimându-și astfel, în numele milioanele de cetățeni ai țării adevărate neclintită la întreaga politică internă și externă a statului, elaborată și promovată cu strălucire de tovarășul Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit al națiunii noastre, personalitate proeminentă a lumii contemporane.

Cei prezenți au reafirmat vibrant sentimentul de fierbinte dragoste, aleasă stimă și prețuire, de adâncă recunoștință ale întregii noastre națiuni față de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru activitatea pusă, cu abnegație și dăruire revoluționară, în slujba progresului și prosperității patriei, fericirii și bunăstării poporului, creșterii prestigiului internațional al României socialiste.

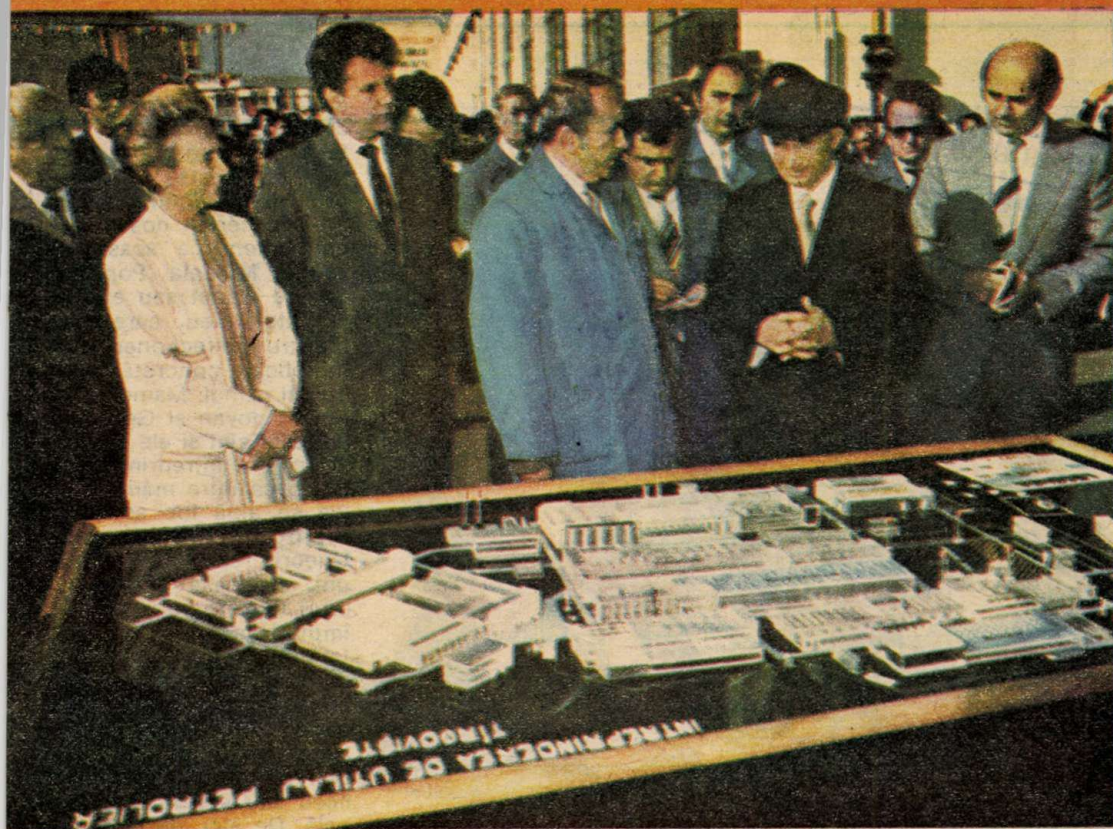
Într-o atmosferă entuziastă, de

puternică angajare patriotică, deputații au adoptat în unanimitate Hotărârea Marii Adunări Naționale privind adoptarea cuvântării tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, ca document programatic al politicii externe a României.

Marea Adunare Națională și-a însușit în mod unanim orientările cuprinse în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, reafirmând voința fermă a oamenilor muncii de la orașe și sate, a întregului nostru popor de a transpune neabătut în viață politica externă activă, dinamică, profund realistă promovată cu consecvență de România socialistă, de președintele ei în interesul rezolvării constructive a tuturor problemelor lumii contemporane.

Forul legislativ suprem al țării a adoptat în unanimitate Legea pentru modificarea unor prevederi din Constituția Republicii Socialiste România și Legea cu privire la reducerea de către Republica Socialistă România cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare și la consultarea poporului în legătură cu aceasta, în cadrul unui referendum.

Oamenii muncii, întregul nostru popor au primit cu un deosebit interes și vie satisfacție hotărârile adoptate de Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român și de sesiunea Marii Adunări Naționale, exprimându-și adevăratele totală față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, angajamentul ferm de a acționa neabătut pentru împlinirea Programului partidului, a celor mai înalte aspirații comuniste, revoluționare ale națiunii noastre.



„Învățămîntul trebuie să se afle în primele rînduri ale luptei pentru nou, să fie un învățămînt revoluționar, care trebuie să tindă permanent spre tot ce este mai bun, să lupte pentru descoperirea de noi taine ale naturii, ale universului, să pună în serviciul omului, al civilizației tot ceea ce a creat și va crea natura — dar acum cu contribuția omului — mai bun în dezvoltarea generală a lumii! Numai așa învățămîntul nostru va fi permanent un învățămînt revoluționar, va servi poporul, cauza socialismului și comunismului!”

NICOLAE CEAUȘESCU

Învățămîntul românesc UN ÎNVĂȚĂMÎNT REVOLUȚIONAR, PERMANENT UNIT CU CERCETAREA ȘI PRODUCȚIA

În rodnică și efervescentă perioadă pe care o străbate astăzi țara, fiecare an școlar se desfășoară sub semnul unor constante preocupări și eforturi pentru dezvoltarea și modernizarea continuă a învățămîntului, pentru integrarea sa și mai profundă în viața economico-socială a țării, potrivit cerințelor actuale și de perspectivă ale societății noastre, pentru întărirea legăturilor și colaborării școlii cu cercetarea științifică și producția. Asemenea preocupări își au temeiul în orientările și indicațiile de mare valoare principală și practică ale tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, care au așezat la baza învățămîntului românesc din anii care au urmat Congresului al IX-lea al partidului o concepție profund științifică, superioară. În spiritul acestei concepții școala a fost investită cu o înaltă menire socială, cu statutul de

factor hotărîtor al progresului social-economic al patriei, al înaintării noastre neabătute spre piscurile civilizației socialiste și comuniste. Întregul sistem de învățămînt trebuie să asigure înarmarea tinerei generații cu tot mai bogate cunoștințe de cultură generală și tehnico-științifice, și, deopotrivă, însușirea unor deprinderi practice menite să asigure integrarea sa rapidă în viața economico-socială, în procesul de producție din ramurile economice pentru care s-a pregătit. Așa cum sublinia secretarul general al partidului nostru, în cadrul procesului instructiv-educativ trebuie să se formeze și să se dezvolte puternic sentimentul patriotic, dragostea față de țară și popor, înalta răspundere pentru prezentul și viitorul patriei. Cu alte cuvinte, pe băncile școlii trebuie formați oameni cu un bogat volum de cunoștințe, cu un larg orizont de cunoaștere, înarmați cu

cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii actuale și, în același timp, oameni cu o gândire revoluționară vie, ferm hotărîți să facă totul pentru ridicarea patriei pe o nouă treaptă de dezvoltare, să muncească acolo unde societatea are nevoie de priceperea, de competența lor.

Înalta calitate a învățămîntului românesc, probată prin atâtea realizări de prestigiu, progresele marcante obținute în colaborarea tot mai rodnică a școlii românești cu știința și producția sînt strîns legate de prodigioasa activitate de îndrumare și conducere a acestui important sector al societății noastre desfășurată de tovarășa academician doctor inginer **Elena Ceaușescu**, înalta sa competență și bogata experiență fiind consacrate cu pilduitoare consecvență afirmării și mai puternice a învățămîntului, științei, culturii, ca factori hotărîtori ai operei de edificare a noii orînduirii. În anii care au trecut de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, școala românească a cunoscut o epocă de profunde creșteri și perfecționări calitative, dezvoltîndu-se continuu baza sa tehnico-materială, creîndu-se condiții prielnice accentuării caracterului practic al procesului instructiv-educativ.

Peste o sută de mii de săli de clasă, mii și mii de laboratoare, cabinete, ateliere-școală sînt dotate potrivit cerințelor epocii noastre. Între școli, unități economice, institute au fost stabilite raporturi noi, de strînsă conlucrare. Pregătirea de specialitate și metodologică a cadrelor didactice se află sub semnul neînteruptelor aspirații spre perfecționare. Toate acestea constituie cadrul propice în care sînt puse tot mai deplin în valoare calitățile de preț ale vîrstei tinere — dorința de cunoaștere, receptivitatea la nou, inițiativa, elanul generos și puterea de a se mobiliza cu întreaga ființă pentru o idee nouă, pentru un ideal înalt. O dovedesc rezultatele prestigioase pe care elevii din țara noastră le-au obținut în atâtea confruntări internaționale în cadrul concursurilor pe obiecte de învățămînt: matematică, fizică, chimie. O dovedesc, de asemenea, nenumăratele invenții și inovații remarcabile realizate de elevi în atelierele-școală, în cercurile tehnico-aplicative din școli ori din casele pionierilor și șoimilor patriei. Sînt realizări ce atestă existența în băncile școlilor noastre a unui uriaș potențial de gândire creatoare, a unui inestimabil tezaur de idei noi. Totodată este atestată existența unei vii și larg cuprinzătoare dorințe de a ști, de a descifra noi și noi taine ale naturii, de a căuta și identifica noi soluții, mai bune, la problemele și cerințele dezvoltării țării, de a înnoi, moderniza și perfecționa mașini, utilaje, tehnologii, de a nu se mulțumi cu realizările de pînă acum. Toate acestea sînt temeiuri ale certitudinii că pe băncile școlii românești se formează acum constructori de nădejde ai țării de mîine, pricepuți și competenți muncitori, tehnicieni, ingineri, cercetători, oameni de știință.

Tocmai pornind de la o asemenea realitate, secretarul general al partidului a cerut slujitorilor școlii noastre să-și intensifice eforturile, să-și sporească preocuparea de a insufla elevilor și studenților hotărîrea de a se pregăti temeinic, multilateral, voința de a-și însuși statornic cele mai noi cuceriri ale cunoașterii, de a fi neobosiți cercetători ai noului, valorificîndu-se plenar marile virtuți ale cadrului organizatoric, baza materială a școlii create în anii socialismului, marile resurse de creativitate și inventivitate ale tineretului școlar.

S. ARIEȘANU

Fiecare dintre noi
trebuie să realizeze ceva util,
practic, de bună calitate, spre folosul tuturor!



DEMNIȚATEA NOASTRĂ ESTE DEMNIȚATEA MUNCII

Astăzi vă invităm să fiți oaspeții cercului uzinal cu profil textil al Școlii nr. 11 din Miercurea Ciuc. (În aceeași incintă se află liceul industrial și școala profesională cu profil textil.) Patronat de întreprinderea textilă din municipiu, acest cerc uzinal pionieresc își desfășoară activitatea încă din 1983.

Având ca scop orientarea pionierilor către liceul de industrie ușoară, cercul uzinal a devenit, de fapt, o... miniîntreprindere. Într-adevăr, pionierii de aici sînt dotați cu șase mașini de tricatat, trei mașini de cusut și cinci mașini de confecționat.

Nu există plăcere mai mare decît să mă știu producînd un lucru de folos, ne mărturisește **Barla Benda**, din clasa a VIII-a.

Încă de-aici învățăm cum să refolosim materialele pentru a produce altele noi, în spiritul economisirii, o completează **Mihaela Popescu** din aceeași clasă. Activitatea

noastră se desfășoară aidoma celei de la întreprindere, unde ne întîlnim la locul de muncă cu textiletii de înaltă calificare, care nu-s alții decît părinții noștri. Cercul uzinal este condus de tovarășa profesoară **Steluța Lucaci**, iar asistența tehnică ne-o oferă maestrul-instructor tricotor **Ana Pop**, din partea întreprinderii ce ne patronază.

Ne aflăm în plină activitate

Din cupoanele textile oferite de întreprinderea de tricotaje, membrii cercului se străduiesc cu sîrguință și reușesc să obțină produse finite pe care apoi le valorifică.

Și care sînt, în ce constau aceste lucruri pe care voi le realizați? o întreb pe **Georgeta Dascălu**.

În primul rînd... unul sufletesc, și anume acela că ne aflăm direct în fața mașinilor pe care le manevrăm încă de pe acum cu pricepere. Produsele noastre sînt dintre cele mai variate — veste, pulovere,

pantaloni pentru copii, fular, rochii de diferite modele, șervețele cu motive populare, căciulițe, costume etc.

De reținut este faptul că activitatea practică în acest cerc uzinal, realizarea fluxului tehnologic constau în confecționarea șabloanelor pentru croit, spănuirea — adică așezarea bucății pentru croit — și croirea propriu-zisă.

Pentru a trezi cît mai mult interesul și dragostea pentru acest fel de muncă,

dăm fiecăruia libertate să-și aleagă produsul pe care dorește să-l realizeze, precizează coordonatorul tehnic **Ana Pop**. Fiecăruia îi place să pornească de la croit, să treacă la însăilatul bucăților (separat mîneacă — față — spate la pulovere), după care se face asamblarea lor pe mașinile de confecționat cu care este atît de bine dotat atelierul.

Ei reușesc să valorifice și deșeurile. Au deșirat și rebobinat firele pe copsuri (bobine), pe care le-au folosit apoi la franjurarea șervețelilor și realizarea unor broderii.

În cercul uzinal sîntem ca acasă

Mulți dintre membrii cercului uzinal de la Școala nr. 11 din Miercurea Ciuc sînt fii de muncitori

de la întreprinderea de tricotaje din localitate. Este firesc ca între copii și părinți să existe un dialog profesional continuu.

În cercul nostru uzinal sîntem ca acasă, ne spune **Mihaela Popescu**. Tot ce discut sau aflăm de la tatăl meu, care este maestru-confecționar, pun în aplicare concretă aici la cercul uzinal. Mamele **Clarei Moldovan** și **Georgetei Dascălu** sînt și ele confecționere la întreprindere; e firesc ca între mame și fiice să aibă loc astfel de dialoguri profesionale. Uneori realizează împreună și acasă diferite lucruri folositoare, cum ar fi împletirea unui pulover. Iată dar, cum în munca și hărnicia din atelier sînt prezente și școala (deci cartea, învățătura), și întreprinderea, și părinții, și unii dintre uteciștii de la liceu sau școala profesională. De aici, de la cercul uzinal textil și pînă la liceul industrial și școala profesională nu mai există decît un pas, cum de acolo și pînă la întreprindere nu mai există decît alt pas.

Să reținem că hărnicia, munca membrilor cercului uzinal de aici sînt materializate în atîtea și atîtea produse expuse în expoziții trimestriale și anuale, ei participînd și la cele județene cu lucrări unanim apreciate.

Demnitatea muncii, însași munca izvorîtă din învățatură, talent și hărnicie se exprimă, cum e și firesc, prin realizarea de produse reprezentînd sinteza luminoasă a nobleței muncii, a pasiunii de a produce lucruri cît mai bune, mai frumoase și mai necesare; dimensiune a prezentului, dar și a viitorului.

ION CRÎNGULEANU



PRIMUL SALUT DE PIONIER

Mii și mii de școlari trăiesc în aceste zile momentul mult așteptat, unic în viața fiecăruia, pentru care s-au pregătit cu emoție — primirea cravatei roșii cu tricolor. Bluza albă cu epoleți, impecabilă călcată, basca pe care strălucesc insignele pionierului, centura lată cu stema arie a patriei — toate sînt așezate cu grijă, aproape de locul în care pot fi mereu privite, cercetate, mîngiate. Nimic nu trebuie să lipsească! Pentru toți aceștia au un sens cu totul deosebit: ele fac parte din uniforma de pionier. Cravata roșie cu tricolor, atît de mult așteptată, va fi sărutată cu emoție și recunoștință, pusă la gît cu nesfîrșită dragoste.

Ziua aceasta de toamnă bogată, aurie, încărcată de bucuria primirii în Organizația Pionierilor — organi-

zație revoluționară de masă a copiilor patriei — le va lumina întreaga copilărie, în care vor învăța să devină harnici, cinstiți și drepti, călăuziți de înaltele idealuri ale comuniștilor.

— „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului — înainte!”

— „Tot înainte!”, răspund cu însuflețire de viței, prin primul lor salut de pionier, copiii ce trăiesc acest moment încărcat de fierbinte emoție — al primirii cravatei roșii cu tricolor, la locuri istorice sau în mijlocul celor care prin munca lor fac ca patria noastră să fie tot mai frumoasă, tot mai bogată.

Iată, instantaneul nostru surprinde un astfel de moment — primire de pionieri la Muzeul de istorie a



R.S.R. din Capitală.

Printre cei mai buni școlari din clasa a II-a H, de la Școala nr. 29 din București, care au fost primiți, zilele acestea, în Organizația Pionierilor, se află **Daniela Stanciu, Cristina Badea, Alexandru Cipu, Georgeta Hedeșan, Octavia Petre**, despre care pionierii detașamentului clasei a IV-a H au avut de

spus numai cuvinte de laudă privind învățătura și comportarea de pînă acum a acestora. De asemenea, la Muzeul județean „Porțile de Fier”, elevii clasei a IV-a de la Școala nr. 3 din Drobeta-Turnu Severin i-au caracterizat pe colegii lor mai mici — printre care **Răzvan Săulescu, Mihaela Cluceru, Florin Lupu, Loredana Lo-**

lea — ca harnici, destoinici și conștiințioși școlari, premise sigure ale viitoarelor lor calități de buni pionieri.

Această sărbătoare cu deosebită semnificație în viața fiecărui școlar — primirea cravatei roșii cu tricolor — o trăiesc acum, cu adîncă emoție, mii și mii de copii din întreaga țară.

Ritm

- La culesul merelor de pe ultimele suprafețe ale Fermei Asociației intercooperatiste Cîmpu-Mare au fost prezenți pionierii din localitățile **Săcele, Bengești și Albeni**, jud. Gorj
- 10 000 de pionieri din orașul Pe-

cum parada celor mai bune formații artistice, demonstrația de aeromodel de pe Cîmpul tineretului, Carnavalul tineretului și copiilor, montajul literar „Pace pentru toți copiii lumii”, prezentat de cercul literar „Lira” din Baia Mare, recitalurile de poezie patriotică susținute de pionierii artiști din localitatea Recea și din municipiu • „Îmbelșugata toamnă românească” — bogat reprezentată în cele mai sugestive ipostaze de către pionierii pictori ai școlilor 1, 3, 7 și 9 din **Mediaș**, jud.

Sibiu, poate fi întîlnită acum și în recent vernisatele lor expoziții purtînd acest generic • **La Sarmizegetusa**, loc de profundă rezonanță istorică și patriotică, 60 de șoimi ai patriei din clasele a II-a de la Școala nr. 5 Lupeni, jud. Hunedoara, au trăit de curînd emoționantul moment al primirii cravatei de pionier • „Cinstim cravata roșie cu tricolor” — iată genericul sub care s-au desfășurat în școlile municipiului **Timișoara** adunările de primire în Organizația Pionierilor a celor mai merituoși școlari

din clasele a II-a • Aflăm că în cadrul Festivalului național de poezie desfășurat la Sighetu Marmăției, secțiunea pentru copii a reunit participarea a 65 de pionieri membri ai cercurilor literare din **Baia Mare, Borșa, Vișeu de Sus, Ieud, Tg. Lăpuș, Moisei** și din localitatea-gazdă. Așteptăm să-i cunoaștem pe premiații! • Și acum, o veste de mare interes istoric: pasionații pionieri arheologi din **Albești — Mureș** — continuîndu-și cercetările pe „șantierul arheologic” aflat... chiar în curtea



troșani, jud. Hunedoara, au participat la săptămîna-record pentru colectarea fructelor de pădure, acest nou asalt al hărniciei lor înscriindu-se în acțiunile pentru îndeplinirea și depășirea angajamentului de muncă patriotică • **Iar colegii lor** din municipiul **Oradea** — 8 620 la număr — au recoltat în cadrul unei asemănătoare săptămîni-record de hărnicie 43 500 kg castane și măceșe • **Cea de-a XV-a ediție** a Festivalului cultural-artistic „Toamna băimăreană” a inclus, prin tradiție, și o suită de manifestări pionierești. Pre-



școlii lor! — au descoperit valoroase obiecte datînd din sec. al-IV-lea e.n., noi dovezi ce atestă continuitatea populației daco-romane pe aceste meleaguri, după cum afirmă specialiștii • **Înainte de închiderea ediției** acestui număr ne-au sosit ecourile... în imagini ale hărniciei pionierilor din jud. **Buzău**, participanți la campania agricolă de toamnă: din orașul **Rm. Sărat**, care au recoltat 85 tone struguri, 25 tone porumb și 30 tone tomate, și din comuna **Pătirlagele**, care au cules peste 70 tone legume, peste 50 tone fructe, precum și mari cantități de bostani.

I. PIȚA

Î urmărim cu atenție pe acest tânăr blond, suplu, care-și îmbracă la repezeală combinezonul portocaliu și-și trage pe cap casca de pilot de curse. E grăbit și-l înțelegem de ce. La numai câțiva pași îl așteaptă un frumos Aro 10, o mașină pentru autocros și pentru raliuri, pe care trebuie s-o testeze în vederea concursurilor din această toamnă. În câteva minute e gata echipat. Se urcă la volan și pornește...

Sîntem undeva, pe un mic platou al Muntelui Mateiaș, nu departe de orașul Cîmpulung-Muscel, leagănul autoturismelor românești de teren. Dimineața aurie nu e tulburată decît de un vînt subțire, care aduce pînă la noi sunetul grav al mașinii plecată să asalteze înălțimile, să coboare în tromba pantele presărate cu colțuri de stîncă, să treacă dezinvoltă prin vadul pîrului din vale.

După o jumătate de oră, proba se încheie. Pilotul revine în punctul de plecare, își scoate casca pe care i se vede scris numele — Constantin Dragomir — și începe să noteze într-un caiet: „Suspensia-față, cam dură... De modificat poziția scaunului pentru a-l îndepărta cu 2—3 cm de roll-bar... Atenție la bara stabilizatoare-spate... Sînt necesare cîteva probe în plus cu celălalt tip de crampoane... În rest, totul bine!”

Scurta biografie

Ne invită să luăm loc în mașină și facem cale întoarsă spre uzină. Pe drum discutăm despre curse, despre mașini și, evident, despre el. Aflăm că are 29 de ani, că este inginer și că a venit la Aro cu patru ani în urmă. A lucrat mai întîi la secția de motoare, după care i s-a încredințat conducerea Compartimentului de Teste-Competiții, înființat nu demult.

Îl întrebăm cum a reușit să lucreze aici, la uzina din Cîmpulung, o uzină vestită pe tot globul pentru mașinile sale. Se gîndește cîteva momente și apoi ne spune că nu angajarea e grea, mai ales cînd ai o repartiție în acest sens, ci continuitatea, adică sudura cu acest colectiv muncitoresc de excepție. Exigențele sînt foarte mari: trebuie să fii harnic, disciplinat, să ai temeinice cunoștințe profesionale...

I-au plăcut automobilele de cînd era copil și de aceea a urmat cursurile unui liceu cu profil auto din Cluj-Napoca. Pe urma s-a înscris la Facultatea de autovehicule rutiere din Brașov, la absolvirea căreia a dobîndit diploma de inginer. Și imediat după aceea a venit în uzină. I-a fost greu la început? Da, i-a

fost, dar a biruit, pentru că în liceu și în facultate s-a străduit să acumuleze cît mai multe cunoștințe de specialitate, iar în vacanțe, în loc să stea degeaba, s-a angajat ca muncitor în diferite ateliere și și-a însușit deprinderi practice de mecanic auto. Iar acum, iată-l în fruntea unui grup de tineri pasionați de meseria lor, grup din care fac parte inginerii Viorel Păceșilă și Cătălin Petcu, mecanicii de încercare Gheorghe Gavrilă, Vasile Gentoiu, Răzvan Birzu, Gheorghe Radu.

Primele succese sportive

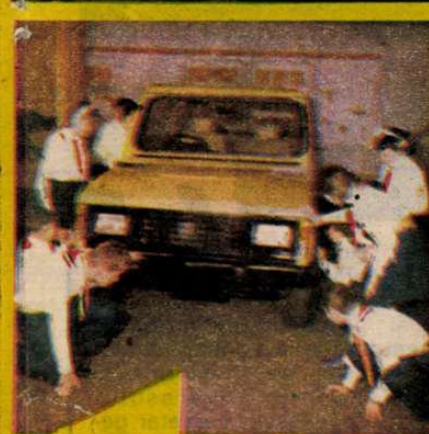
Ce fac în uzina acești tineri ingineri și mecanici de încercare? „Rostul nostru, precizează Constantin Dragomir, este acela de a reprezenta uzina în campionatele naționale de raliuri și de autocros și, strîns legat de aceasta, de a testa în condiții de extremă dificultate produsele uzinei: autoturismele Aro 24 și

Să descoperim împreună
ZIMBRUL
"CARPATILOR"

ARO

Aro 10, cu motoare diesel sau cu benzină, în toate variantele în care se fabrică. Facem probe de duranță, probe de consum, probe de fiabilitate și, cînd este cazul, propunem soluții noi pentru perfecționarea unor piese sau subsansambluri.”

Oprim în curtea uzinei și, înainte de a ne despărți, îl rugăm să ne spună ce succese sportive a obținut colectivul său în cele trei sezoane de cînd participă la competiții. Notăm în carnet că el, Dragomir, a fost în 1984 cel mai bun alergător de autocros cu o mașină Aro 10, ca anul trecut acest invidiat titlu și l-a însușit Gheorghe Gavrilă, ca tot anul trecut echipa Teste-competiții, în ansamblul ei, a devenit campioana națională de autocros. Dar acum, în 1986? Sezonul competițional din acest an încă nu s-a încheiat, însă se poate prevedea că tinerii ingi-



Pe traseul documentării în vederea acestui reportaj, autorul a întîlnit, atît în uzina cit și pe traseul de probă, mulți pionieri pasionați de motoare. Ei sînt piloți și mecanici de carturi, precum și constructori de diferite alte utilaje în cadrul cercurilor tehnico-aplicative pionierești din Cîmpulung Muscel.



neri și mecanici de sub conducerea lui Constantin Dragomir vor cîștiga din nou cîteva din titlurile puse în joc, într-o înfocată dispută sportivă cu colegii lor din celelalte două echipe ale uzinei: Probe și Prototip.

Uzina — un vast amfiteatru

Teste-competiții, Probe, Prototip! Trei grupări sportive din cadrul întreprinderii Aro, dar, în același timp, trei secții importante ale uzinei argeșene — deseori vizitată de pionieri și școlari —, care concurează la perfecționarea continuă a autoturismelor românești de teren, la sporirea prestigiului lor în cele peste 30 de țări în care se exportă.

Ne oprim în atelierul de probe funcționale. Mașinile abia ieșite de pe banda de montaj, strălucind orbitor în razele soarelui tomnatic, intră aici, la umbră, unde sînt luate în primire de mecanicii de încercare. Asemenea unor severi „profesori examinatori”, aceștia nu trec cu vederea nici o neglijență, nici un defect. Ei au misiunea să semneze certificatul de calitate pentru fiecare mașină în parte și o fac cu toată răspunderea.

Autoturismul este urcat pe o rampa pentru a i se face un minuțios examen static. Pe urmă este scos pe pista de încercare, din incinta întreprinderii, spre a i se „da pînteni”, cum spun mecanicii, și a se vedea dacă știe să demareze, să accelereze, să tragă, să fugă, să oprească...

Urmărim probele în tovarășia a doi oameni în puterea vîrstei, care lucrează în întreprindere de cîteva decenii: maștri C.T.C. Ion Pescaru și Virgil Tarbă, ei înșiși mecanici de încercare, iar cel de-al doilea, un iscusit alergător de autocros. Întrebăm: Cîte ture de pistă trebuie să se execute cu fiecare automobil? Ion Pescaru ne spune că se fac, în medie, două-trei ture, pe parcursul cărora examinatorul reușește să se edifice asupra stării mașinii. Și cînd ceva nu este în regulă, ce măsuri se iau? O măsură cît se poate de simplă, zice interlocutorul nostru: mașina este trimisă la remedieri!

Remarcăm faptul că în atelierul de probe și pe pistă lucrează foarte mulți tineri. Cei doi maștri ne spun că media de vîrstă a secției este de 20 de ani, aici experiența vechilor muncitori împletindu-se armonios cu entuziasmul tinerilor ieșiți de pe băncile școlilor în ultimii trei-patru ani.

Ce fel de școli urmează acești tineri? Întreprinderea Aro — ca și alte întreprinderi din țara noastră — a devenit un uriaș amfiteatru, o adevărată citadelă a învățămîntului teoretic și practic, pe lîngă ea sau chiar în incinta ei desfășurîndu-și activita-

tea o școală profesională, un liceu industrial de profil, o școală de maștri și o secție de subingineri a Universității din Brașov, cu specialitățile T.C.M. și Automobile. „Cînd am venit noi în uzină, remarcă ușor nostalgic Virgil Tarbă, cu cincisprezece sau douăzeci de ani în urmă, meseria încă se mai „fura”, adică se învăța după „ureche”. Acum, voință și cap să ai, că școli se găsesc cite vrei!”

O frîntură din istoria vie a întreprinderii

Inginerii Constantin Dragomir și Viorel Păceșilă, care ne-au însoțit tot timpul prin uzină, ne conduc, în cele din urmă, la secția Prototip. Aici întîlnim o veche cunoștință, maestrul Ion Pietrăreanu, care a devenit, cu 9 ani în urmă, cîștigătorul primului concurs de autocros organizat în țara noastră. Ne uităm cu admirație la acest om care poartă cu el o frîntură din istoria întreprinderii de la poalele Mateiașului. A venit în uzină cu 24 de ani în urmă, după ce a absolvit o școală profesională la București, și aici a rămas, fiind partaș la toate momentele importante ale creșterii întreprinderii și ale nașterii și perfecționării automobilului românesc de teren. A trecut prin toate secțiile uzinei, acumulînd o vastă experiență profesională, pe care acum o împărtășește cu dragoste tinerilor săi subalterni, mecanici de încercare de la Prototip, din rîndurile cărora cu greu poate selecta, pentru evidențiere, cîteva nume (Cornel Tiplea, Mihai Vintilă, Mihai Ungheanu), pentru că, după expresia sa, toți sînt băieți destoinici, devotați acestei frumoase meserii. E grea misiunea de mecanic-incercător la prototipuri? Este foarte grea și de foarte mare răspundere, de ea depinzînd, într-o măsură importantă, reușita viitoarei piese nou proiectate, a viitorului subsansamblu, a viitorului model de automobil. Ce calități îi trebuie unui tînăr pentru a deveni mecanic de încercare? Ion Pietrăreanu ni le înșiră pe degete: bună pregătire profesională, talent în minuirea volanului, dorință de perfecționare, cutanță, tărie în lupta cu greutățile.

Notăm toate acestea în caiet și le subliniem cu două linii, știînd că ele vin de la un om care a testat toate tipurile de mașini Aro și a făcut probe cu ele, la cererea partenerilor străini, în 16 țări ale lumii, de pe înălțimile Muntelui Santa Cătălina, din Cuba, și pînă în nisipurile fierbinți ale pustiei Sahara. Un om care face cînte profesiei sale și colectivului de muncă al uzinei muscelene.

DUMITRU LAZĂR
Foto: MIHAI NIEDL

RECOMANDĂRI TEMATICE

Privind activitatea cercurilor și cluburilor de dezbateri politico-ideologice din școli și case ale pionierilor și șoimilor patriei, pentru anul școlar 1986—1987

Pornind de la necesitatea intensificării și perfecționării activității de educare comunistă, revoluționară, patriotică a pionierilor și școlarilor, în spiritul Programului ideologic al partidului, al indicațiilor și orientărilor cuprinse în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, la marea adunare populară din municipiul București, prilejuită de deschiderea noului an de învățămînt, privind formarea omului nou, multilateral pregătit, cu înalte cunoștințe de specialitate, dar și politico-culturale, ideologice, „revoluționar în adevăratul sens al cuvîntului”, consiliile și comandamentele pionierești organizează, în toate școlile cu clase gimnaziale și în casele pionierilor și șoimilor patriei, cercuri și cluburi de dezbateri politico-ideologice. Acestea au rolul de a contribui la cunoașterea, înțelegerea și însușirea de către pionieri și școlari a politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la clarificarea unor termeni și noțiuni din domeniul economic, social, politic.

În anul școlar 1986—1987, în centrul activităților tuturor cercurilor și cluburilor de dezbateri politico-ideologice, se va situa înțelegerea și însușirea aprofundată a Directivelor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000. Se va acorda o importanță deosebită studierii, înțelegerii și însușirii de către pionieri a ideilor, orientărilor și aprecierilor cuprinse în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, prilejuite de sărbătorirea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, de desfășurarea lucrărilor Congresului al III-lea al oamenilor muncii, de inaugurarea noului Palat al pionierilor și șoimilor patriei și deschiderea noului an de învățămînt 1986—1987.

I TEME

Stadiul actual și perspectivele făuririi socialismului în patria noastră. Directivele Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000.

1. Obiectivul fundamental și sarcinile de bază ale dezvoltării economico-sociale în cincinalul 1986—1990.

2. Cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și introducerea progresului tehnic.

3. Dezvoltarea principalelor ramuri ale economiei naționale (industria, agricultura, silvicultura și protecția mediului înconjurător, transporturi și telecomunicații).

4. Dezvoltarea județelor și sistematizarea economico-socială a teritoriului.

5. Pregătirea forței de muncă, dezvoltarea învățămîntului.

6. Creșterea nivelului de trai, ridicarea calității vieții, scopul fundamental al politicii partidului nostru.

7. Orientările de perspectivă

ale dezvoltării economico-sociale a României în perioada 1991—2000.

Bibliografie

... - Directivele Congresului al XIII-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, Editura politică, București, 1984

... - Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, pag. 65—106

... - Planul național unic de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe perioada 1986—1990, Scinteia nr. 13 644 din 5 iulie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Adunarea solemnă prilejuită de aniversarea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, Editura politică, București, 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare rostită cu prilejul inaugurării noului Palat al pionierilor și șoimilor patriei, Scinteia din 29 iunie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Forumul tinerei generații, Editura politică, București, 1985

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Congresul al III-lea al oamenilor muncii, Scinteia din 5 septembrie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la marea adunare populară din Capitală prilejuită de deschiderea anului de învățămînt 1986—1987, Scinteia din 16 septembrie 1986



II TEME

Viața, activitatea și opera revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, înalt exemplu de muncă și viață pentru tinăra generație.

1. Tineretea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, înalt exemplu de abnegație și dăruire patriotică, comunistă.

2. Rolul important al tovarășului Nicolae Ceaușescu în lupta revoluționară a tineretului, în activitatea Comitetului Național Antifascist, în timpul procesului de la Brașov din iunie 1936 și în organizarea Marii demonstrații antifasciste și antirăzboinice de la 1 Mai 1939.

3. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român — eveniment cu semnificații majore în dezvoltarea României socialiste.

4. Dezvoltarea armonioasă și unitară a patriei noastre, a tuturor județelor țării, principiu fundamental al politicii partidului nostru, rod al gândirii economice a secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

5. Creșterea continuă a bunăstării întregului popor și crearea unei noi calități a vieții — scopul fundamental al politicii partidului, al activității neobosite a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

6. Îndrumarea nemijlocită a activității tineretului și copiilor, a organizațiilor lor revoluționare de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român — garanție sigură a formării și dezvoltării comuniste, revoluționare a tineretului din patria noastră.

7. Concepția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind rolul istoriei poporului nostru ca principal factor de educație patriotică, revoluționară a tinerei generații.

8. Contribuția Partidului Co-

munist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la dezvoltarea teoriei și practicii revoluționare contemporane, a concepției materialist-dialectice și istorice.

9. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele R.S.R., despre necesitatea promovării unei politici de pace, destindere, progres și înțelegere între națiuni.

Bibliografie

... - Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, pag. 65—106

... - Directivele Congresului al XIII-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, Editura politică, București, 1984

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Sesunea solemnă comună consacrată împlinirii a 40 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, Scinteia din 23 August 1984

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Adunarea solemnă prilejuită de aniversarea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, Editura politică, București, 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare rostită cu prilejul inaugurării noului Palat al pionierilor și șoimilor patriei, Scinteia din 29 iunie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la Forumul tinerei generații, Editura politică, București, 1985

Nicolae Ceaușescu - Cuvîntare la marea adunare populară din Capitală prilejuită de deschiderea anului de învățămînt 1986—1987, Scinteia din 16 septembrie 1986

... - „Partid iubit, părinte drag îți mulțumim”, București, 1980, pag. 98—179

... - Exemplul eroic al luptătorului neîfricat pentru triumful idealurilor comuniste, tineretea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, volum editat de Scinteia Tineretului, 1981

... - „Generația Epocii Nicolae Ceaușescu”, volum editat de C.C. al U.T.C., 1983

... - „Activitatea revoluționară, patriotică a tovarășului Nicolae Ceaușescu — exemplu suprem și strălucit model de acțiune pentru tinăra generație”

III TEME

Educația patriotică, revoluționară, comunistă a tinerei generații — obiectiv de bază al po-

liticii P.C.R.

1. Conceptul de patriotism în Programul Partidului Comunist Român, în gândirea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Conținutul și trăsăturile patriotismului revoluționar, socialist.

2. Dragostea față de patrie — componentă fundamentală a profilului moral al tinerei generații, îndatorire supremă a pionierilor și școlarilor din patria noastră.

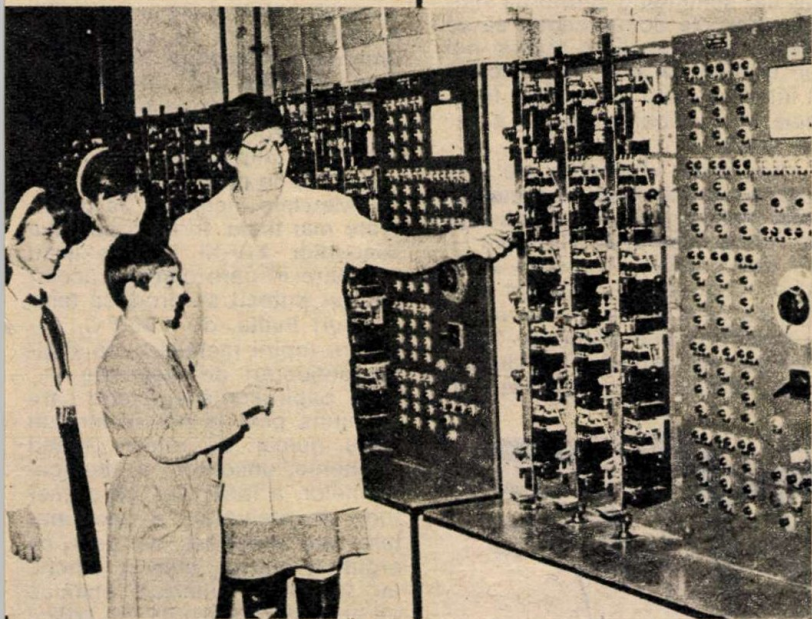
3. Cunoașterea luptei pentru libertate socială și națională, pentru independență — mijloc important de educare patriotică, revoluționară a pionierilor și școlarilor din patria noastră.

4. Partidul Comunist Român — continuatorul celor mai

9. Locul și rolul istoriei poporului român în istoria universală.

Bibliografie

- ... - Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Editura politică, 1975
- Nicolae Ceaușescu - Raport la cel de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român, București, Editura politică, 1984
- Nicolae Ceaușescu - Expunere la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din iunie 1982, București, Editura politică, 1982
- Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Consta-tuirea de lucru pe problemele muncii or-ganizatorice și politico-educative, Scin-teia din 5 august 1983
- Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la A-dunarea solemnă prilejuită de aniversa-re a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, Editura politică, București, 1986
- Nicolae Ceaușescu - Cuvintare rostită cu prilejul inaugurării noului Palat al pio-



glorioase tradiții de luptă revoluționară ale poporului român.

5. Cunoașterea mărețelor realiza-ri și transformări economi-co-sociale petrecute în România socialistă — mijloc important de educație în spirit patriotic, revoluționar a pionierilor și școlari-lor.

6. Participarea activă la dez-voltarea economico-socială a țării — îndatorire patriotică funda-mentală a pionierilor și școlari-lor. Cultivarea mândriei națio-nale, a respectului și prețuirii realizărilor poporului nostru.

7. Lupta pentru menținerea păcii — trăsătură definitorie a istoriei poporului român; concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii So-cialiste România, privind înfăp-tuirea unei păci trainice, a de-zarmării generale și în primul rînd a dezarmării nucleare.

8. Educarea în spiritul patrio-tismului socialist și al solidarității internaționale — componentă principală a formării conștiinței patriotice, revoluționare, comu-niste a tinerei generații.

nierilor și șoimilor patriei, Scinteia din 29 iunie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Forumul tinerei generații, Editura politică, Bucu-rești, 1985

... - "Omagiul dragostei nețărnută din inimile noastre de copii", volum editat de C.N.O.P., 1984

... - Probleme fundamentale ale educa-ției revoluționare, patriotice, sociale a maselor, ale activității politico-ideol-ogice a P.C.R., București, Editura politică, 1980.

IV TEME

Probleme ale politicii partidu-lui în domeniul educației și învătămîntului, al pregătirii forței de muncă. Învătămîntul românesc — un învățămînt modern, revoluționar.

1. Învătămîntul — factor prin-cipal de cultură și civilizație, de educare a omului nou.

2. Perfecționarea și moderni-zarea permanentă a învățămîn-tului de toate gradele, dezvoltarea sa pe baze revoluționare, în strînsă legătură cu cerințele vieții economice și social-cultu-rale ale României.

3. Creșterea și modernizarea bazei materiale a învățămîntului, grija constantă a P.C.R. față de formarea și educarea tinerei ge-ne-rații.

4. Educarea prin muncă și pentru muncă a tinerei generații — obiectiv permanent al întregii activități politico-educative.

5. Patriotismul, dragostea și devotamentul față de țară, ex-presie a conștiinței revoluționare comuniste.

6. Principiile eticii și echității socialiste — îndreptar de muncă și viață pentru tinăra generație.

7. Formarea și dezvoltarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață. Caracterul anacronic al manifestărilor mis-tico-religioase.

8. Orientarea școlară și profes-ională în strînsă concordanță cu necesarul de cadre pentru domeniile activității economice și sociale.

9. Învătămîntul și revoluția tehnico-științifică contem-porană.

10. Sarcini ce revin Organiza-ției Pionierilor pentru atragerea tuturor școlarilor la activitatea de muncă și învățură, pentru intensificarea eforturilor în vederea obținerii unui salt cali-tativ în întreaga activitate șco-lară.

Bibliografie

... - Programul P.C.R. de făurire a socie-tății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, pag. 111-165

Nicolae Ceaușescu - Expunere la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din iunie 1982, București, Editura politică, 1982, pag. 11-16, 27-38, 40, 47-69

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Consta-tuirea de lucru pe problemele muncii or-ganizatorice și politico-educative, Scin-teia din 5 august 1983

Nicolae Ceaușescu - Mesajul adresat cu ocazia aniversării a 35 de ani de la crearea Organizației Pionierilor, Cuteză-torii nr. 27-28/1984

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Congre-sul științei și învățămîntului, Editura po-litică, 28 noiembrie 1985

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Adunarea solemnă prilejuită de aniversarea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, Editura po-litică, București, 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare rostită cu prilejul inaugurării noului Palat al pio-nierilor și șoimilor patriei, Scinteia din 29 iunie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Forumul tinerei generații, Editura politică, Bucu-rești, 1985

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la marea adunare populară din Capitală prilejuită de deschiderea anului de învățămînt 1986-1987, Scinteia din 16 septembrie 1986

... - Legea educației și învățămîntului, Editura didactică și pedagogică, Bucu-rești, pag. 5-9, 14-32

... - Constituția Republicii Socialiste România

... - Scinteia Tineretului, organ al C.C. al U.T.C., lunile mai-septembrie 1986

V TEME

Probleme ale vieții internaționale contemporane. România socialistă — promotoare a păcii și colaborării internaționale.

1. Concepția Partidului Co-munist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la natura și principiile relațiilor internaționale contemporane.

2. Principiile politicii externe a partidului și statului nostru.

3. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar ge-neral al Partidului Comunist Ro-mân, președintele Republicii So-cialiste România, despre necesi-tatea promovării unei politici de pace, destindere, progres și în-telegere între națiuni.

4. Concepția partidului nos-tru, a secretarului său general, cu privire la problema păcii și războiului în epoca noastră. Dreptul fundamental al omeni-lor, al popoarelor la pace, la viață, la existență liberă și demnă.

5. Oprirea cursei înarmărilor și trecerea la înfăptuirea dezarmării — condiție a apărării și consolidării păcii. Concepția și inițiativele României în pro-blema dezarmării.

6. Lichidarea subdezvoltării și făurirea unei noi ordini econo-mice internaționale.

7. Creșterea rolului Organiza-ției Națiunilor Unite în promo-varea păcii și destinderii între popoare. Propuneri ale R.S. România în cadrul O.N.U. priv-ind soluționarea marilor pro-bleme ale lumii contemporane.

8. Dominația imperialistă, co-lonialistă și neocolonialistă — cauza fundamentală a frînării progresului economic și social. Lupta popoarelor împotriva im-perialismului, a oricăror forme de dominație și dictat, pentru emanciparea economică, poli-tică, socială și spirituală.

9. Tineretul — factor activ în lupta pentru pace și progres; Anul Internațional al Tineretului.

10. Anul Internațional al Păcii — acțiuni de solidaritate ale tu-turor forțelor progresiste din în-treaga lume pentru dezarmare și pace.

Bibliografie

... - Programul P.C.R. de făurire a socie-tății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, pag. 174-211

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la deschi-derea Forumului tinerei generații, Edi-tura politică, București, 1980, pag. 21-29

Nicolae Ceaușescu - Raport la Conferin-ța Națională a P.C.R. - 16-18 decembrie 1972, pag. 56-77.

Mesajul de pace adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu tuturor copiilor pa-triei, întregului nostru tineret, tuturor copiilor lumii, Scinteia din 2 iunie 1983

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Sesi-nea solemnă comună consacrată impli-nirii a 40 de ani de la revoluția de elibe-rare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, Scinteia din 23 August 1984

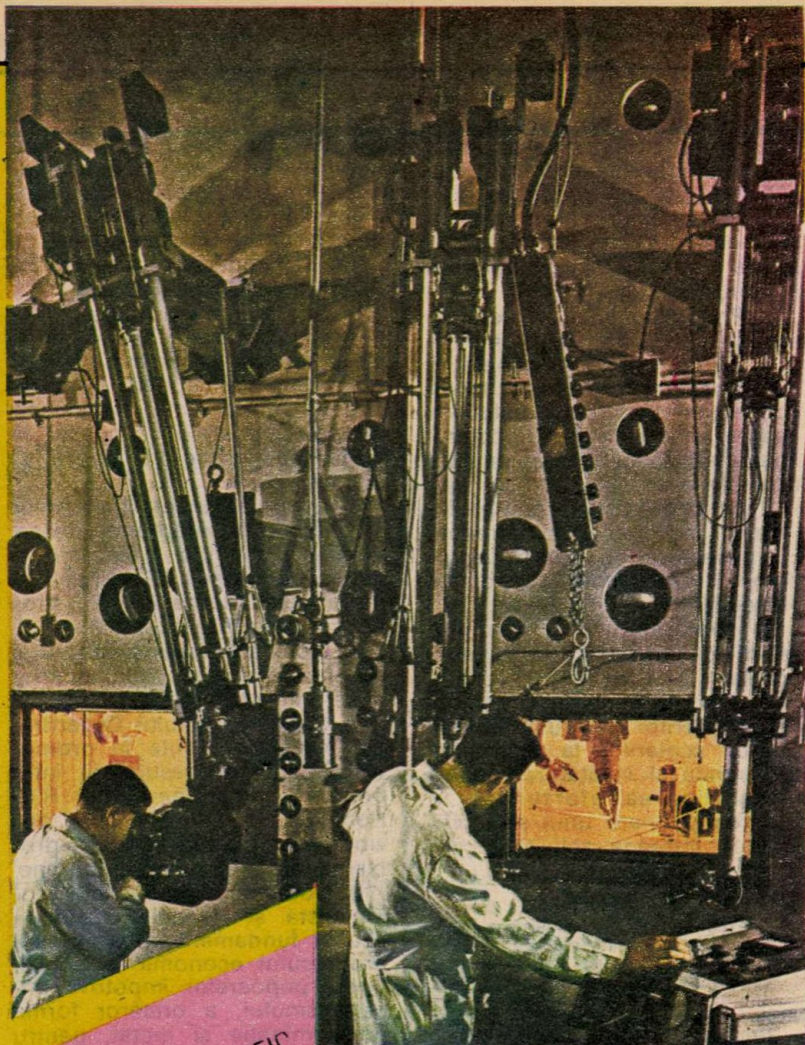
Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Adunarea solemnă prilejuită de aniversarea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, Editura po-litică, București, 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare rostită cu prilejul inaugurării noului Palat al pio-nierilor și șoimilor patriei, Scinteia din 29 iunie 1986

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la Forumul tinerei generații, Editura politică, Bucu-rești, 1985

Nicolae Ceaușescu - Cuvintare la marea adunare populară din Capitală prilejuită de deschiderea anului de învățămînt 1986-1987, Scinteia din 16 septembrie 1986

... - Scinteia - organ al C.C. al P.C.R., lu-nile ianuarie-septembrie 1986.



PRIETENII
ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

ORIGINILE CHIMIEI

Putem științe cunosc azi o atît de puternică dezvoltare ca știința chimiei. În jurul nostru totul conține, într-un fel sau altul, aportul chimiștilor. Într-adevăr, navele cosmice sînt create din materiale ce nu există ca atare pe Pămînt; aparatele de radio, casetofoanele, automobilele, sticlourile, ambalajele — toate sînt tributare chimiei, una dintre cele mai vechi științe cunoscute de omenire.

Termenul de chimie însemna în antichitate altceva decît în zilele noastre: el desemna așa-zisa artă de a transforma metalele obișnuite în... aur și îl întîlnim pentru prima dată cu acest înțeles într-un manuscris al învățatului grec Zosim, pe vremea împăratului roman Diocletian (284—305 e.n.).

Desigur, arabilor, care au cu-

cerit Orientul apropiat, chimia li s-a părut o știință deosebit de interesantă, datorită tocmai pretenției sale de a transforma totul în aur. Ei au adăugat în fața termenului chimie articolul arab **al** și așa s-a născut cuvîntul **alchimie**, care s-a răspîndit odată cu marile cuceriri arabe, în evul mediu putînd fi întîlnit în întreaga Europă Occidentală.

Aceasta ar fi originea termenului de chimie. Odată cu formarea științei moderne, idealul alchimistilor de a transforma plumbul în aur s-a dovedit o himeră. Savanții au renunțat la particula **al**, vorbind din nou de chimie, înțelegă în sensul actual al termenului.

Ce urmăreau alchimisții?

Așa cum am arătat, alchimisții credeau că este posibil să trans-

forme metalele obișnuite în aur. Ideea transmutării metalelor se întîlnește la diferite popoare încă din timpuri străvechi. Ideea se baza pe o anumită filozofie a naturii, care este formulată cu claritate în Grecia antică. Astfel, pentru Tales din Milet (624—547 î.e.n.), totul în univers este format din apă, considerată ca element primordial, unic. Empedocle (490—430 î.e.n.), alt filozof grec, considera că totul în lume rezultă din combinarea a patru elemente: foc, aer, apă și pămînt. Desigur, trebuie să vedem aici o gîndire materialistă în formă embrionară, care considera că tot ce există în Univers rezultă din combiarea unui număr finit de elemente primordiale. Plecînd de aici, filozofii antici conchideau că este posibil ca, schimbînd proporția dintre diferitele componente, să se treacă de la ceea ce numim noi un element la altul. În particular îi interesa aurul ca element final, dată fiind valoarea mare a acestui metal.

Progresele ulterioare ale chimiei au arătat însă că **transmutația** metalelor în aur — așa cum se numea operația respectivă — nu este posibilă. Treptat s-a degajat noțiunea de element chimic ca ceva stabil, ce nu poate fi modificat prin procedee fizice sau de altă natură. S-au descoperit atomii, care sînt cele mai

tuia. Întrevăzuți ca fiind la baza materiei de filozofii antici Democrit și Leucip, atomii au devenit baza chimiei moderne. Ei au apărut ca fiind deosebit de stabili față de agenții chimici sau fizici, pîrindu-li-se savanților din secolul al XIX-lea ca eterni. Alchimia devenise imposibilă. Visul alchimistilor a fost abandonat, iar alchimia a fost înlocuită de chimie, definită drept știință care se ocupă cu studiul structurii, proprietăților și transformărilor substanțelor prin regruparea atomilor și modificarea legăturilor dintre aceștia.

Originile chimiei

Chimia este o știință cu puternice rădăcini în practică și preocupările chimice ale omului sînt probabil tot atît de vechi ca și omenirea. Arheologii arată că și omul primitiv era interesat de probleme de chimie practică — fie că era vorba de obținerea coloranților utilizați în scopuri estetice, fie de prelucrarea ceramicii. Metalele încep să fie prelucrate mai tîrziu. În Mesopotamia veacurilor XIV-XI î.e.n. existau cuptoare în care oamenii acelor timpuri puteau să producă temperaturi înalte, de 1 200° C, necesare topirii metalelor, ca și altor prelucrări de materiale.

Pe papyrusurile egiptene care au ajuns pînă la noi se află un mare număr de rețete privind obținerea unsoarelor, a medicamentelor, a fardurilor, ca și metode de prelucrare a unor metale care se topecs mai ușor, ca argintul, cuprul, staniul, zincul. Iar faptul că analizele chimice ne arată că bronzurile din epoca ce îi poartă numele cu aceeași compoziție pe zone geografice întinse dovedește că încă din preistorie exista ceea ce am putea numi un schimb de informații tehnologice.

Antichitatea avea, desigur, cunoștințe chimice incomparabil mai reduse ca noi. Nici chiar conceptul de element chimic nu exista, nici acela de combinație chimică în sens contemporan.



Cei vechi cunoșteau doar șapte metale, pe care le puneau în legătură cu cele șapte planete ce pot fi văzute cu ochiul liber. Caracterul fantezist al acestei teorii nu mai trebuie subliniat. Dar aceste naive teorii au condus la apariția alchimiei.

Faurarii de „minuni“

Chimia evului mediu a fost alchimia. Într-o epocă în care cunoștințele științifice erau foarte reduse, într-o perioadă de obscurantism, de lipsuri de tot felul, o serie de oameni, alchimiști, se preocupau de studierea legilor naturii și, cu posibilitățile lor, experimentau, căutând să obțină aur. Aur nu au obținut, dar, din nenumăratele experiențe făcute, omenirea a ajuns în posesia a numeroase rezultate importante. Este suficient să arătăm că unul dintre cei mai cunoscuți alchimiști, Paracelsus (1493—1541), a introdus în arsenalul medicinei, drept medicamente, elemente chimice care s-au impus apoi vreme îndelungată: sulful, mercurul, sarea au fost utilizate pentru prima dată de el în tratarea unor maladii. Albert cel Mare, alt alchimist vestit, a reușit să construiască automate perfecționate și se relatează că el posedă un „cap vorbitor“ — fără îndoială un automat cu aspect de cap uman, care producea și o voce sintetizată prin procedee mecanice. El a rămas celebru și prin așa-numita „vară a lui Albert“: în plină iarnă a prezentat unui personaj celebru fructe și legume proaspete ca vara — acestea fiind, desigur, conservate foarte bine prin anumite procedee necunoscute contemporanilor săi.

Trebuie oare să mai adăugăm că în ochii contemporanilor medievali ai alchimiștilor asemenea realizări apăreau ca supranaturale? Din această cauză a și rămas peste veacuri noțiunea de alchimist apropiată celei de vrăjitor, de ins înzestrat cu puteri care depășesc înțelegerea obișnuită.

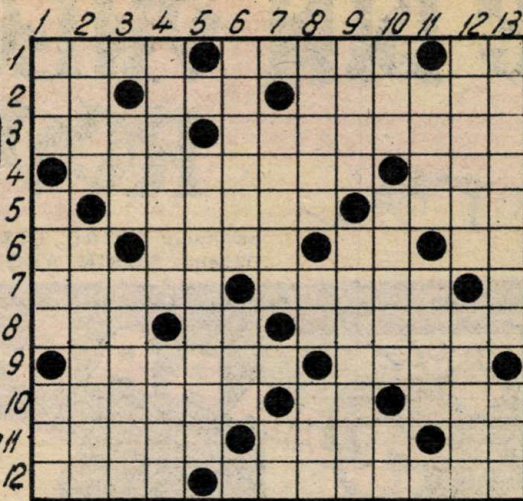
Azi încercările alchimiștilor ni se par puerile, dar nu și concepția lor fundamentală, care, pentru epoca respectivă și dincolo de aura de mister cu care le plăcea să se înconjure, era mult mai aproape de știință decât bișERICA, de pildă, care i-a condamnat fără drept de apel.

Din experiențele alchimiștilor putem trage o învățătură fundamentală: legile naturii pot fi aflate de către cei care o cercetează și au o viziune științifică asupra naturii. Această imagine nu ne este dată de la început, dar, prin eforturi organizate, omenirea poate smulge orice secret al naturii.

EDMOND NICOLAU



CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP



Pe ploaie

ORIZONTAL: 1) Autorul piesei „Omul care aduce ploaia“. Încălțăminte contra ploii. Simbolul nichelului. 2) Dinul. Picături de ploaie. Furtună puternică. 3) Autorul tabloului „Ploaia de aur a lui Zeus“. După ploaie. 4) Toba de ploaie. Localitate în vestul Indiei. 5) Îi tună și-i fulgeră. Vioiciune (fig.). 6) Începe spălatul. Localitate în U.R.S.S. Picături de ploaie. Poftește. 7) Strop de plumb. A se alipi. 8) Horn. Torent incipient. A progrese. 9) Lacuri. Aceștia (reg.). 10) Daruri. Acut. Anul trecut (abr.). 11) Plutesc ca norii. Ploaie. Udrea Ilie. 12) Feline de tot... hazul. Genialul creator al poeziei „Ce te legeni...“

VERTICAL: 1) Ploaie cu fulgi. Autorul poeziei „Plouă“. Cam tare. 2) Localitate în Canada. Ani cu multă ploaie. 3) În acest loc. A scris poezia „Ploaia“ (Magda). 4) Haină de ploaie. Parte a cerului marginită de linia orizontului (pl.). 5) Stropi de ploaie. 6) Măsura pentru o ploaie torențială (pl.). Sap. 7) A expune. La umbrelă! 8) Sclipit. În depărtare. Agenția de Dezvoltare Internațională (abr.). 9) Ploiești. Pictor și peisagist rus, creatorul pinzei „După ploaie“. 10) Dungă. Timp ploios. Cute. 11) Corpuri fluide. Nu-i asta! 12) Luntrași, corăbieri. Nu ține minte. 13) O zonă a corpului cu o bogată distribuție a nervilor. Crește după ploaie.

Dicționar: ACIT, ALMA.

UN NOU CONCURS:

ARENA MATEMATICIENILOR...

la dispoziția cititorilor!

În numărul de astăzi, revista noastră găzduiește cercul „Prietenii adevărului științific“ de la Școala din comuna Suplac, județul Mureș, care propune cititorilor noștri mai multe probleme. Înființat în anul școlar 1983—1984, cercul și-a largit mereu sfera de activitate, devenind multidisciplinar. Conducătorul cercului este profesorul Viorel Pădurar.

Și acum, problemele trimise în numele cercului de către Doina Vintilă, din clasa a VI-a.

1) NUMAI CU 1

Găsiți două numere alcătuite numai cu cifra 1, care numere fie că sint adunate, fie că sint înmulțite, dau același rezultat.

2) ÎNCERCAȚI ȘI VOI

Plasați numerele 1, 2, 3, 4 — luate fiecare de cîte patru ori — într-un pătrat compus din 16 căsuțe dispuse 4/4, astfel încît suma lor pe fiecare rînd, coloană și pe cele două diagonale să fie 10.

3) PERSPICACITATE

Puneți între cifrele din cele șapte rînduri care urmează semnele matematice necesare pentru ca, în urma efectuării operațiilor, peste tot să rezulte 1.

1 2 3 = 1
1 2 3 4 = 1
1 2 3 4 5 = 1
1 2 3 4 5 6 = 1
1 2 3 4 5 6 7 = 1
1 2 3 4 5 6 7 8 = 1
1 2 3 4 5 6 7 8 9 = 1

4) SCĂDERE

Scădeți douăzeci și doi din douăzeci, astfel încît să obțineți... optzeci și opt!

CUTEZĂTORII 44

Redacția revistelor pentru copii — București

Redactor șef: ION IONĂȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA

Responsabil de număr: ILEANA PIȚA

Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: IOAN MIHAILESCU

Redacția Piața Științei nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRATIA, Editura „Știința“
TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cîțkora din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA“ — Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1 50 lei



TICUȚĂ CEL UITUC

IMAGINEA DE MAI SUS FACE PARTE DINTR-UN FOARTE FRUMOS FILM ISTORIC ROMÂNESC.

ADUTAȚI-L PE TICUȚĂ CEL UITUC, SĂ-ȘI AMINTEASCĂ NUMELE REGIZORULUI, NUMELE PROTAGONISTULUI PRINCIPAL, PRECUM ȘI TITLUL FILMULUI.



Foto: Mihai Niede

Doi pasionați ai motoarelor.

COPERTĂ NOASTRĂ

Dragi cititori, soluțiile voastre sint așteptate la cercul „Prietenii adevărului științific“ de la Școala Suplac, județul Mureș, care le vor selecționa pe cele corecte, iar dintre participanții care vor prezenta toate soluțiile exacte se vor trage la sorți cinci câștigători. Aceștia vor fi anunțați redacției noastre, care le va oferi premii. Cum este firesc, tinerii matematicieni din Suplac se vor abține să participe la concurs. Tuturor — succes!



DE DIN VALE DE ROVINE

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU
Desene: SORIN ANGHEL

Rezumatul episodului precedent:

Trimis de Mircea cel Mare să spioneze pe otomanii din cetatea Nicopole, după multe peripeții, viteazul Ursea ajunge în preajma acesteia unde ucide o santinelă. Deodată însă...

4

AAAAAA

ESTI ÎNCONJURAT!
PREDĂ-TE!

ALARMAȚI DE STRIGĂTELE
SANTINELEI, IENICERII ALER-
GAU DE PRETUTINDENI, ÎNCON-
JURÂNDU-L PE URSEA.

IENICERI: TRUPE DE INFANTERIE OTOMANE

NU MĂ DAU PRINS
NICIODATĂ!

IUGUF, SĂGEATA TA NU
ȘI-A GRESIT ȚINTA NICIODATĂ!
IL VREAȚI VIU PE GHIAUR!

GHIAUR: NUME DAT DE OTOMANI ROMÂNILOR.

ARUNCĂȚI-L ÎN TEMNITĂ!
MIINE ÎL VOM SUPUNE LA
CAZNE SĂ AFLĂM DE CE
NE DĂ ȚIRCOALE! SĂ ÎSE
DEA DE MÎNCARE, SĂ SE ÎN-
TREMZEZE CĂ SA ȚINĂ LA
CHINURI!

TEMNICERUL CREZU CĂ
LUI URSEA I SE SFÎRȘISE-
RĂ ZILELE, DREPT CARE SE
APLECA ASUPRA-I FĂRĂ GRIJĂ
DIN UMBRA ȚIȘII ÎNSĂ FLO-
REA CARE-L ÎZBÎ CU PUMNUL
ÎN CAP, DOBORÎNDU-L.

DUPĂ MINE,
URSEO!

NU TE TEME, SÎNT ROMÂN, CA
TINE. FLOREA ÎMI ZICE. AM VENIT
IERI NOAPTE, HOTĂRÎT S-O SAL-
VEZ PE SORA MEA, MĂLINA, CĂ-
ZUTĂ PRIZONIERĂ LA BEGUL NI-
COPOLEI. DAR IENICERII M-AU
SIMȚIT PE CÎND DAM ȚIRCOALE
ȘI AU REUȘIT SĂ MĂ PRINDĂ.
TU CINE EȘTI?

SÎNT URSEA, CĂPITA-
NUL LUI MIRCEA VODĂ.
MARIA SA MI-A DAT
GRABNICĂ MISIUNE SĂ
SPIONEZ DUȘMANUL...

TREBUIE SĂ SCĂPĂM DE AICI.
TOCMAI TREBUIE SĂ SOSEASCĂ
TEMNICERUL CU MÎNCARE. AM UN
PLAN DE FUGĂ. PREFATE MORT,
URSEA!

NU-MI VA FI GREU,
CU RANA ASTA!



Curtezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

45

JOI, 6 NOIEMBRIE 1986,
ANUL XX (NR. 996)



CADRAN POLITIC

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a efectuat miercuri, 29 octombrie, o vizită de lucru la Întreprinderea „Autobuzul” din Capitală, principală unitate producătoare de mijloace de transport în comun din țara noastră.

Vizita s-a desfășurat în climatul de intensă activitate creatoare în care oamenii muncii din întreaga țară acționează pentru transpunerea în viață a sarcinilor și orientărilor formulate de secretarul general al partidului în cuvântările rostite la recenta plenară a C.C. al P.C.R. și la sesiunea Marii Adunări Naționale, pentru îndeplinirea ritmică, integrală, la toți indicatorii, cantitativi și calitativi, a planului pe 1986 și pregătirea corespunzătoare a producției anului viitor. Hotărîrea de neclintit a oamenilor muncii bucu-reșteni de a face totul pentru încheierea cu rezultate cât mai bune a primului an al celui de-al optulea cincinal și-a găsit o elocventă expresie în manifestările pline de căldură cu care puternicul detașament muncitoresc al Întreprinderii

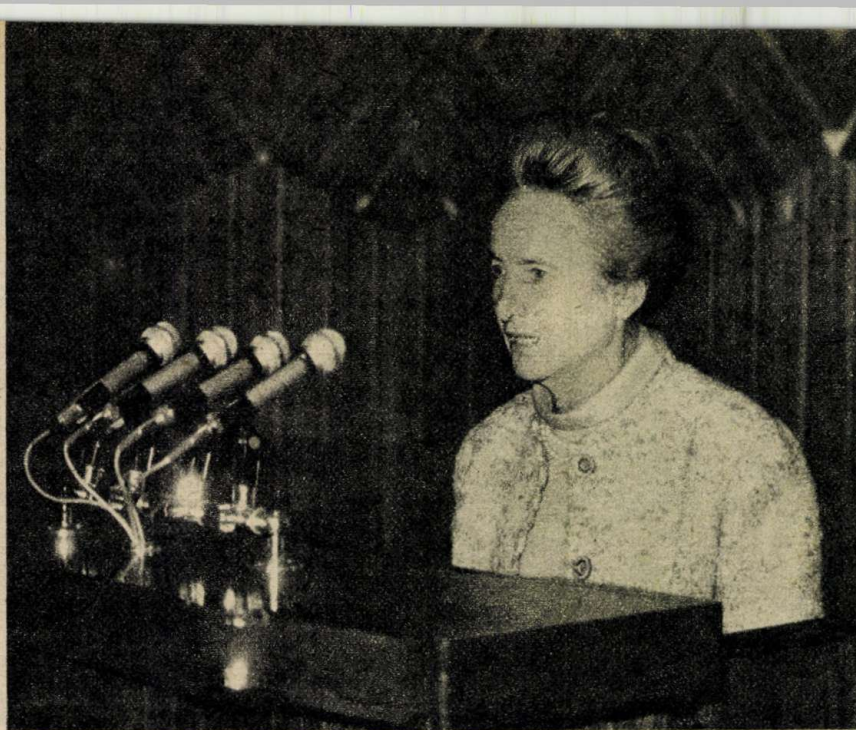
„Autobuzul”, mii de locuitori ai Capitalei l-au întâmpinat, la sosire, pe conducătorul partidului și statului nostru.

În cadrul vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat noile tipuri de autobuze, troleibuze, microbuze și autoutilitare de diferite puteri, capacități și grad de confort, expuse pe platoul din fața întreprinderii. Modelele prezentate reflectă preocuparea specialiștilor, a oamenilor muncii de aici de a concepe și realiza produse care să satisfacă cât mai bine exigențele în continuă creștere ce se manifestă pe piața internă și externă.

Analizînd caracteristicile tehnico-funcționale ale noilor mijloace de transport în comun, secretarul general al partidului a indicat să se revadă proiectele de execuție a tuturor modelelor prezentate, precum și tehnologia de fabricație și să se găsească soluții pentru îmbunătățirea performanțelor constructive ale produselor realizate la Întreprinderea „Autobuzul” prin creșterea capacității de transport, reducerea consumului de metal și carburanți, sporirea performanțelor în exploatare și a competitivității lor pe piața externă.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat secția de montaj general a întreprinderii, unde se aflau, în diverse faze de execuție, autoutilitare, autobuze – simple și articulate –, precum și troleibuze.

Mulțumind pentru vizita efectuată, gazdele l-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că oamenii muncii de la Întreprinderea „Autobuzul”, care au acumulat de-a lungul anilor o bogată experiență, vor acționa, cu dăruire și abnegație, cu răspundere muncitorească, pentru transpunerea întocmai în viață a orientărilor și indicațiilor primite cu acest prilej, pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pe întregul cincinal.



Sub președinția tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, a avut loc, joi, 30 octombrie, în Capitală, plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului.

Plenara a analizat rezultatele obținute în îndeplinirea planului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic pe anul 1986, în modernizarea învățămîntului și perfecționarea pregătirii forței de muncă și, îndeosebi, măsurile ce se impun în vederea realizării integrale, în cele mai bune condiții, a sarcinilor trasate de partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acestor importante domenii de activitate, pentru perioada actualului cincinal și în perspectivă, în lumina hotărîrilor Congresului al XIII-lea al P.C.R.

În deschiderea lucrărilor, întâmpinată cu îndelungi aplauze, a luat cuvîntul tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu.

În rapoartele supuse dezbaterii plenarei, ca și în luările de cuvînt, s-a dat o înaltă apreciere contribuției determinante a secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la stabilirea și înlăptuirea mărețelor obiective de dezvoltare economico-socială a pa-

triei, de ridicare a nivelului de trai și a gradului de civilizație al întregului popor, la organizarea și conducerea operei istorice de edificare a socialismului și comunismului în țara noastră, la creșterea prestigiului internațional al României și la afirmarea ei liberă și demnă în rîndul națiunilor lumii.

În același timp, s-a dat expresie prețuirii deosebite față de prestigioasa activitate desfășurată de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om de știință, de largă recunoaștere internațională, activist de seamă al partidului și statului nostru, care, cu înaltă competență, îndrumă și coordonează întreaga muncă pe tărîmul cercetării, învățămîntului și culturii, orientează ferm potențialul științific și tehnic în direcția soluționării problemelor majore privind dezvoltarea intensivă, modernă, a economiei naționale, progresul general al țării.

În spiritul orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, al hotărîrilor Congresului al XIII-lea al P.C.R., participanții la plenară au examinat, cu înaltă exigență și răspundere comunistă, modul în care s-a realizat planul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic în perioada ianuarie-octombrie 1986, precum și programele de măsuri stabilite în scopul îndeplinirii tuturor sarcinilor prevăzute pe acest an și pe întregul cincinal.

Participanții la plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului au adoptat un Apel prin care adresează savanților, cercetătorilor, intelectualiilor de pretutindeni, precum și conducătorilor de stat, guvernelor, tuturor oamenilor politici chemarea de a-și uni eforturile și a conlucra strîns pentru înlăptuirea dezarmării nucleare și generale, pentru apărarea păcii – bunul cel mai de preț al omenirii – pentru progresul continuu și asigurarea viitorului întregii lumi.

Gînd de copil

*Eu cred într-o planetă vie
Cu flori și multe bucurii,
În zarea lumii sîdfie
Și-n glasurile de copii.*

*Eu cred în cerul fără nori
Și cred în valul lin al mării,
Eu cred în steagul tricolor
Și în conducătorul țării.*

*Eu cred că în această lume
Războaiele nu vor mai fi,
Eu cred în ziua cea de mîine
În frumusețea ce va dăinu.*

COLUMBIA VĂILEANU
cl. a VIII-a,
Vișeu de Sus, jud. Maramureș



ROMÂNIA – ȚARĂ A PĂCII!

De pe pămîntul României a pornit o nouă inițiativă de pace, un nou și stăruitor demers pentru apărarea dreptului suprem al oamenilor, al popoarelor la existență, la viață, la securitate și liniște. Este vorba despre propunerea formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind reducerea de către România, în acest an, cu 5 la sută, a efectivelor, armamentelor și cheltuielilor militare, amplu și riguros științific argumentată în magistrala cuvîntare rostită de președintele țării la Sesiunea Marii Adunări Naționale, devenită lege prin votul unanim și insuflit al înaltului for legislativ și care urmează a fi supusă unui referendum, la 23 noiembrie 1986.

Din inițiativa și prin cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu, țara noastră a oferit din nou un înalt exemplu de superioară înțelegere a comandamentelor și imperativelor fundamentale ale etapei pe care o străbatem, de înaltă grijă și răspundere față de prezentul și viitorul planetei. Acum, cînd omenirea se află la un moment de răscruce al existenței sale, cînd este în joc soarta întregii omeniri, a vieții pe Terra, România, președintele Nicolae Ceaușescu au dovedit, încă o dată, că se poate trece de la vorbe și declarații de intenții, la fapte, acțiuni și măsuri concrete pentru asigurarea păcii, pentru eliberarea omenirii de spectrul unei conflagrații nucleare nimicitoare, pentru ridicarea uriașei poveri a cursei înarmărilor de pe umerii popoarelor. Prin aceasta, noua inițiativă a președintelui Nicolae Ceaușescu dobindește o uriașă valoare principială și practică, jalonînd singura cale pe care statele trebuie să o urmeze în gravele împrejurări de astăzi: oprirea escaladei înarmărilor, reducerea cheltuielilor militare, trecerea la măsuri hotărîte de dezarmare. Actul politic al României își sporește cu atît mai mult însemnătatea, cu cît astăzi, cînd omenirea iro-

sește pentru înarmare uriașe resurse materiale și financiare, un inestimabil potențial științific, pe întinse zone ale globului bintuie sărăcia și foametea, bolile și neștiința de carte, fiind, adică, uriașe probleme econo-

„Realitatea, viața demonstrează, cu puterea faptelor de netăgăduit, că planurile de dezvoltare economico-socială ale fiecărui popor — deci și ale poporului nostru — se pot realiza numai în condiții de pace. De aceea, în întreaga noastră activitate internațională acționăm cu hotărîre pentru dezvoltarea unei largi colaborări economice și tehnico-științifice cu toate statele lumii, pentru înfăptuirea dezarmării nucleare și convenționale, pentru pace — bunul cel mai de preț al omenirii.”

NICOLAE CEAUȘESCU

mico-sociale și ecologice de soluționat.

Noua inițiativă de pace a țării noastre dă strălucire vocației multimilenare de pace a poporului român, a unei istorii străbătută ca un fir roșu de marile idealuri ale înțelegerii, bunei vecinătăți și intrajutorării. Trecutul

nostru național stă mărturie, în întregul său, că dorul românilor de a trăi liberi și stăpîni pe soarta lor s-a împletit strîns, statornic cu dorința lor de pace și prietenie. Românii n-au pus niciodată mina pe armă pentru cuceriri și invazii, ci numai pentru a apăra sau recîștiga ceea ce era al lor după drept și dreptate, pentru a se împotrivi celor ce le călcau cu gînd dușman vatra, pentru a chezașul existența lor neatimată. Cu toate acestea, războiul n-a ocolit pămîntul patriei, și nu o dată ceea ce clădiseră românii prin truda minții și brațelor lor a fost distrus de armile cotropitoare, fiind nevoite de noi eforturi, de noi străduințe pentru a reface orașele, tirgurile și satele noastre; altfel spus, de a relua viața de la capăt. Tocmai de aceea, fiindcă au înțeles din adîncuri de vreme că numai în pace se pot desfășura larg forțele și energiile lor creatoare, aripile gîndului lor cutezător, românii n-au dorit niciodată războiul, ci au dorit cu ardoare pacea. Cu atît mai mult astăzi, cînd întreg poporul se află angajat în cea mai grandioasă lucrare constructivă din istoria sa, cînd a durat și durează chip nou și mindru țării, cînd a adăugat și adaugă neconținut noi valori și frumuseți patrimoniului făurit de înaintași, poporul român are nevoie de pace, de liniștea atît de trebuincioasă creației, dezvoltării, sporirii avuției naționale, întăririi forței economice a țării. De aceea, pacea reprezintă, alături de idealul unității și independenței, bunul cel mai de preț al poporului nostru, ca de altfel al tuturor popoarelor lumii. Iată de ce astăzi România se află în primele rînduri ale luptei pentru pace, susținută activitate desfășurată în acest scop aducîndu-i renumele de „țară a păcii”, alături de acela al muncii harnice, al creației libere, iar președintelui Nicolae Ceaușescu — pe acela de „Erou al României, Erou al păcii”.

Să adăugăm noi străluciri
valorilor create de înaintași!



La Fălticeni, COPILII CRESC ODATA CU ORAȘUL

E de ajuns să rostești numele orașului Fălticeni pentru ca să-ți reprezinti mari personalități ale culturii și artei românești: Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Nicolae Labiș, Gr. Vasiliu Birlic, Ion Irimescu... Rememorezi episoadele fălticenene din celebrele „Amintiri din copilărie” și cauți drumul spre „Dumbrava minunată” unde poți întâlni „Puiul de cerb”.

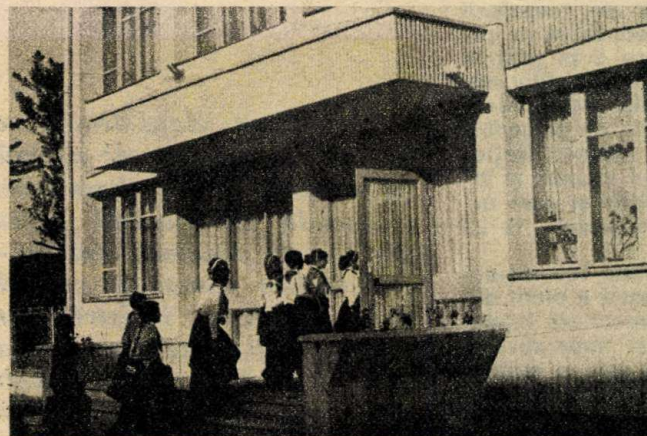
...Pentru copiii din Fălticeni dragostea pentru orașul natal înseamnă și participarea lor entuziastă alături de părinți la continuarea lui înflorire. Două secole acest oraș a dormit sub înfățișarea unui târg modest. Și s-a deșteptat, deodată, ca în basme, preschimbându-se într-o așezare modernă, cunoscând un salt economic și urbanistic spectaculos. O pionieră, Magda Amariei, membră a cenaclului literar de la Școala nr. 1 „Al. I. Cuza”, a încercat, sub

raza inspirației poetice, să esențializeze realitatea Fălticeniilor de azi:

„Aici crește și-nflorește
un oraș ca-ntr-o poveste”

— Ați fost în centrul nostru civic? ne întreabă ospitalieri și prietenoși pionierii de la Școala nr. 1.

— Acolo, în imediata lui apropiere, se înalță cel mai nou cartier al orașului, ne lămurește cu satisfacție pionierul **Dan Popescu**, din clasa a VI-a C. Zilele acestea tovarășul tehnician Costică Todică



ne-a explicat, în fața machetei centrului civic, ce noi clădiri impunătoare se vor înălța — Casa de cultură a tineretului, blocul turn de locuințe...

— Să vă conducem în



cartierele „7 Noiembrie”, „Maior Ioan”, „1 Mai”, intervine colega lui dintr-a VII-a D, **Lăcrămioara Mercore**. Să vedeți străzile „Republicii”, „30 Decembrie”, „7 Noiembrie”, adevărate giuvaiere ale orașului.

În lumea... mașinilor

Pionierele **Carmen Dăscălescu** și **Daniela Enache**, amindouă în clasa a VIII-a, la Școala nr. 2, ne mărturisesc că printre activitățile cele mai interesante sînt vizitele pe care ei, pionierii, le fac la platforma industrială a orașului. Recent, la Filatura de in și cînepă, una dintre cele mai mari întreprinderi de profil din țară, unde, cum spune Carmen, au văzut „drumul minunat al pînzei” și au admirat munca muncitoarelor filatoare, sau la Fabrica de sticlă, unde au văzut cum prinde forme materia fluidă... Copiilor le place atît de mult ceea ce făuresc părinții, încît, inspirați, caută ei înșiși să muncească și să creeze în cercurile lor tehnico-aplicative, avînd idei ingenioase. Pionierii **Anton Dănuț**, **Cătălin Nichifor**, **Pavel Mihai**, **Vasile Nichifor**, de la Școala nr. 5, au realizat un agregat de așchiere, cu care cititorii au făcut cunoștință de curînd

tinerii tehnicieni din Fălticeni se pregătesc încă de pe acum pentru meseriile lor viitoare, care-i așteaptă în orașul natal.

Harnici gospodari și
talentați artiști

Dealurile care încununează orașul, odinioară sterpe, au devenit, prin valorificarea rațională a pămîntului, livezi roditoare. La Stațiunea de cercetări și producție pomicolă, distinsă cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, copiii participă cu mult interes la activitățile unui cerc de pomicultură. Pe întinsele livezi ale Stațiunii cresc astăzi, printre altele, vestitele mere de Rădășeni și Fălticeni, vișinele „Bucovina”. Copiii dau ajutoare la recoltatul fructelor, fac lecții practice captivante, de determinare a diferitelor specii de pomi și arbuști fructiferi.

La Festivalul Național „Cîntarea României”, două formații artistice laureate pe țară pregătesc noi repertorii, competitive. O coincidență de cifre, interesantă: în formația de estradă de la Casa pionierilor și șoimilor patriei evoluează ca artiști 30 de pionieri, iar formația a prezentat pînă acum 30 de spectacole de succes.

În orașul în care florile sînt nespuse de îndrăgite, primăvara trecută au fost sădite lălele multicolore. Pionierii au aflat emoțio-



nați că edilii orașului au ales anume 11 000 de lălele, atîtea cîți copii sînt în oraș. Ele simbolizau încrederea pe care oamenii din orașul de pe valea Șomuzului o acordă copiilor lor și îndemnul ca ei, prin fapte neobosite și exemplare de muncă, învățătură și hărnicie, să aducă un plus de frumusețe și de bucurii în orașul atît de înfloritor — Fălticeni.

MARGARETA MICU

Foto: cercul foto al

Casei pionierilor
și șoimilor patriei, Suceava

COPILĂRIE - PACE - VIITOR!

Strălucita inițiativă de pace a iubitului conducător al partidului și statului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, privind reducerea, în țara noastră, cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare, până la sfârșitul acestui an, precum și consultarea, în acest scop, a poporului prin referendumul de la 23 noiembrie 1986, se bucură de un larg ecou și în rândul copiilor — viitorul de aur al patriei.

• De la Arad aflăm că noile inițiative de pace ale României socialiste au constituit tema unei recente dezbateri desfășurată la Școala Fîscuț. Sugestiv, titlul acțiunii — „CREȘTEM CUTEZĂTORI ÎN ȚARA PĂCII ȘI PRIETENIEI” — exprimă mîndria copiilor din comuna arădeană că aparțin unui popor a cărui vocație este pacea • „TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU — EROU AL PĂCII” este genericul unei alte dezbateri la care au participat peste 120 de pionieri din comuna Fîntînele, județul Suceava. Cu acest prilej pionierii au evocat pe larg ampla activitate desfășurată de către secretarul general al partidului în slujba păcii, numeroasele sale propuneri realiste și constructive de dezmărare, pentru ca generațiile viitoare ale planetei să fie ferite de spectrul armelor distrugătoare • Versuri avîntate dedicate celui mai

de preț bun al omenirii — pacea — au fost recitate cu însuflețire de numeroși pionieri ai claselor V-VIII de la Școala Mica, județul Cluj, cu prilejul unui frumos recital de poezie „PACE VREM PE ACEST PĂMÎNT” • Tot pe meleaguri clujene, la Dezmir, pionierii membri ai cercului de dezbateri politico-ideologice au participat la expunerea cu titlul „TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU — OM AL PĂCII, ÎNTR-O ȚARĂ A PĂCII, PENTRU O LUME A PĂCII”. Cu acest prilej a avut loc și un viu aplaudat recital de poezie patriotică, la care și-au dat concursul cei mai talentați recitatori din școală • Și pe agenda Școlii nr. 7 din Cluj-Napoca a fost înscrisă o foarte interesantă și instructivă masă rotundă „ROMÂNIA ÎN ANUL INTERNAȚIONAL AL PĂCII” • Același generic l-au dat acțiunii lor și pionierii cercurilor păcii, priete-

niei, solidarității internaționale și UNICEF de la școlile Borcea, Jegălia și Unirea, județul Călărași. Cu acest prilej a avut loc o dezbateri intitulată „INIȚIATIVELE DE PACE ALE ROMÂNIEI SOCIALISTE ÎN ANII EPOCII NICOLAE CEAUȘESCU” • Ne-a sosit vestea vernisării la

M-am născut și cresc în anii celor mai mari izbînzii socialiste ale poporului nostru. Sîntem o țară a păcii. Inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului nostru, de a se diminua cu 5 la sută, în țara noastră, armamentele, efectivele și cheltuielile militare, e o hotărîre de viață, o hotărîre militantă pentru cauza păcii. Noi, copiii, știm că pacea înseamnă astăzi garanția vieții pe planeta Pămînt.

CĂTĂLIN NEAGU,
clasa a VII-a A,
Școala nr. 1, Călărași

Arad a unei expoziiții de desene „COPILĂRIA FERICITĂ ÎN ANII EPOCII DE AUR”. Realizatorii inspiratelor desene sînt membrii cercurilor de arte plastice de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Curtici.



Așa se știe dintotdeauna: detașament fruntaș la învățătură, dar deopotrivă și la hărnicie. Acum, la începutul clasei a V-a B, nimic nu s-a schimbat. Doar că detașamentul s-a mărit prin venirea celor cîțiva colegi noi — Valentin, Pepa, Horațiu și Elena. Notele bune primește pînă acum de pionierii clasei a V-a B de la Școala nr. 64 promit că și în continuare se vor menține pe același loc. Așa au hotărît de altfel și la recenta adunare de alegeri la detașament și așa se va și întîmpla. Pentru că toți cei 35 de pionieri, cîți sînt acum în clasă, formează un colectiv unit a cărui putere vine din bogata viață a detașamentului.

Adunarea de alegeri le-a prilejuit o plăcută rememorare a multora dintre activitățile la care au participat împreună. Pionierii Ingrid Popa, de pildă, vi-

CEI 35

DE PRIETENI DINTR-A V-a A

zita cu detașamentul la „Metaloglobus” i-a oferit bucuria de a le face cunoștință colegilor de clasă cu părinții ei — amîndoi muncitori în această întreprindere.

Lui **Gabriel Sirbu** i-au plăcut atît de mult cele văzute acolo, încît a hotărît să se înscrie și el, alături de alți copii din școală, la cercul uzinal patronat de întreprindere.

Faptul că sala de clasă e păstrată mereu curată și cu toții se ocupă de înfrumusețarea ei și, încă din luna iunie, detașamentul

clasei a V-a B și-a îndeplinit integral angajamentul la muncă patriotică demonstrând că toți membrii acestuia sînt harnici și gospodari.

Dar alături de noul comandament vor face astfel încît disciplina întregii clase să fie ireproșabilă. **Rodica Bucur, Ion Mihaela și Marius Crucleru**, comandanții de grupă aleși cu cîteva zile mai înainte, vor face parte din comandament. Astăzi aleg pe ceilalți membri ai comandamentului.

Cînd **Alina Lascu** a pro-

pus-o pe **Claudia Lemnău**, toți au fost de acord. E o colegă silitoare și prietenoasă, care vine mereu cu cîte o idee nouă. **Matei Dănilă** e de părere că și **Dorel Stăncioiu**, fostul comandant de detașament, alături de care au participat la atîtea acțiuni frumoase, trebuie să fie ales în comandament. Unanimitatea de voturi dovedește cît de mult e prețuit Dorel de colegi.

În adunarea de alegeri întregul detașament a hotărît însă ca șnurul galben să fie atribuit **Claudiei**, care s-a dovedit mai energică și cu multă inițiativă.

Acum cei 35 de membri ai detașamentului au și pornit pe traseul bogat al unor noi împliniri, așa cum și-au propus în programul de activități adoptat în adunarea de alegeri. În acest trimestru îi vom putea reîntîlni atît în clasă — disciplinați și silitori —, dar și în sălile Muzeului de

istorie a partidului comunist, al mișcării revoluționare și democratice din România, ascultînd explicațiile muzeografilor, și în laboratoarele Întreprinderii de cinescoape sau aranjîndu-și frumos desenele în noua expoziție pe care au hotărît s-o intituleze „Culorile toamnei”. Mîinile lor vor face ca și parcul din vecinătatea școlii să fie mereu curat și frumos, așa cum au făcut întotdeauna. Așadar, proiecte frumoase la îndeplinirea cărora vor participa cu toții alături de noul comandament. Să le urăm succes.

ECATERINA ROȘCA



Limba noastră-i o comoară

Copiii și cartea

De curînd, un grup de pionieri de la Școala nr. 150 din Capitală au purtat un dialog despre carte, bibliotecă și limba română cu academicianul Șerban Cioculescu, în bibliotecă lui personală. Acești tineri cititori doreau să afle cîte ceva despre modul în care își pot forma o bibliotecă. **Andreea Barbăneagră** este prima care pune întrebarea:

— Aș vrea să știm cum și cînd se poate constitui o bibliotecă personală?

Reputatul critic și istoric literar zîmbește, privind parcă într-o mare depărtare, spre ceva luminos:

— Cel care are curajul și începe să-și formeze o bibliotecă, trebuie, mai întîi, să țină la cărți ca la niște ființe. Pe măsură ce un copil prinde gustul cititului, el începe să dozească să-și aibă cărțile lui pe care și le procură cu pasiune. La vîrsta

voastră, „Toate pinzele sus” sau „Fram, ursul polar” trebuie să fie nelipsite din bibliotecă. Fiecare își face biblioteca după gustul său. Unii citesc cărți de poezie, alții preferă cărți de literatură științifico-fantastică, tot așa cum unii preferă cărți despre aviație. Fiecare dintre voi are mica lui individualitate. Nota bună este să-ți faci și păreri personale despre o carte, după ce în prealabil ai citit manualul școlar sau ai ascultat ce spune profesorul de literatură.

— Aveți o bibliotecă atît de mare, tovarășe profesor! Care-i cea mai veche carte din această bibliotecă? întrebă curios **Bogdan Jianu**.

— Posed cărți, după cum puteți vedea, și din secolul al XVI-lea. Am cărți din ultimii 300 de ani.

— Și care-i cartea dumneavoastră preferată? întrebă **Alexandra** din clasa a VIII-a.

— Caragiale a spus: „Vai de omul unei singure cărți!” Am mai multe preferințe. Am scris „Viața lui I.L. Caragiale” și l-am editat de nenumărate ori. L-am descoperit pe Ion Codru-Drăgușanu — un ardelean deosebit ca scriitor. Îi iubesc pe Eminescu și Arghezi. Am publicat acum „Eminesciana” și „Argheziana”, urmînd să apară „Caragialiana”. Teza mea de doctorat a fost opera lui D. Anghel. Îi iubesc pe Stendhal, A. France, pe Proust etc. Am citit în viața mea multe cărți, cite o carte pe zi. Pentru mine, cartea e un mijloc de dialog cu autorul. Am fost toată viața critic literar. Patima cititului a venit de la mine însumi. Așa poți ajunge creator sau critic. Cînd citești cartea unui scriitor, doresc apoi să-i cunosc toată opera. Pofta cititului vine citînd. Ca să-ți faci o cultură mare, trebuie să ai patima cititului. Eu de la 8 ani stăteam cu nasul în carte. Cultura audiovizuală nu-i suficientă, nici să tocești manualele; trebuie să ai lecturi particulare.

Ioana Algiu, din clasa a VII-a:

— În ce măsură credeți că sîntem creația propriei noastre lecturi?

— În măsura în care pasiunea noastră de lectură s-a dezvoltat pe o linie ascendentă, a vocației noastre, fie științifică, fie literară. Cei lipsiți de voință și de un scop clar sînt în afară de chestiune.

— Oare cum s-au apropiat de cărți la vîrsta copilăriei, Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu? e curioasă să afle **Andreea**.

— Vorbim despre marii clasici. Eminescu, încă din copilărie, din adolescență, devenise bibliotecarul lui Aron Pumnul. Înregistra cărțile, le folieta sau le citea. Marea lui cultură datează din anii studenției la Viena și Berlin; o cultură multidisciplinară, enciclopedică. Și Caragiale și-a dezvoltat gustul pentru citit încă de la 14—15 ani. Sadoveanu a prins gustul cititului și al bibliotecii în liceu, la Iași. Dar despre ei putem vorbi încă o viață, nu o zi.

— V-am ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre valori ale limbii române, e de părere **Bogdan**.

— Fac un distinguo: între fondul comun al limbii constituit în tot

cursul evului mediu și limba literară modernă. Străinii, mă gîndesc în special la romaniști, le apreciază pe amîdouă deopotrivă: prima pentru bogăția ei semantică, iar a doua pentru facultatea extraordinară de a-și asimila pe calea neologistică toate noțiunile civilizației moderne.

De aceea lingvistul străin Alvin Kunn credea că în secolul viitor limba română ar putea deveni, pentru relațiile comerciale universale, o limbă a tuturor popoarelor, ceea ce nu s-a reușit nici cu esperanto.

Un alt lingvist străin, Valentin Ki-parsky, renumit romanist și slavist finlandez, consideră că limba română este cea mai interesantă limbă europeană.

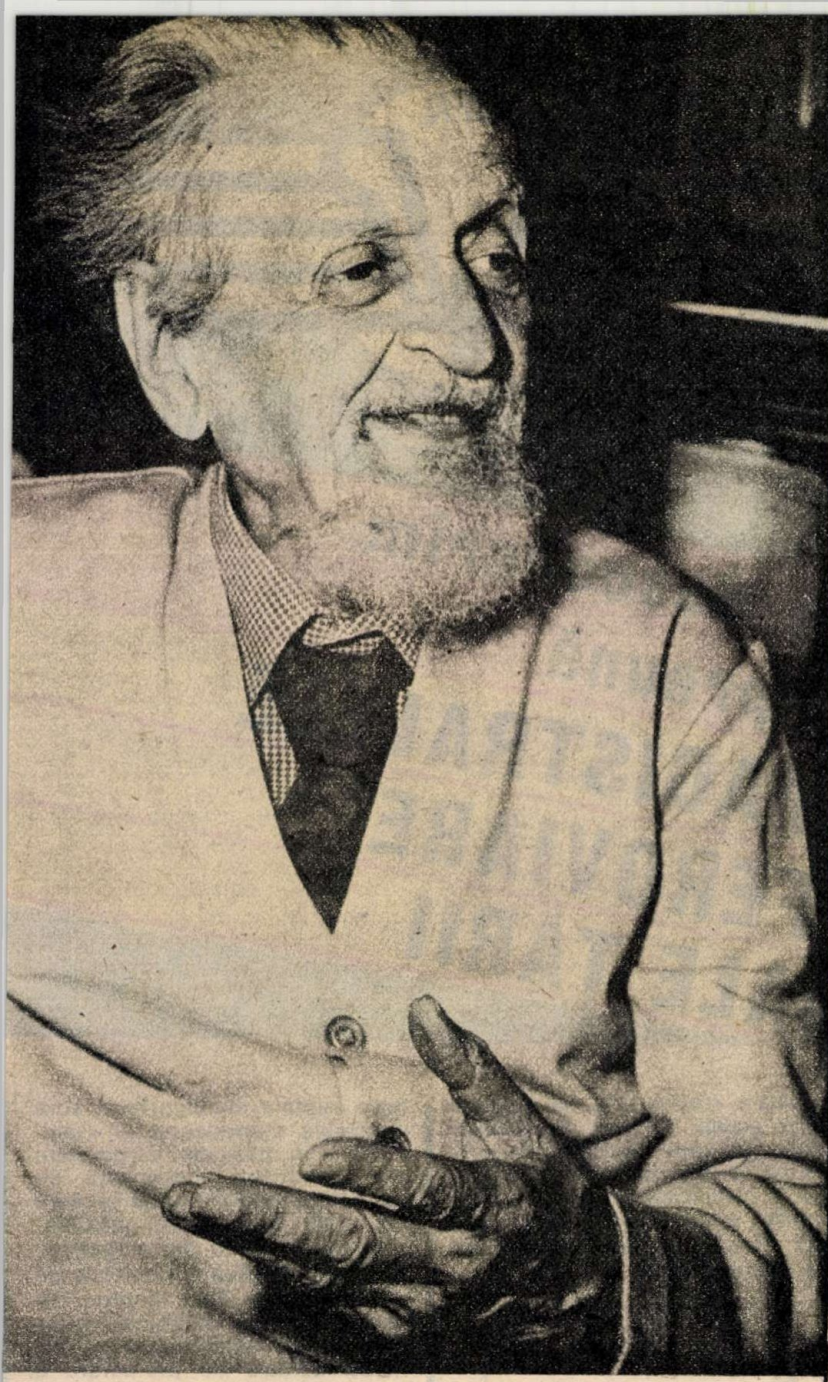
— Ați spus că frumusețea limbii române te farmecă...

— Noțiunea de farmec, de frumusețe implică o mare dificultate. Farmecul este neanalizabil, fie că e vorba de o ființă iubită sau de un spectacol natural — un apus de soare spre exemplu. Așa și cu limba noastră. Și din aceste motive limba română a interesat și continuă să-i intereseze pe mulți cercetători din alte părți; nu mai vorbesc despre cei de la noi. Are o muzicalitate mai greu analizabilă decît spaniola, italiana, franceza sau portugheza. În anii culturii socialiste, limba română a înregistrat un spor excepțional privind studiul ei, lingvistica și stilistica studiindu-se în toate universitățile din țară. Unele din acestea au organe periodice în limbi străine care se difuzează și pentru uzul romaniștilor din lume interesați de studiul limbii și stilisticii românești.

Ne-am despărțit după acest rodnic dialog cu profesorul și academicianul Șerban Cioculescu, cu o neașemuită prietenie caldă, frumoasă ca o carte, ca una dintre cele mai frumoase cărți din marea lui bibliotecă de savant și creator.

Discuție consemnată de
ION CRÎNGULEANU





CÎTEVA PLURALE

CUM VORBIM?

CUM SCRITEM?

Se poate întâmpla nu o dată ca unele probleme ale gramaticii limbii române pe care credem că le stăpânim perfect să ne creeze dificultăți neașteptate.

Cine nu știe să formeze pluralul substantivelor? E ceva atât de simplu încât parcă nici nu prea trebuie învățat! Și, într-adevăr, nu cred să existe vreun elev care să nu poată spune pe loc forma de plural a unui substantiv românesc. Dar - atenție - nu e vorba numai de „mecanismul”, ca să spunem așa, formării pluralului, ci și de pronunțarea sau scrierea corectă a formelor respective!

În graba rostirii mai auzi pe ici, pe colo, cum cineva spune **făbri** sau **stăii** când, pentru aceste cuvinte, corecte sînt formele **fabrici** și **stații**.

Cînd eram în vacanță, am auzit o fată spunîndu-i prietenei sale, cu care discuta la fereastra vagonului de tren, că a admirat foarte multe **peisagii** frumoase prin locurile pe unde a fost. M-am mirat cu atât mai mult de această pronunțare, cu cît ea este mai veche în limba română (se admitea acum vreo patruzeci, cincizeci de ani) și a fost înălțurată de multă vreme; o auzise probabil de pe la un bunic, dar astăzi este corect **peisaje** (ca și **mesaje** sau **pasaje**). Sigur că vi se poate întâmpla să găsiți chiar în vreo carte forme ca cele pe care le respingem acum, **peisagii**, **mesagii**, **personagii**, dar să nu uitați niciodată să țineți seama ori de anul cînd a fost scrisă cartea, ori de necesitatea unei ediții critice de a respecta întocmai textul inițial al autoru-

lui.

Și unele adjective, devenite cîteodată substantive, ne pot crea dificultăți. Jucătorii echipei de fotbal ai Irlandei (despre care nu prea vrem să ne amintim!) sînt **irlandezi**? Nu! Trebuie să spunem și să scriem: **irlandezi**, ca și **francezi**, **danezi**, **chinezii**, **polonezi**.

Uneori însă, ni se poate întîmpla să... greșim de frica greșelii! Ați auzit despre un animal care se numește **linx** (noi îi mai spunem și **ris**)? Pentru a forma pluralul corect al acestui nume nu trebuie să ne chinuim să pronunțăm - de altfel, foarte greu - **linxi**, ci **lincși**, așa cum vom și scrie. Tot astfel, dacă avem niște colegi foarte tăcuți atunci cînd trebuie să răspundă la lecții (sper că nu aveți asemenea cazuri!) și vrem să-i încondeiem puțin la „Semafor”, îi putem compara cu niște **stîncși** (de la **stîncă**, fabulosul animal mitic, simbol al tăcerii), iar pentru adjectivul **fix**, forma de plural la masculin este **ficși** și nu **fixi**, deși la feminin vom avea, corect, **fixe**.

De fapt, dacă aveți îndoieli în privința formării pluralului substantivelor sau adjectivelor, cel mai bine este să vă adresați imediat dicționarelor generale sau îndreptarelor ortografice, din care multe sînt alcătuite special pentru voi, elevii. Veți găsi imediat răspuns în aceste lucrări care sînt „normative”, adică stabilesc și, uneori, explică formele corecte ale cuvintelor românești.

CEZAR TABARCEA

Cum se pregătește un spectacol pionieresc?

Dintre nenumăratele colective de teatru pionieresc care activează la Palatul pionierilor și șoimilor patriei, la casele pionierilor și șoimilor patriei, în școli sau case de cultură, se distinge și cel de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Sectorul 2, București. Nu vom vorbi în această pagină despre repertoriul bogat sau stagiunile acestui colectiv pionieresc de teatru. Totuși vom sublinia faptul că pînă la această oră a fost distins cu premiul al II-lea la etapa republicană a Festivalului Național „Cîntarea României” în 1983, iar în 1985 a ocupat, la același festival, locul întâi pe țară. Dotat cu o echipă bine încheată, cu copii talentați și dăruți teatrali, acest colectiv a abordat și pune în scenă piese ca: „L-am visat pe Nenea Iancu” de D. Stanciu, „Bucuriile și nenorocirile notei 3” de H. Teodorescu, „Măr-

gele colorate” de Al. Popovici, „Fetița care îngheață apele” de H. Teodorescu etc. Îndrumată și condusă cu talent, dăruire și competență de către profesoara și regizoarea Magdalena Mica, această echipă este o promisiune de talente certe. În cele ce urmează vă vom arăta cum se realizează un spectacol pionieresc cu acești copii.

Un lucru foarte important, după ce piesa a fost propusă pentru a fi jucată, este „lectura la masă” care se face pînă cînd rolurile distribuite sînt aproape „învătate” - foto 1.

Urmează apoi prima repetiție care este și prima emoție trăită de „actori” pe scenă - foto 2.

Ilustrația muzicală este și ea una din laturile importante ale spectacolului.

O preocupare a întregului colectiv o constituie pregătirea costumelor care trebuie să îndeplinească toate condițiile, așa cum cere fiecare rol. Acestea sînt executate de pionierii înșiși.

Machiajul și realizarea decorurilor încheie munca de realizare a spectacolului. „Fetița care îngheață apele” sau ale altora. Urmează primul spectacol și, evident, reverențele și salutul actorilor care sînt aplaudați și răsplătiți cu entuziasm de public - foto 3.



LIMBA DOMNITOARE

...asemeni ierbii, pururea stăpînă,
mereu înțeleptîndu-se, fîntînă
învăluind în sunete celeste
adîncul de putere și aceste
lumini care-n lumina-i se adună
asemeni ierbii pururea stăpînă...

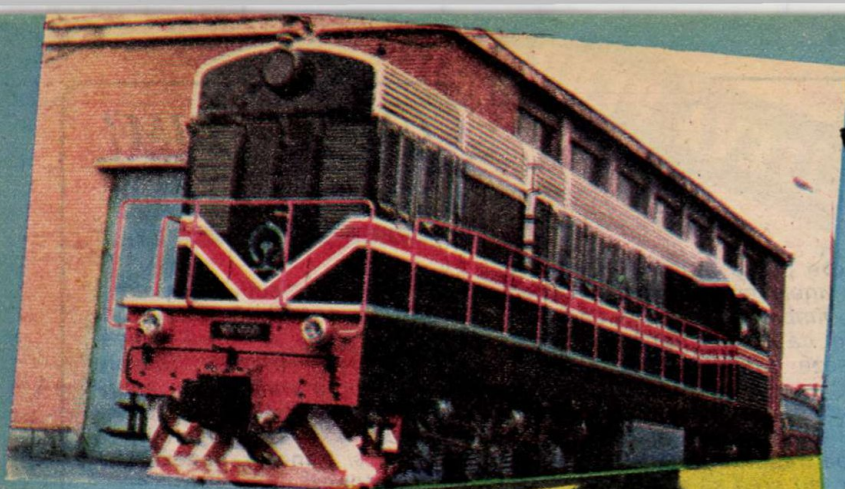
(...izvor de cer și de pămînt izvoare:
noi am învins prin limba domnitoare
păstrînd iubiri, rostindu-le-n iubire:
cap-voievod sfîntînd în minăstire
și un cioban zidindu-se-n odoare:
izvor de cer și de pămînt izvoare...)

...cale lactee stirpea mea latină,
mari frumuseți în vîrf cu nestemate,
iar între ele imnele carpat
rotindu-se-n culoarea lor divină:
cale lactee stirpea mea latină...

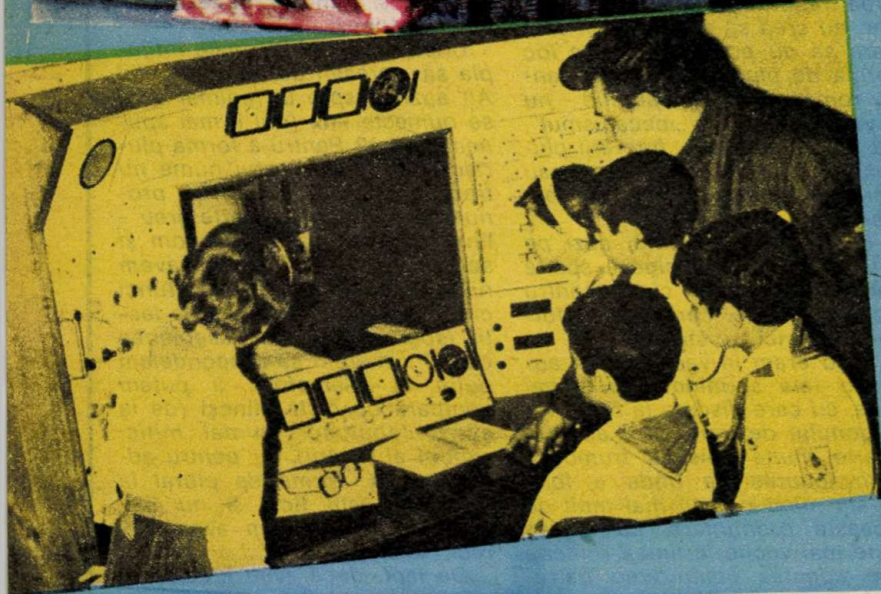
RADU CĂRNECI

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL
„CÎNTAREA ROMÂNIEI”

Radu Cărneci



Să descoperim împreună MAGISTRALELE FEROVIARE ALE ȚĂRII



O călătorie cu trenul este totdeauna plină de farmec și inedit. Oricâtă experiență am avea în această privință, șuieratul locomotivei sau „glasul” roților de tren ne trezesc, de fiecare dată, amintirea excursiilor, a frumuseților patriei descoperite vara sau iarna, atunci când, îmbarcați în „trenul vacanței”, străbăteam minunatele plaiuri ale pământului românesc.

O călătorie cu trenul este totdeauna plină de surprize plăcute și, mai ales, de noutăți. Așa cum aveam să constatăm, zilele trecute, când, împreună cu câțiva prieteni ai revistei „Cutezătorii” de la Școala nr. 173 din București, am pornit într-o adevărată expediție pe drumurile de fier ale țării.

Trenule, mașină... nouă!

Cum era și firesc, a trebuit să învățăm, mai întâi, să... „conducem” o locomotivă! Una dintre cele mai moderne aflate în dotarea Căilor Ferate Române. Pentru că, așa cum bine ați observat cu toții, bătrânele mașini cu abur — ce nu se deosebeau prea mult de cea creată în secolul trecut de Stephenson — au intrat demult în patrimoniul muzeelor și expozițiilor. Într-adevăr, începând cu anul 1960, în țara noastră, tracțiunea trenurilor de călători și de marfă a fost asigurată de locomotive diesel, iar din 1965 și-au făcut apariția și cele electrice, mai puternice și mai rapide.

Ne aflăm, așadar, așezați la pupitrul de comandă al uneia dintre ele, conducând trenul pe magistrala Brașov—Ciceu. Sau pe distanța dintre Strehaia și Drobeta-Turnu Severin, una dintre secțiunile cele mai complexe de cale ferată. Trecem numeroase poduri, străbătem tunele, parcurgem cu exactitate curbe dificile și zone de declivitate. Totul fără dificultate și fără evenimente deosebite. Nici nu se putea altfel, pentru că toate caracteristicile drumurilor pe care le străbăteam sînt înregistrate „la fața locului” pe un film color de 16 mm, proiectat pe ecranul televizorului ce ne redă imaginile descrise! Comenzile de pornire, oprire, frînare, schimbări de macazuri sînt hotărîte de calculatorul electronic, care ia decizii operative și fără greșală.

Este momentul să vă spunem că sîntem în cabina simulatorului pentru instruirea personalului de locomotive electrice, de la Depoul C.F.R. București — călători. Ghid și instructor ne este tovarășul Liviu Cercel, om cu mare experiență în C.F.R. Aflăm, în continuare, că de cînd s-a pus în funcțiune, în anul 1981, simulatorul — o complexă instalație concepută și realizată de specialiștii Institutului de cercetări și proiectări tehnologice în transporturi, din București — a contribuit la perfecționarea profesională a peste 1 000 de mecanici de locomotivă. Aici, și numai cu acest echipament, automatizat și cibernetizat, se pot

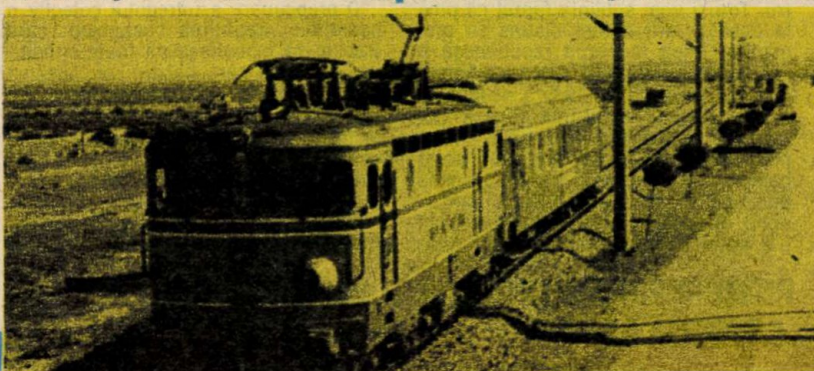
învăța și rezolva cele mai neprevăzute ecuații de mers al trenurilor, toți cei, care urmează cursurile avînd la dispoziție toate informațiile și caracteristicile de pe o locomotivă adevărată, chiar și zgomotul motoarelor, al ventilatoarelor, al macazurilor etc.

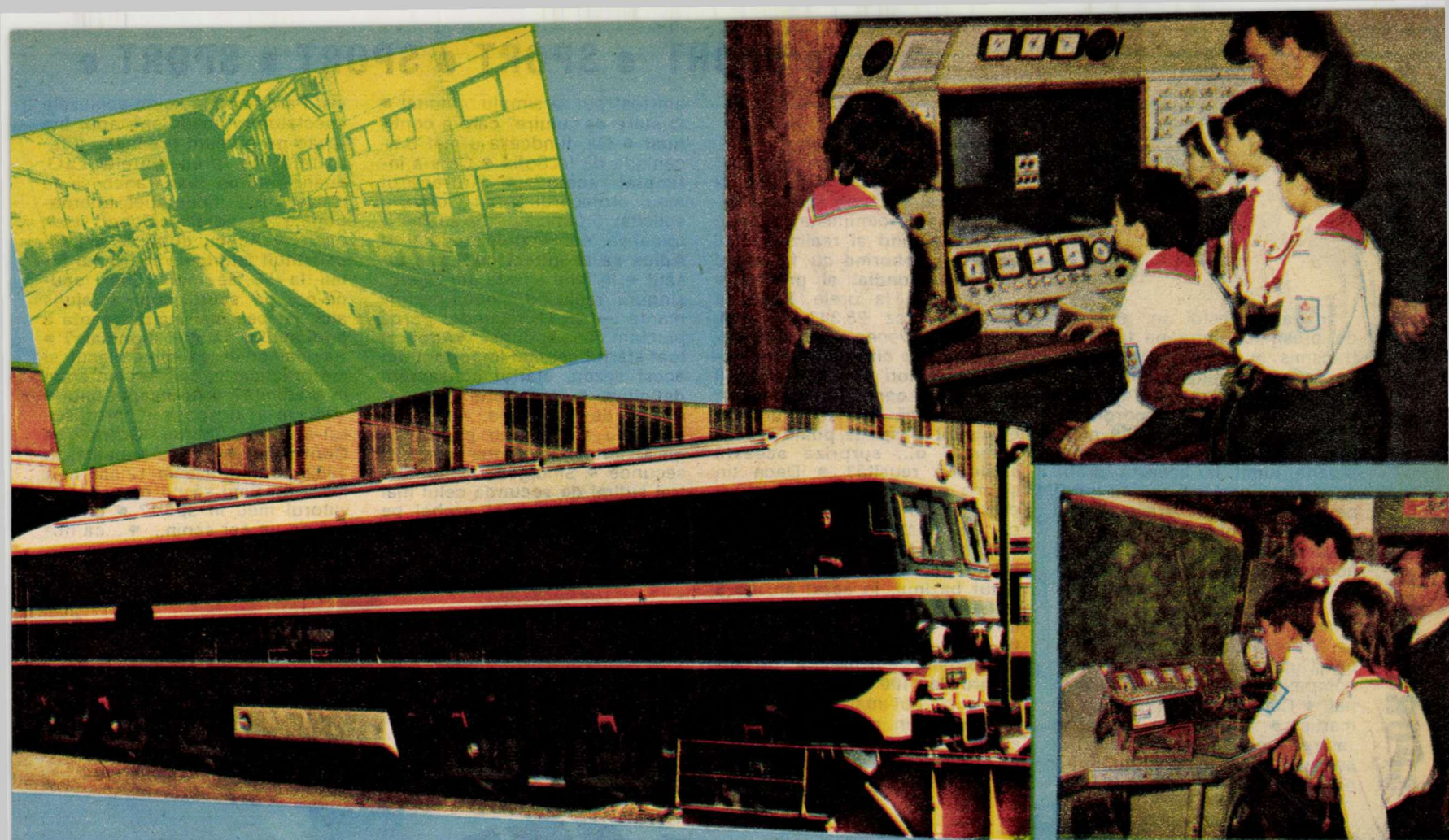
La drum

Și acum, pentru că am mai aflat cîte ceva din tainele acestei meserii, să ne începem itinerarul feroviar. În oricare colț al țării ne-am afla, însemnele C.F.R. ne însoțesc permanent, ca într-un imens păienjenis în care pulsează vrednicia și nesomnul hărniciei a mii de oameni. Pe magistralele de fier se lucrează non-stop. Din cîmpiile mînoase ale Olteului se transportă, în nesfîrșite convoaie, bogățiile toamnei. Vagoane pe care s-a caligrafiat citeț „Cereale '86” ne întîmpină la tot pasul, vestindu-ne izbînzile noii revoluții agrare. Într-un neconținut du-te-vîno, aurul negru al Văii Jiului stră-

bate treptele metamorfozei spre cocserile Hunedoarei și Galațiului. Din bazinele carbonifere ale Banatului, herghelia de cai-putere a locomotivei pe care ne aflăm aduce spre nesățioasele guri de foc de la Ișalnița, Deva sau Oradea mii de tone de lignit. Dinspre Țara Moților, cărierele marelui combinat de la Roșia-Poeni alimentează cu minereu uzinele de prelucrare a cuprului. Dar unde nu este nevoie de prezența C.F.R.-ului, acest mare cărauș al boacăților țării! La Suceava și Cluj-Napoca, la Rovinari și Timișoara, la Constanța sau Brăila, zi și noapte, noapte și zi șuieratul neliniștit al trenului stă mărturie vie elanului și cutezanței acestor ani de neîntrecută rodnicie în istoria socialistă a României.

Da, acesta este C.F.R.-ul: un clocotitor furnicar, un impresionant sistem circulator, ce amplifică meru forța organismului viu al economiei patriei. Puse cap la cap, drumurile de fier ale țării însumează nu mai puțin de 12 000 km. Lungimea lor crește





an de an. Numai în 1986 s-au dat în folosință liniile Satu Mare — Negrești Oaș, Dornești — Siret și Popești — Copăceni de pe noua magistrală a cărbunelui Băbeni — Berbești, din ținuturile Vilcei. Se află în construcție linia ferată Vilcele — Rimnicu Vilcea și se apropie de finalizare cea dintre Pașcani și Tirgu Neamț, înlesnindu-se astfel nu numai traficul între cele două localități moldave, dar și transportul operativ al bogățiilor naturale din această zonă.

Informându-ne despre toate acestea, ing. Paul Ionescu, director adjunct în Direcția plan și mersul trenurilor din Departamentul căilor ferate a ținut să remarcă faptul că astăzi C.F.R. înseamnă, înainte de toate, operativitate și eficiență. S-au diversificat și înnoit mijloacele de tracțiune și întregul material rulant. Un pas important în modernizarea transporturilor feroviare îl reprezintă electrificarea. Începută în 1962 pe magistrala București — Brașov, această acțiune a cuprins mai bine de 35 la sută din rețeaua de căi ferate. În acest c cincinal se vor mai adăuga alți 900 km.

Embleme ale cutezanței tehnice

Pe una dintre aceste magistrale înnoite facem popas într-una din cetățile industriale ale țării: „Electroputere”

Craiova. Motivul, l-ați bănuț. Aici se fabrică locomotive diesel și electrice pentru Căile Ferate Române. Și, așa cum o să vedem, pentru multe alte țări. Gazdă amabilă pentru noi și pionierii clasei a VI-a C, de la Școala nr. 21 din Craiova, este tovarășul Paul Streinu, secretarul comitetului de partid al întreprinderii. Vizităm hala de montaj a fabricii de locomotive, unde familii renumite de muncitori, cum sînt cele ale maistrilor Ion Petrescu, Marin Perişoreanu, Năstase Pufan, dau viață unor noi generații de locomotive ce impun an de an, în țară și în lume, priceperea și competența hărniciei colective. Urcăm la „bordul” uneia dintre cele mai noi și moderne dintre ele, cea de 4 000 C.P. care, printre alte performanțe, o deține și pe aceea de a putea atinge o viteză de 140 km-pe oră. Nu departe ne fotografiem lîngă „sora” gemă a locomotivei electrice de 5 100 KW care, recent, a primit diploma și medalia de aur la Tîrgul Internațional de la Plovdiv, în R.P. Bulgaria. Este un merit de prestigiu, adăugînd o nouă faimă locomotivelor românești fabricate la Craiova, întîlnite astăzi pe magistralele feroviare ale multor țări: R.P. Polonă, R.P. Chineză, R.P. Bulgaria, Iugoslavia, Anglia, Grecia. De altfel, așa cum ne spunea tovarășul Stelian Stegaru, 90 la sută din producția anului 1986 a fabricii de locomotive din Craiova este destinată exportului. Iată și alte in-

formații ce dau prestanță emblemei „Electroputere” Craiova: de cînd a început fabricația, în 1959, de pe porțile întreprinderii au ieșit mai bine de 3 300 locomotive; celor șapte tipuri executate pînă acum li se adaugă, în acest an, locomotivele electrice de 1 200 KW, 180 KW, 84 KW, folosite în activitatea de manevră sau în cocserii și carierele de lignit; de pe planșeta proiectanților a trecut în execuție o noutate tehnică de ultimă oră: locomotiva electrică tiristorizată, cu frînare recuperativă, care va produce (și nu va consuma) energie electrică atunci cînd nevoile de drum (de pildă la coborîre) nu necesită tracțiunea gar-niturii de tren.

În pas cu știința și cercetarea

Înainte de a încheia peregrinările noastre pe drumurile de fier ale țării, să mai poposim cîteva minute într-un avanpost al cercetării din domeniul transporturilor. Sîntem la Polygonul de experimentări și încercări feroviare Făurei. Dintre cele cîteva baze asemănătoare din Europa, polygonul de la Făurei — aflat în dotarea I.C.P.T.T. București — este singurul care permite circulația cu viteze de pînă la 200 km pe oră. Aici — pe inelele și liniile de încercări, însumînd peste 20 km, cu 19 poduri, cinci semibarriere automate, curbe și contracurbe — locomotivele, vagoa-

nele, întregul echipament de rulare ce intră în dotarea C.F.R. sînt supuse celor mai complexe experimentări privind calitatea și comportarea în exploatare, aptitudinile de circulație ale fiecărui vehicul. Se fac, de asemenea, cercetări privind structuri noi de cale ferată, de poduri, funcționarea instalațiilor de tracțiune electrică și altele.

Linii noi, mijloace de tracțiune și transport perfecționate. Trenuri mai multe, cu o frecvență de deplasare tot mai mare. Cum va putea fi urmărit și condus traficul feroviar al țării în aceste condiții? Răspunsul la întrebare nu mai este de domeniul viitorului. Pentru că, deja, la Fetești, este în execuție primul dispecerat automat de conducere a circulației trenurilor de pe magistrala București—Constanța. Dotat cu un calculator de mare putere și un „ecran” de 18 metri lungime (denumit lumino-schemă), dispeceratul automat va ști unde se află, în orice moment, fiecare tren, putînd comanda și controla, cu ajutorul calculatorului electronic, opririle și pornirile din stații, schimbarea semnalelor, toate operațiile necesare unui trafic operativ și de calitate.

Așadar, pe magistralele feroviare ale țării, o călătorie cu trenul este nu numai plăcută și reconfortantă, dar și plină de surprize... tehnice, ce ilustrează pătrunderea puternică a cuceririlor științei și cercetării în acest domeniu al vieții cotidiene.

OASPEȚI LA Cutezătorii

În vara acestui an, agențiile de presă din întreaga lume au transmis o știre senzațională, despre un eveniment petrecut în mișcarea sportivă din România: „**Tamara Costache, recordmenă mondială în proba de 50 metri liber este în prezent și campioana lumii la această probă care oferă cea mai rapidă întrecere într-un bazin. Bravo acestei ambițioase românce!**”

La puțin timp după apariția acestei știri ne-am întâlnit cu Tamara Costache la Ploiești, orașul natal al proaspetei campioane a Terrei, pe care dorim să o prezentăm cititorilor revistei „Cutezătorii” după un sezon competițional de-a dreptul infernal! • **Care a început?... • La 29 martie • Dar prima ieșire în „marea societate” a natației a avut loc... • În acea zi de 14 iunie, în bazinul Complexului**

sportiv „23 August” din Capitală. De fapt, au fost două recorduri în decurs de 12 ore, mai exact la un interval de 7 ore și 21 de minute: primul, dimineața, la orele 10,27... • **...când ai realizat 25,50 secunde, coborînd cu 11 sutimi recordul mondial al probei! • ...pentru ca la orele 17,48 să mă... corectez: 25,343 secunde. Nici nu îmi venea să cred! • Tamara, pentru cititorii acestor rânduri, purtători ai cravatei roșii cu tricolor, care te admiră și cu siguranță că vor să-ți urmeze exemplul — spune, poate fi considerată o... surpriză această strălucită reușită? • Dacă țin seama de cât a trebuit să muncesc pentru a ajunge aici, desigur, nu poate fi vorba de nici o surpriză • Mai înainte de aceste prime recorduri ale lumii ai străbătut bazinul, în acest an, de 5 ori sub 26 de secunde: la Barcelona, la Madrid, la Bratislava și la Arad. Erai în același timp campioană europeană de junioare la 100 metri liber... • Știam că pot mai mult, mă așteptam la un rezultat bun, dar, sincer vă spun, cînd pe cadranul aparatului electronic au apărut cifrele de 25,50, apoi de 25,343,**

am fost pur și simplu... uluită! • O stare de „uluire” care a continuat • Da, fiindcă a urmat Balcaniada de la Sofia • Ce s-a întâmplat acolo? • Antrenorul meu, profesorul Mihai Gothe, a solicitat organizatorilor să fac o tentativă de record mondial • Adică să te întreci cu... tine însăși! • În felul acesta am „mers” singură, realizînd o nouă performanță — 25,31 secunde! Parcă pluteam de bucurie! • Apoi ai luat startul cel mai important din acest sezon, startul consacrării definitive • Vă referiți la mondialele de la Madrid. Așa este! Din nou am avut o plutire sigură, terminînd proba în 25,28 secunde • Smulgeai, astfel, alte trei sutimi de secundă celui mai bun timp anterior al probei pe care îl realizaseși! • A fost ca un

vis! Parcă aud și acum aplauzele spectatorilor madrileni, apoi mă revăd pe podium premiata și felicitată de președintele CIO, Juan Antonio Samaranch și de președintele Federației internaționale de natație, Robert Helmich • Acum, după ce am reconstituit istoricul recordului lumii la 50 de metri liber, spune-ne, pe scurt, cum ai ajuns aici, pe cea mai înaltă treaptă a podiumului natației mondiale? • Să mai spun că mi-a plăcut și am practicat înotul de cînd eram la grădiniță? • Ai început bine • ...că m-a descoperit profesorul-antrenor Mihai Gothe? • Continuă... • ...că o hepatită, în 1982, pe cînd aveam 12 ani, m-a făcut un timp să nu mai sper în viitorul meu în sport? • O umbră pe un cer senin... • ...că nu-



CIPRIAN

CAMPIONI DE AZI CAMPIONI DE AZI



ANDREEA



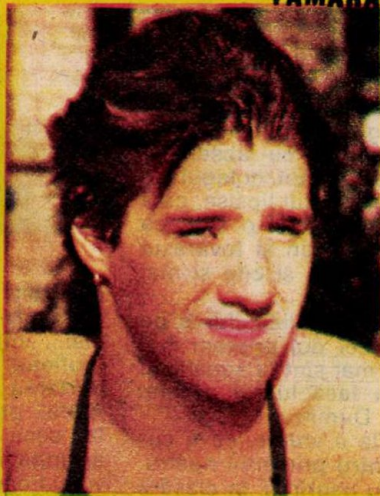
MONICA

mai prin voință, a mea, a familiei, a antrenorului, am reușit ca din toamna lui '84 să reintru în pregătire, iar în 1985 să ajung chiar campioană a continentului nostru la junioare? ● Cum? Prin ce volum de pregătire? ● Efectuând zilnic, de la orele 5,30 până la orele 8, antrenamente. Apoi, după programul de școală și de odihnă obligatorie, până la orele 16, din nou în bazin, câteva ore...

● Zeci de ture în bazin... ● Și, în paralel, antrenamente de forță ● Ți-ai făcut un calcul, cam câți kilometri ai totalizat de la prima cunoștință cu bazinul? ● Fără să exagerez, aproape 20 000 de kilometri. Adăugați ridicarea a vreo 5 000 de tone greutate, aproape cît un halterofil ● **Așadar, o muncă titanică!** ● Altfel aș fi rămas o anonimă. Și mai adăugați: ore și ore pentru a fi și a rămîne o elevă bună. Acum sînt în clasa a XI-a la secția mecanică a Liceului „C. Dobrogeanu-Gherea” din Ploiești și, fără să mă laud, pot spune că învăț bine pentru că sînt convinsă că un adevărat sportiv trebuie să fie și un om temeinic pregătit pe toate planurile.



GĂLIN



Da, și mine vom avea mari campioni. Cu siguranță, mai mulți și mai mari decât avem în prezent. Ei vor „răsări” din rîndul vostru, vor fi aleși dintre mii de copii de azi care și-au dovedit deja talentul, aptitudinile deosebite în diverse ramuri sportive.

Apropae de necrezut. Și, totuși adevărat: Ciprian Lucaci a condus o motocicletă când nici nu împlinise încă... 7 ani. E adevărat, evenimentul s-a petrecut — cum se petrece de atunci de fiecare dată — sub o strictă supraveghere și într-un spațiu special. Zăbovind, de foarte mic, pe lângă tatăl său, atunci când acesta își întreținea sau își repara motocicletă, băiețelul a prins din... zbor tainele motorului, apoi și pe cele ale conducerii acesteia. Ciprian și-a început

pregătirea în acest sport tehnic-aplicativ, însușindu-și neașteptat de repede cunoștințele și deprinderile necesare. Și iată-l acum, când e doar în clasa a III-a, pe acest pionier având deja în palmares participarea, cu succes, la numeroase concursuri pentru copii organizate atât la Brașov, cât și în alte orașe ale țării — la Moreni, la Cimpina —, fiind unul dintre cei mai apreciați protagoniști ai „Cupei Federației române de motocros” la categoria 50 cmc.

Deosebit de înzestrat, curajos și tenace, pionierul Ciprian Lucaci reprezintă — după cum afirma specialiștii — o mare promisiune pentru motociclismul românesc.

Șahul, sportul minții, îi atrage ca un magnet pe mii și mii dintre copiii noștri. S-a simțit, încă de pe cînd se afla la grădiniță, atrasă irezistibil de tabla împăr-

tită în 64 de pătrățele și **Andreea Maftei.**

Mai întâi a jucat șah cu tatăl ei, profesor de matematică. Apoi cu tot mai mulți dintre colegii ei de la Școala nr. 30 din Capitală unde în prezent e elevă în clasa a V-a. După care, cucerind locuri fruntașe în concursurile organizate pentru cei de o vîrstă cu ea, Andreea a ajuns titulară în lotul unei unități de performanță — cea a Clubului sportiv școlar nr. 1 — și, nu de mult, a fost inclusă în echipa Capitalei care a efectuat un fructuos turneu în Polonia.

Elevă foarte bună la învățătură, premiantă în concursurile pe materii la matematică și la limba și literatura română, Andreea rezolvă, cu tot mai mult succes, multe probleme cu... mai multe necunoscute, inclusiv de șah, dînd astfel, celor ce o au în atenție, speranța că va deveni o mare sahistă.

Un „as” al tenisului de masă. Aşa poate fi caracterizat, în prezent, **Calin Creangă**. La 14 ani (împliniţi în martie), Calin are deja un palmares impresionant pentru vîrsta lui: un titlu de campion al ţării la juniori şi unul de laureat al Campionatelor europene desfăşurate în acest an la Louvain la Neuve.

Pregătit de profesorul-antrenor Gheorghe Bozga de la Clubul sportiv școlar „Sticla” din Bistrița, Călin a devenit repede (încă din anul 1980), „eroul” întrecerilor cu mingea de celuloid, lăsând fără nici o speranță mari... speranțe ale acestui sport. Așa cum s-au petrecut lucrurile și în acest mic orașel belgian unde învinsii săi au fost în-

ordine, Batorfy — Ungaria (2—0; la 9 și la 16), apoi Hong — R.F. Germania (2—0; 8, 15), după aceea Gusev — U.R.S.S. (2—0; 12, 9). A urmat Noskov — U.R.S.S., în semifinale (2—1; 12—13, 21, după 11—4, 15—15, 19—18, 20—19, 20—20) și, în finală, O'Drissol — Anglia (2—1; 10—17, 15).

Drum deschis spre marea performanță — de data aceasta în tenisul de cîmp — are, în prezent, și **Monica Năstase**. Partener în primele schimburi de mingi, pe care le-a încercat încă de pe la 5 ani, i-a fost tatăl ei. Apoi, odată cu intrarea la școală, a fost înscrisă la Clubul T.C.R. unde, prin talentul înăscut și prin perseverența deosebită dovedite la antrenamente, s-a impus repede ca o autentică speranță, cîștigînd numeroase locuri frunzase în concursurile organizate atît în Capitală cît și în țară — la Arad, la Oradea, la Timișoara. Acum Monica Năstase, elevă în clasa a VII-a la Școala nr. 308 din Capitală, este o jucătoare formată — după cum afirmă antrenorul federal Alexandru Bardan —, gata să se lanseze în tenisul de performanță.

Marii campioni de azi!

Marii campioni de mîine! Aptitudinile și calitățile lor deosebite de care dau dovadă încă de la această vîrstă, a copilăriei, ne dau convingerea că ei vor duce și mai sus ștafeta succeseilor noastre și în acest domeniu.

TIBERIU STAMA
Foto: GABRIEL MIRON



O PIESĂ CU
ULTIMUL ACT
(ÎNCĂ...) NESCRIS!

Actul 1. Decor: o clasă luminoasă, deosebit de îngrijită, împodobită cu flori, cu tablouri etc. Aflați cu toții în bănci, elevii clasei a VII-a A răsfoiesc cărțile, pregătesc caietele cu probleme la fizică. Cîțiva se uită neliștiți spre rîndul din mijloc. Un loc e gol. „Lui **Sorin** iar i s-a întîmplat ceva cu totul și cu totul neprevăzut și va lipsi”, gîndesc ei înciudați. Dar nu, de data aceasta se înșală. Ușa se izbește de perete și colegul lor, cu sudoarea pe frunte și haina descheiată, țîșnește în clasă strecurîndu-se pe lîngă tovarășul profesor care era înaintea lui.

Actul 2. La catedră se răsfoiește catalogul. Sorin se face mic, mic de tot. „Azi nu sînt în formă”, pare să le spună colegilor care, din nou, se uită îngrijorați spre banca lui (a cîta oară!). Fila cu litera „M” a fost depășită. Sorin a socotit bine și începe să „crească” din nou. Pe față îi apare o lumină de liniște. Liniștit însă nu stă. Ascuns după colegul din față, încearcă să facă fel de fel de ghidușii. Colegii nu-i dau nici o atenție.

Actul 3. Același decor. Urmează ultima oră. Locul lui Sorin este gol. Colegii se reped să se uite în bancă. Servieta lipsește.

— Când o fi plecat? Acum era aici, se mi-
ră **Daniel Cătăuță.**

— Ei, parcă nu știi, așa face ori de câte ori este nepregătit, i se răspunde.

— Nu mai merge așa! spuse apăsînd pe cuvinte **Loredana Todor**, comandanta detașamentului.

Celelalte acte intermediare se desfășoară în fața „Semaforului” (care a publicat o caricatură foarte reușită privind absențele și întârzierile lui Sorin), în apartamentul băiatului unde colegii stau de vorbă cu el și cu părin-

ții lui, în clasă, după ore, cînd cei mai buni pionieri vor să-l ajute.

Ultimul act. Scenariul și regia i-au fost încredințate, de către detașament, chiar eroului principal. Numai de el va depinde dacă „piesa” va putea avea happy end.

UN BĂIAT... ALINTAT

Nu-i deloc mititel. Este de-acum în clasa a... VIII-a! Lui Dumitru însă îi place să se lase alintat de părinți. Doar este unicul lor fiu! Drept care își dă toată silința și de multe ori reușește s-o convingă pe mama sa că i se face o mare nedreptate cu absențele „puse din greșeală”, că de fapt colegul de deasupra sau de sub numele lui lipsise, că a întârziat „doar o clipă”, că lecția o știa „ca pe apă”, dar s-a poticnit puțin și tovarășul profesor nu l-a înțeles deloc, și cite și mai cite...

Cînd izvorul scuzelor și explicațiilor e pe secate, îi sar în ajutor cei doi prieteni mai mari, care de-acum nu mai sînt la școală, și care se simt datori să facă lucrul acesta. Doar cu ei își pierde Dumitru timpul!

Se întâmplă însă, de la o vreme, ceva curios, de neconceput pentru prietenul nostru. Mama nu-l mai crede cu ușurință, în clasă îi sînt parcă „fotografiate” toate ieșirile și plecările fără rost, la fotbal nu-l mai îmbie ni-

SEMAFOR • SEMAFOR

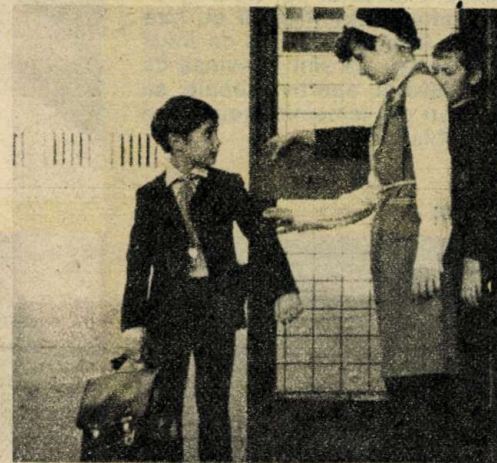
meni, ba unii colegi vin să-l întrebe — cică ei n-au înțeles! — despre temele din ziua respectivă. Într-o zi, Emilia Băilă, colega lui de la „C”, care răspunde în comandament de disciplină, i-a spus că i-a rezervat la „Se-mafor” un spațiu pentru rubrica „Așa, da!” „Ce-o fi însemnând asta?” se întreabă Dumitru cam neliniștit.

Înseamnă că învățătura, disciplina școlară nu sînt deloc după bunul gust al fiecăruia.

**ÎNSCRISĂ LA CUVÎNT:
INITIATIVA!**

O hartă originală, care poate fi gasita numai aici, la camera pionierilor, înfățișează cartierul **Școlii nr. 19 din Sibiu** cu blocurile, cu locurile de joacă, cu magazinele. Dedeșubt, în sertărașe, se află fișe cu fiecare scară de bloc, cu numele copiilor ce locuiesc acolo.

Încă și alte amănunte utile sînt trecute în dreptul fiecăruia. Astfel, o mobilizare urgentă se poate face oricînd, o vizită în caz de absență, de asemenea, la acțiunile de înfrumusețare pot fi solicitate, nominal, toți co-



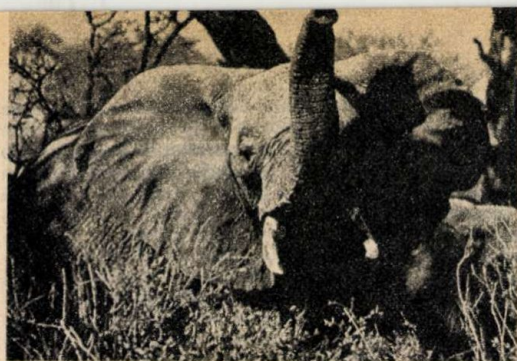
pii din zona respectivă. **Tiberiu Băcilă**, dintr-a V-a D, unul dintre cei mai inimoși și mai... intransigenți pionieri din unitate este „sufletul” echipei care urmărește zilnic comportarea în școală și în afară de aceasta. Astfel, prezența la ore, disciplina, ordinea în tot ceea ce întreprind cei 1 420 de pionieri ai unității, vor căpăta cu siguranță calificativul „Foarte bine”

ELENA MĂNESCU

enigmele lui DOREL



Dragi prieteni cititori, trimiteți-mi răspunsurile la „enigma“ de mai sus; trebuie să adăugați în scrisoare descrierea unei întâmplări (obligatoriu adevărată!) petrecute în timp ce vă jucați cu prietenii. Le voi publica! Pentru cele mai interesante dintre



ANTONIE BĂLAN din SUCEAVA ne întreabă despre mijloacele de comunicare ale elefanților, despre care tocmai a auzit.

Cele mai noi date ale științei au stabilit că, pe lângă „trimbițările” și grohăiturile știute ale elefanților, aceștia dispun de un adevărat „limbaj secret”, pînă de curînd necunoscut omului. Este vorba despre emiterea de ultrasunete de 14—24 hertzi, situate sub nivelul de audiere al omului, care au avantajul că pot străbate distanțe mari fără a fi atenuate de vegetația savanei sau a junglei. Acest chip de comunicare permite deplasările coordonate ale unor grupuri de elefanți, care n-au putut fi niciodată explicate pînă acum.

Infrasunetele sînt produse grație unei membrane situate în frunte, acolo unde trompa se leagă de craniul elefantului.

Din „bagajul de expresii” al pachidermelor fac parte sunete de alarmă, sunete menite să localizeze puii rătașiți și altele. Mai mult: fiecare exemplar dispune, se pare, de un timbru propriu, de asemenea, în ultrasunete, firește.

Continuăm publicarea selectivă, la cererea cititorilor, a problemelor date la etapa locală a concursului de matematică.

1. Fie un triunghi ABC ale cărui laturi satisfac relațiile $a > b > c$ și $3c^2 + b^2 = a^2$. Să se arate că raportul $\frac{a}{b} \in (1, 2)$.

Soluție. Împărțim relația $a^2 = b^2 + 3c^2$ cu b^2 , $b \neq 0$ și rezultă $\frac{a^2}{b^2} = 1 + 3\frac{c^2}{b^2}$. Deoarece $c < b$, adică $c^2 < b^2$ sau $\frac{c^2}{b^2} < 1$. Prin urmare, $1 < 1 + 3\frac{c^2}{b^2} < 1 + 3 < 4$, deci $1 < \frac{a^2}{b^2} < 4$ sau $1 < \frac{a}{b} < 2$.

2. În vârful D al dreptunghiului ABCD se duce perpendiculara pe planul său, pe care se ia punctul P. Fie M și N proiecțiile punctelor A și C pe PB.

a) Să se arate că $\triangle PAD$ și $\triangle PBC$ sînt dreptunghice.

b) Pentru $AB = 3\sqrt{2}$, $BC = 2\sqrt{3}$, $MN = 1$, să se afle PB.

Soluție. a) $\angle PDA = 90^\circ$, deci $\triangle PAD$ este dreptunghic. Din reciproca teoremei celor trei perpendiculare rezultă că $PC \perp BC$, deci $\triangle PBC$ este dreptunghic.

b) Notăm $PM = y$ și $NB = x$. Din triunghiurile dreptunghice AMB și CNB avem

$$AM^2 + (x+1)^2 = 18 \quad (1)$$

$$CN^2 + x^2 = 12 \quad (2)$$

La fel, din triunghiurile dreptunghice APM și PNC

$$AM^2 + y^2 = AP^2 \quad (3)$$

$$CN^2 + (y+1)^2 = PC^2 \quad (4)$$

Dar $AP^2 = PB^2 - 18$ și $PC^2 = PB^2 - 12$. Din scăderea ecuațiilor (1) și (3), (2) și (4) rezultă:

$$(x+1)^2 - y^2 = 36 - PB^2 \quad (5)$$

$$x^2 - (y+1)^2 = 24 - PB^2 \quad (5)$$

Scăzînd termen cu termen aceste ecuații, se obține:

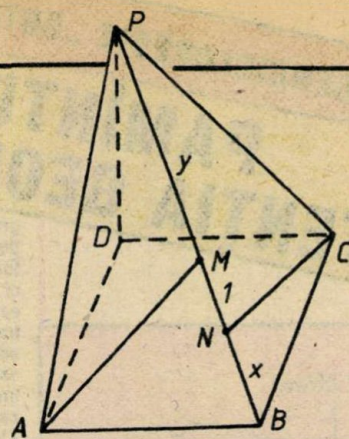
$$(x+1)^2 + (y+1)^2 - x^2 - y^2 = 12, \text{ de unde re-}$$

zulta:

$$2x + 2y = 10 \text{ sau } x + y = 5.$$

În concluzie, $PB = x + y + 1 = 5 + 1 = 6$.

Problemele au fost date la etapa locală a concursului de matematică în județele Suceava (1) și Prahova (2) — 17 II 1985.



Atelier PRACTIC

SCHIMBAREA UNEI GARNITURI DEFECTE LA ROBINETUL CHIUVEȚEI

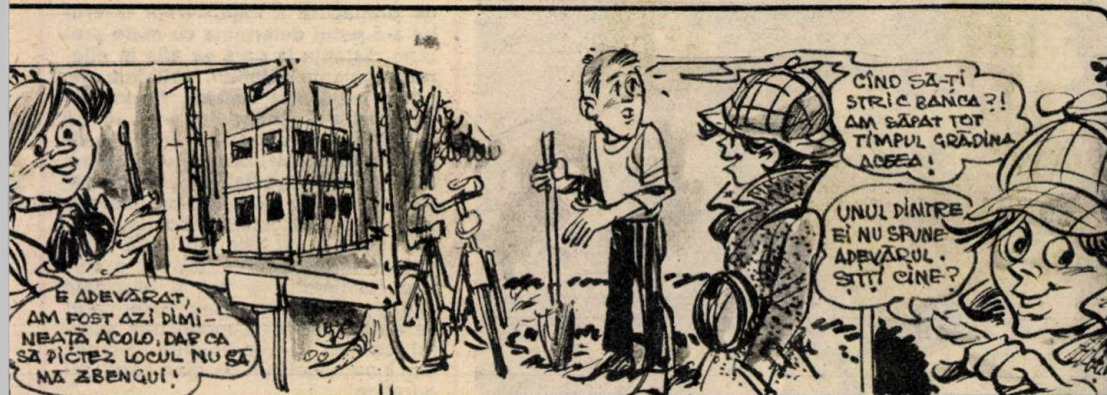
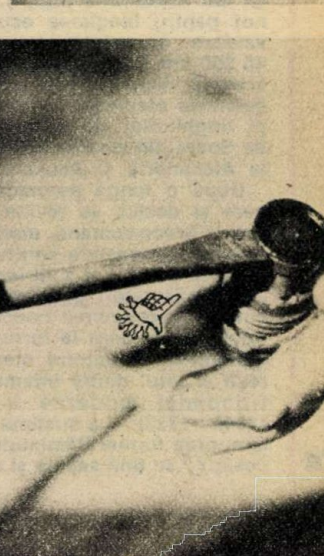
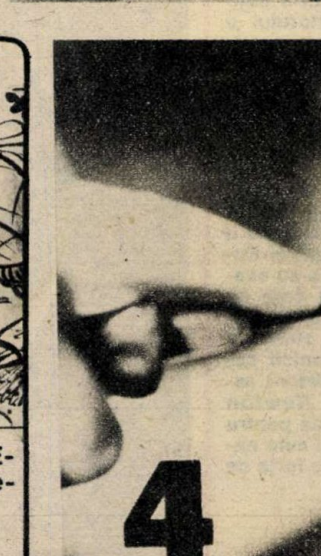
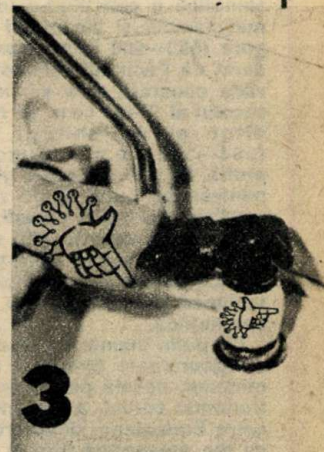
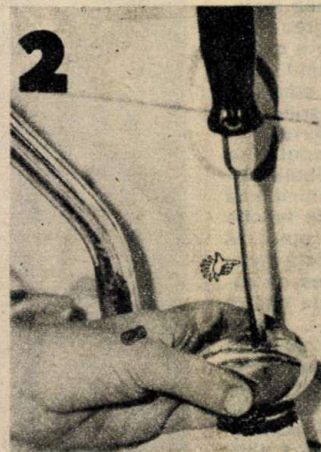
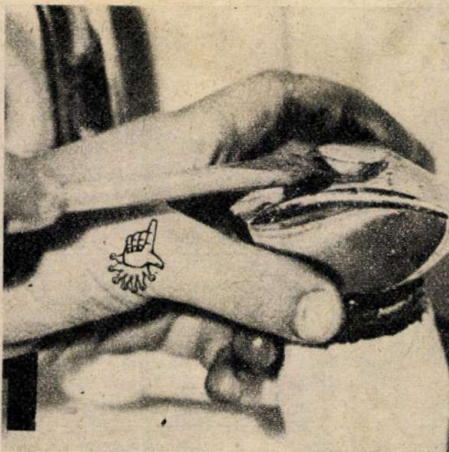
De obicei, garniturile de etanșeitate ale robinetelor de apă caldă de la chiuvetele noastre din apartament se

deteriorează mai repede decît cele de apă rece.

Atunci cînd doriți să remediați aceste defecțiuni, procedați astfel: închideți mai întîi robinetul de la coloana de apă, care se află sub chiuvetă. Apoi, cu o șurubelniță potrivită, scoateți căpăcelul de plastic care astupă șuru-

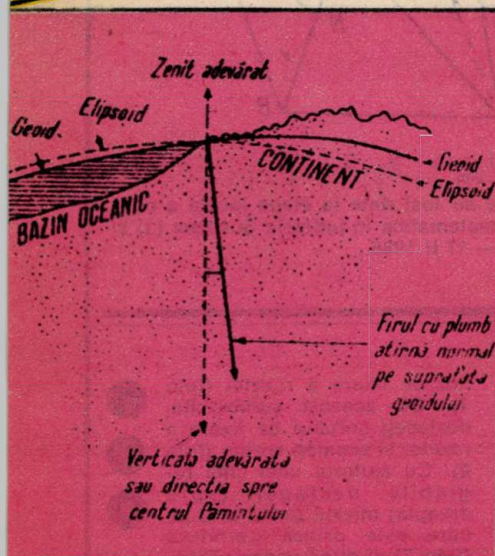
bul de fixare a rozetei (foto 1). Cu aceeași șurubelniță, desfaceți șurubul de fixare a rozetei și scoateți rozeta (foto 2). Cu ajutorul unei chei reglabile, desfaceți (spre dreapta) miezul (armătura) pe care este prinsă garnitura (foto 3) și după aceea procedați la scoaterea garniturii defecte (foto 4). Dacă nu aveți la îndemînă o garnitură nouă, puteți rezolva problema cu bune rezultate, dar pentru o perioadă scurtă, întorcînd pe partea cealaltă garnitura defectă pînă la procurarea altor garnituri. Se găsesc în comerț seturi de garnituri de toate tipurile.

MIHAI CORNELIU



aceste relatări am cîteva premii-surpriză! Dar grăbiți-vă să-mi scrieți pe adresa: REVISTA „CUTEZĂTORII”, BUCUREȘTI, PIAȚA ȘCÎNTEII, PENTRU DOREL”. La revedere!

PĂMÎNTUL, ÎN ATENȚIA GEOMETRILOR!

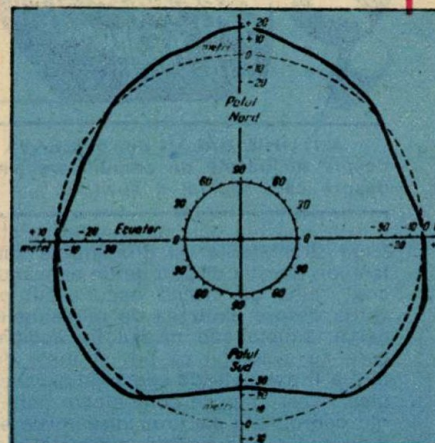


gravitație: faptul că forța de gravitație este mai redusă la Ecuator se datorează nu numai forței centrifuge, ci și faptului că aici litosfera Terrei este mai depărtată de nucleul central decât la poli. La această idee adera și alți specialiști, stabilindu-se astfel că Pământul este un elipsoid. Imaginea acestuia a fost concretizată spre mijlocul secolului al XVII-lea prin măsurătorile expediției conduse de G. Bouguer, care au dovedit că spre Ecuator lungimea arcului de 1° pe meridian este doar de 110,5 km, în timp ce în nordul Scandinaviei același arc crește la 111,3

km. S-a putut astfel constata, cu adevărat, că la Ecuator curbura suprafeței Pământului este mai mare, din moment ce raza de curbura — dedusă din lungimea arcului de 1° — este mai mică decât în zona polară. Totodată s-a constatat că centrul de curbura al Pământului nu coincide cu cel geometric și variază după latitudine, ceea ce corespunde cu caracteristicile unui elipsoid turtit sau elipsoid de rotație.

Deși elipsoidul turtit este o reprezentare mult mai apropiată de forma Pământului decât sfera, s-a simțit nevoia unui model și mai precis. Astfel s-a născut geoidul. Acesta denumeste o formă convențională delimitată de suprafața mărilor și oceanelor extinsă imaginar pe sub continente. Imaginea este corectată cu ajutorul datelor oferite de măsurători gravitaționale efectuate în dife-

rite puncte ale globului. Ceea ce se caută prin aceste măsurători este suprafața perpendiculară pe direcția atracției gravitaționale (pe direcția firului cu plumb), care nu coincide cu direcția centrului geometric al Pământului. Pornindu-se de la așa-numitul nivel al mării, s-a constatat că, deasupra marilor abisuri oceanice, suprafața geoidului obținută pe calea măsurătorilor gravitaționale amintite coboară sub nivelul elipsoidului de referință. În schimb, suprafața geoidului extinsă imaginar pe sub continente se situează dea-



Încă înaintea erei noastre, popoarele Orientului antic și-au imaginat Pământul sub forme diferite: vechii egipteni îl credeau plan, babilonienii îl vedeau ca pe un disc, iar ceva mai târziu, oamenii de știință îi atribueau forma unei cepe, a unui pepene etc. Dar, așa cum menționa marele nostru geograf Simion Mehedinți: „Cea dintâi piatră din temelii geografiei științifice a constituit-o ideea matematicianului și filozofului grec Pitagora (580—500 î.e.n.), care a considerat că Pământul este rotund.” Dovada concretă avea să fie adusă în secolul al IV-lea î.e.n. de marele gânditor al antichității Aristotel (384—322 î.e.n.). Cunoscuta sa probă, bazată pe umbra globului pământesc pe Lună și pe schimbarea configurației bolților cerești în funcție de locul în care te afli, a putut să conducă la prima cunoștință geografică exactă — s-a înțeles că rotunjimea orizontului este de natură geometrică.

Cu puțin înainte de anul 200 î.e.n., o măsurătoare directă a formei Pământului, bazată pe un principiu astronomic corect, a fost efectuată de către Eratostene, directorul bibliotecii din Alexandria (Egipt). El a obținut pentru lungimea ecuatorului o valoare apropiată de cea reală: 46 250 km în loc de 40 076,594 km; această valoare a fost obținută prin calculele efectuate în urma măsurării unghiurilor de cădere a razelor de Soare din ziua solstițiului de vară la Alexandria și Assuan.

După o lungă perioadă de stagnare și declin, se revine la cultura antică greco-romană, marcându-se o adevărată renaștere spirituală în Europa. În secolul al XVII-lea s-au executat măsurători geodezice care au condus la revizuirea concepției aristotelice privitoare la forma sferică a Pământului. Creatorul mecanicii cerești și unul dintre întemeietorii astronomiei moderne — Newton (1642—1727) — a susținut că pentru lămurirea formei Pământului este necesar să se țină seama și de forța de

supra elipsoidului geometric. Rezultă o suprafață neregulată, dar mai apropiată de forma reală a Terrei. Diferența dintre elipsoid și geoid este de obicei de 20—30 m în zona continentală. Aceste valori sînt neînsemnate în comparație cu cei 43 km care formează diferența dintre diametrul ecuatorial și cel polar ale Pământului în viziune geometrică (elipsoidală).

În ultimii ani, bazați pe rezultatele obținute prin măsurătorile geodezice datorate cercetărilor aerospațiale, specialiștii au ajuns la concluzia că problema formei Pământului nu este încă elucidată. S-a stabilit astfel că în cele două emisfere ale Terrei curbura nu este identică, ci variază — emisfera sudică are o formă mai apropiată de o sferă, dar prezintă o aplatizare în zona antartică. O verificare mai precisă au efectuat geofizicienii cu ajutorul unui telescop uriaș cu 10 lentile. Acesta a fost îndreptat spre un satelit artificial care înconjură Terra, detectându-i poziția exactă. Din 4 în 4 secunde, un adevărat „bombardament” de raze laser, emise în Cosmos cu viteză de 300 000 km/s, au fost reflectate de oglinzile satelitului, fiind apoi captate de stația emițătoare. Prin măsurarea timpului de propagare a impulsurilor laserului s-a putut determina cu mare precizie distanța la care se afla în diferite momente satelitul, obținându-se, prin prelucrarea datelor, fizionomia de detaliu a Pământului — o formă ovoidală, comparată în lucrările de popularizare cu cea a unei pere, pentru care specialiștii au sugerat denumirea de terroid sau teluroid.

Desigur, cercetările continuă și, cu siguranță, în cele din urmă se va obține reprezentarea exactă a formei Pământului și vor fi elucidate cauzele (interioare sau exterioare) ce au contribuit la modelarea acestui contur, cu certitudine ovoidal, dar încă nedetaliat pe mari zone geografice.

CONSTANTIN NEDELCU